

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
OCTOBER 22

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVII Nr. 39 (5784)

2016. gada 22. oktobris – 28. oktobris

ILZE GAROZA,
PBLA ģenerālsekretrāre

Pasaules Brīvo latviešu apvienība (PBLA), atzīmējot savas darbības 60. gadskārtu, šī gada 5. oktobrī sadarbībā ar Latvijas Zinātnu akadēmiju Rīgā rīkoja konferenci, kuŗas fokusā bija PBLA ieguldījums Latvijas neatkarības atjaunošanā un stiprināšanā, kā arī PBLA loma nākotnē.

Par PBLA darbības pirmssākumiem un ieguldīto darbu Latvijas neatkarības atjaunošanā konference referēja kādreizējie PBLA priekšēži **Ūldis Grava** un **Oļģerts Pavlovsks**, atgādinot klausītājiem par daudzajām politiskajām akcijām, ko PBLA iestenoja septiņdesmitajos un astoņdesmitajos gados Eiropas Drošības un sadarbības apspriedes ietvaros, lai nepieļautu Latvijas okupācijas atzīšanu un aizstāvētu latviešu tautas intereses un neatkarīgās Latvijas ideju pasaulē. Starp daudzajām PBLA aktivitātēm minama arī Kopenhāgenas tribunāla sarīkošana un atbalsts Baltijas Brīvības un miera kuģim 1985. gadā, atbalsts PBLA Informācijas biroju darbībai un nacionālpolitiskām aktivitātēm Latvijā Trešās Atmodas laikā. Plašķs apskats par PBLA darbību šai periodā izlasāms U. Gravas šovasar izdotajā autobiogrāfijā „Tālumā, bet ne svešumā”, bet par akcijām, kas tikušas īstenotas O. Pavlovska vadībā, plašāka informācija būs lasāma referātu krājumā, ko plānots sagatavot, balstoties uz PBLA 60. gadskārtas konferences referētu priekšslājumiem.

PBLA devums Latvijas neatkarības atjaunošanā

Latvijas Trešās Atmodas līderis, Latvijas Tautas frontes priekšsēdētājs **Dainis Īvāns** savā uzrunā raksturoja PBLA kā Latvijas valsts kontinuitātes garantu un kā simbolu, kas vedinājis uz pārliecību,

ka Latvijas tauta var būt brīva. „Ja jūs nebūtu grībējuši un ja jūs nebūtu panākuši, tad nebūtu nedz Amerikas Balss, nebūtu okupācijas neatzišanas fakta, nebūtu arī latviešu tautas organizācijas un gribas atjaunot savu neatkarību,” sacīja D. Īvāns.

To, ka PBLA un Tautas Frontei pēc lielām sākotnējām grūtībām bija izdevies satikties un sadarbīties, Tautas frontes priekšsēdētājs novērtēja kā ārkārtīgi nozīmīgu notikumu arī Baltijas kontekstā. „[Tolaik] Latvija bija vis-sliktākā situācijā – visvairāk sovjetīzētā, visvairāk pārkrievotā, Baltijas kaŗa apgabala stābs ar 200 000 militāro kontingentu. Viss vienās militārajās bazēs. Vidējā darbības radiusa kodolraketes. Dubulti čekistu ziņošanas un spiegošanas tīkli, kas uzmanīja katru cilvēku. Un, ja mēs – trimda un Latvijas organizācija – nespētu rast kopīgu valodu, tad Atmoda varēja izgāzties. Un ja būtu izgāzusies Atmoda Latvijā, tad brīva nebūtu ne Lietuva, ne arī Igaunija vai arī mēs būtu kaut kādi satelīti kā Neatkarīgo Valstu Savienība,” norādīja D. Īvāns.

Vērtējot tālāko sadarbību Latvijas atjaunotās neatkarības sākuma gados, kādreizējā PBLA priekšēde **Vaira Paegle** savā uzrunā sniedza rezervētu novērtējumu par to, cik lielā mērā PBLA un trimdas sabiedrībai izdevies ietekmēt Latvijas politiskos procesus un politisko kultūru. „Daudz kas ir mainījies Latvijas 25 atjaunošās neatkarības gados, taču, [mēs] neesam spējuši izmainīt tās politisko kultūru, kas ar savām 18 valdībām balstās uz savīgām personīgām un partejiskām interesēm un kavē Latvijas ekonomisko izrāvienu,” sacīja V. Paegle. Raugoties nākotnē, V. Paegle uzskata, ka PBLA izaicinājums ir iejūgt to „politiskās ietekmes enerģiju, kas virmo plašājā Latvijas diasporā”, ieskaitot parakstu vākšanas iespējas internetā, „lai iekustinātu politiskajā ledājā ie-saldētās valsts pārvaldes struktūrālās reformas, bez kuriām Latvija nekad nekļūs par sesto Ziemeļvalsti”.

(Pilnu referāta tekstu publicējām mūsu laikraksta nr. 38. – Red.)

PBLA loma nākotnē

Runājot par PBLA lomu nākotnē PBLA daliborganizāciju

skatījumā, Amerikas latviešu apviņēbas priekšsēdis **Pēteris Blumbergs** iezīmēja ALAs īpašo devumu PBLA, izceļot to, ka ASV politiskā kultūra veicinājusi aktīvas latviešu kopienas izveidi ASV. P. Blumberga ieskatā, svarīgi arī ir tas, ka amerikāni, tostarp Amerikas latvieši, spēj nosprauzt augstus mērķus, kā pie-mēru minot Latvijas uzņemšanu NATO. Ne mazāk svarīga esot ASV iedzīvotāju turība un zie-došanas kultūra, kā arī ASV loma kā brīvās pasaules līderim, kas var spēlēt nozīmīgu lomu Latvijas drošības aizstāvības labā. Raugoties nākotnē, P. Blumbergs uzskata, ka PBLA jāturpina būt aktīviem Latvijas interešu aizstā-vības jomā, kā piemēru minot sankciju lobēšanu pret Krieviju. Viens no PBLA svarīgiem uzde-

vumiem ir ietekmēt Latvijas po-litiku no ārpuses, sniedzot skatu no malas. Tāpat P. Blumbergs akcentēja PBLA iespēju nākt ar vērtīgām idejām attiecībā uz tās tēlu pasaulē. Vienlaikus organi-zācijai esot svarīgi sargāt savus lidzekļus, lai tā varētu turpināt darbību nākotnē.

Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē priekšēde **Kris-tīne Saulīte** uzsvēra, ka PBLA savos 60 darbības gados ir darī-jusi lielu lobīja darbu gan mītnes zemēs, gan Latvijā. „Mūsu loma [arī turpmāk] būs uzdrīkstēties runāt par lietām un jautājumiem, kuŗus citi varbūt neatļaujas cilā dažādu iemeslu pēc,” skaidroja K. Saulīte. Viņa arī akcentēja, ka PBLA nav politiska partija, bet pārstāv latviešu organizācijas lie-lākajās pasaules valstīs. Jāatzīmē,

ka Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē turpina aktīvi darboties latviskās izglītības un kultūras uzturēšanas jomā, bet šogad to vēlas paplašināt arī ekonomiskās sadarbības veicinā-šanas virzienā, šī gada decembri rīkojot pirmo Pasaules latviešu ekonomikas un innovāciju formu ārpus Latvijas – Austrālijā.

Eiropas latviešu apvienības (ELA) priekšsēdis **Kristaps Grasis** kā prioritāros darbības virzienus gan ELA, gan PBLA darbībā izvirzīja latvisko izgлītību, kultūru un pilsoniskās līdz-dalības veicināšanu. Eiropas latviešu diaspora, K. Graša skaidro-jumā, ir „loti strauji pieaugošs organisms ne tikai pēdējos 15 gados, bet it sevišķi pēdējos desmit un – jo īpaši – pēdējos piecos gados.” (Turpināts 2. lpp.)

Kā *Laiks* jau vēstīja, ka oktobra sākumā ALAs nozare sadarbībā ar Latvijas Bērnu fondu Rīgā pasnie-dza stipendijas latviešu bērniem no maztūrigām ģimenēm, audzuģimenēm un bāreniem. Līdz ar šā gada ziedoju-mu kopējā palīdzības summa (sākot no 1994. gada) ir sasniegusi gandrīz 3 miljonus dolaru, precīzi – USD 2 949 595.

Astrīda Jansone: „Priecājos, ka Amerikas latvieši vēl arvien tik sirsnīgi rūpējas par Latvijas nākotni. Esmu lepna, ka mani mīlie no Klīvlandes arī šogad ziedojuši, un nu Latvijai būs par vienu ārstu, vienu inženieri, vienu datorspecialistu, vienu sociālo darbinieci un vienu polītoloģi vairāk.”

Attēlā – Latvijas Bērnu fonda un ALAs pārstāvji kopā ar stipendiatiem un ģimenēm// FOTO: Raits Eglītis

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolarios: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Koftuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saisinātus.
Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāliem
parakstītos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.
Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Administratōre ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.us

Kanadas ziņas: Mārtiņš Šauvers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dollaros.**

Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: laikdsr@aol.com

50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dollaros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 149.00

Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonentī saņems bez maksas:

- četrus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements četras avizes

Gadā.....ASV \$20.00

Kanadā gadā.....ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtināt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./_____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

VAI JŪS JAU PASŪTINĀJĀT LAIKU?!

VAIRA
PAEGLE

VIESTURS
PAEGLE

"Jau pasūtinājām *Laiku* nākamajam gadam, jo laikraksts ir kā Lielvārdes josta, kuŗā katrs varam atrast sev interesējošu stāstu!

Kaut gan tīmeklis sniedz jaunākas ziņas no Latvijas, tikai *Laika* slejas piedāvā ārzemēs dzīvojošo latviešu aktīvitātes, viedokļus un sasniegumus, kas mūs iedvesmo un priecē ar savu dažādību. It sevišķi patīk, ka *Laiks* uzrunā dažādas paaudzes, kuŗu sadarbība ir atslēga Pasaules latviešu kopienas nākotnei!"

LŪGUMS ATSAUKTIES!

HELGA
MERITS

1945. gada janvāra sākumā trīs latviešu karavīri atstāja savu vieiņu vācu armijā un devās uz mazu holandiešu ciemu *De Heurne*. Viņi loti vāji runāja vāciski, taču kaut kā viņiem tomēr izdevās ciemata iedzīvotajiem likt manīt, ka viņi meklē kādu vietu, lai paslēptos.

Tobrīd viņi loti baidījās, ka varētu tikt nosūtīti uz fronti, kur tad būtu jākaļo pret britiem, amerikāņiem un kanadiešiem. Pirms tam viņi Vācijas lidlaukos bija veikuši remontdarbus, un līdz pat savām bēgļu gaitām frontē vēl nebija bijusi. Savukārt Holandē viņi, iespējams, strādāja motociklu remontdarbnīcās par mechanīkiem.

Viens no kareivjiem – Jānis Dāvids, rakstīja dienasgrāmatu. Viņš ir dzimis 1910. gadā Rīgā. Vācu armijai viņu piespieda pievienoties 1944. gada vasarā, un viņš tika jekskaitīts gaisa izpaligu vienībā. Šī vienība ar kuģi Rīgas ostu atstāja 1944. gada 24. augustā. Pavisam uz kuģa klāja toreiz bija ap 200 J. Dāvida vienības biedru un arī kāra bēgļi. Vispirms viņi devās uz Gottenhāfenu (Gdiņu) un tad tālāk uz Oldenburgu. Hollandē viņi, pavisam kopā 25 latvieši, apmetās netālu no Lihten-

vordes (*Lichtenvoorde*), Zieuventas (*Zieuwent*), Varselveldas (*Varsseveld*) un *De Heurnes*. Visi šie ciemati atrodas Holandes un Vācijas robežas tuvumā. Jaunā gada sagaidīšanas svinībās Jānis ar saviem abiem līdz biedriem vēl bija kopā ar savu vienību, taču jau 1945. gada janvārā pirmajās dienās viņi to atstāja.

Jāņa Dāvida dienasgrāmatas

ipašnieci un kā gan viņa zināja, ka drīkst uzticēties šiem kareivjiem?

Kareivji tomēr tika nodoti un jau tika vesti uz Vāciju nāvessoda izpildīšanai, taču viņiem izdevās izbēgt. Tas patiesi ir interesants un arī intrīgējošs stāsts, taču tas joprojām vēl nav pilnīgi izzināts. Es patiesi ceru, ka spēsu atrast vēl dažas atbildes par to, kā viss toreiz notika, jo vēlos izveidot dokumentālo filmu par šiem latviešu kareivjiem.

Ar Okupācijas mūzeja palidzību Rīgā mēs esam atklājuši, ka Jānis Dāvids vēlāk devās atpakaļ uz Rīgu, bet uz kurieni gan devās abi pārējie kareivji? Un vai kāds zina viņu vārdus un viņu dzīvesstāstus?

Vēl tolaik vienību atstāja arī Eduards Nikolajs Purga, kurš dzimis 1921. gada 23. martā, viņš pirms kaŗa strādāja par grāmatvedi, kā arī Alfrēds Vilis Kalniņš, kas dzimis 1910. gada 8.maijā, pirms kaŗa strādāja Rīgā par atslēdznieku.

Citi vārdi no J. Dāvida gaisa izpaligu vienības ir Gridukovs, Alberts Cīrulis, G.Brüss, Kārlis Oitolius, Alberts Gulbis, Tērauds, Egle un Līzdens.

Es domāju un ceru, ka vēl nav par vēlu, lai varētu uzzīmēt pilnīgu ainu tam, kas toreiz notika, un iegūt atbildes uz jautājumiem, kuŗi vēl ir neskaidri. Ja par kādu no šiem cilvēkiem jums ir kas zināms, tad, lūdzu, dodiet man ziņu.

Helga Merits hmerits@xs4all.nl

Tollensstraat 62
1053 RW Amsterdam
Holland

UZZIŅAI

Helga Merits ir igauņu izcelmes dokumentālo filmu režisore, dzīvo Nīderlandē. Viņu interesē Baltijas valstu vēsture, tāpēc savās filmās pievēršas II pasaules kārjam un pēckārja gadiem. Viņas iepriekšējo darbu sarakstā ir: "Kallis Paul", "1943. gada klase" (Class of 1943) un "Baltijas Universitātes stāsts" (The Story of the Baltic University). Šis filmas tikušas izrādītas Eiropā, Austrālijā, Kanadā un ASV ar lielu piekrišanu. (Dace Ķezbere, Čikāgā, itsdace@gmail.com)

**IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM
UZ LATVIJU UN CITĀM ZEMĒM
AIREX – AVE SOL TRAVEL
A. JANSONS**

820 Loraine Ave, Grosse Pointe, MI 48230

Bezmaksas telefons:

1 (866) 944-1273

Mobilais telefons:

1 (201) 944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com

Riga Ven Travel Inc.

**"Visa dzīve man viens ceļojums..."
Apceļosim svešas zemes kopā ar Inesi!**

Zvaniet – INESE ZĀĶIS

Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

(Turpināts no 1. lpp.)

ILZE GAROZA,
PBLA ģenerālsekretāre

PBLA konferences dalībnieki Mazajā ģildē

ELA priekšsēdis centās atspēkot priekšstatu, ka Eiropas latviešu diasporu veido kādi „laimes meklētāji“, kas „skrējuši prom no Latvijas strādāt sliktos darbos“. „Mēs sen atrodamies daudzās Eiropas valstis darba migrācijas procesā, kur cilvēki ir devušies, izmantojot iespēju, kādu Eiropas Savienība dod. Mēs runājam par daudziem augsti izglītojumiem, profesionāliem cilvēkiem, kas ar visām ģimenēm pārcēlušies uz vienu vai otru valsti,“ sacīja K. Grassis, piebilstot, ka jaunajai diasporai saite ar Latviju ir liela, arī ģeografisku iemeslu pēc. „PBLA, ja tā vēlas nākotni, ir jāsasniedz šī diaspora, kas ir lielāka nekā trimda jelkad ir bijusi, un neizskatās, ka tā kļūs mazākā.“

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā priekšsēdis **Andris Ķesteris** uzsvēra, ka tuvākā nākotnē PBLA vajadzētu aktīvāk iesaistīties cīņā pret Krievijas dezinformāciju. Bet ilgtermiņā par lielāko izaicinājumu uzskata jaunatnes un jauniebraucēju iesaisti diasporas latviešu organizāciju dzīvē, no viņiem daudzi šobrid neesot ieinteresēti sabiedrisko organizāciju dzīvē, un neinteresējoties arī par Latvijas politiku un ikdienas dzīvi.

Krievijas latviešu kongresa priekšsēde **Lauma Vlasova** atzīmē, ka KLK, kas šogad atzīmē 20 darbības gadus, jūtas kā „bāra bērns, kas ir paņemts ģimenē“. „Pirms 20 gadiem mēs organizējāmies un iekļāvāmies PBLA sastāvā uz pilnīgi citiem noteikumiem. Ikviena cita dalībvalsts, kas ir PBLA sastāvā, dod savu pienesumu, lai PBLA varētu pastāvēt un darīt tos darbus, kas visiem ir kopīgi, mēs esam nēmēji. Lidz šai dienai mēs nevaram dot. Par PBLA nākotni, – ja PBLA nebūs, tad nākamajā dienā nebūsim arī mēs. Jo, lai cik

PBLA atskatās uz paveikto un iezīmē tās lomu nākotnē

Renāte Albrechta uzsver: „PBLA daliborganizāciju paustais redzējums atspoguļo PBLA būtību.“ „Mēs visi esam latvieši, bet katrs savā mītnes zemē tomēr tikloti atšķirīgi, ar tik atšķirīgām vajadzībām un iespējām, politisko situāciju utt. Ūn, ja nebūtu PBLA, kurš gan cits mūs varētu pārstāvēt, pieklauvējot arī pie Latvijas valdības durvīm? PBLA ir mūsu balss, un arī mūsu viedoklis var noklūt tur, kur tam jānoklūst,“ skaidro R. Albrechta. Dienvidamerikas latviešu apvienības aktīvitātes bija jūtamas

Latvijas neatkarības gados, bet pēc neatkarības atjaunošanas vērojams atslābums. Taču kopš valde darbojas Brazīlijā, uzņemti jauni apgriezieni un DAKLA darbībā jūtama „otrā elpa“. „Ja mums nebūs PBLA atbalsta, ja mēs nespēsim ieinteresēt jaunos mācīties latviešu valodu, braukt uz Latviju, interesēties par vēsturi, kultūru, būt aktīviem mūsu organizācijā, neskototies uz to, ka Brazīlijā dzīvo tūkstošiem latviešu, tad mums nebūs nākotnes,“ skaidro R. Albrechta.

LAIKA Mākslas kalendārs 2017

celā pie Jums!

Pošoties Latvijas simtgadei, šo kalendāru ar gleznu reproducējām veltām mūsu valsts galvaspilsētai.

Pasaules vējiem, kas brīžiem nemaz nav silti un labvēlīgi, pakļauts arī mūsu ilgdzīvotājs *Laiks* – drukātās preses lasītāju skaits rūk, līdz ar ko sarūk arī izdošanas budžets.

Vairs nevararam atļauties kalendāru saviem abonentiem piesūtīt bez maksas.

Šogad abonentiem kalendārs netiks piesūtīts.

Kalendārus var iegādāties par USD 19,-

plūs pasta izdevumi, rakstot čeku uz

„Laiks“ Inc. 114 4th Ave NW, Largo, FL33770

ALISE MEDIŅA. Rita migla. 2011. gads

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kollēgas!

Laikraksts *Laiks* (pielikums JAUNO LAIKS) piedāvā

jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu

2016. gada Valsts svētku krāsainajā numurā.

Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē, un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO,

pilnīgi gatavo („Camera Ready“) sludinājumu

Iīdz 12. novembrim nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par techniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us
Vispār. info: Diāna Simmons Rudzīte: e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

2017. gada kalendārs: gab. X US \$19,00

Piesūtīšana: ASV – par katru pirmo US \$2,50;
par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,00

Ārpus ASV – par pirmo US \$3,50
par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,50

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds

Adrese

.....

Tālr.: E-pasts

ASTRĪDA
JANSONE

Paulu atceros no tiem laikiem, kad vēl dzivoju Amerikā un darbojos Latviešu studiju centrā Kalamazū, arī Pauls ir savu laika sprīdi tur pavadījis. Latvijā Pauls ir pazistams kā nedēļlaikraksta *IR* politiskais komentētājs. Autoritāte kā man, tā arī šī nedēļraksta lasītājiem. Kā parasti, *Google* palas, kas par Paulu vēstīts. Izlasu, ka, piemēram, 1997. gadā žurnāliste Maija Svarinska viņam pajautājusi, ko viņš darītu, ja Latvijā atkal ieripotu krievu tanki: „Vai brauksi uz Ameriku vai nems plinti rokās?” bija Mai-

tur varētu nākt kaut ko meklēt, tāpēc aizlaidos nakšņot pie radīem. Bet zināju, ka turēšos šeit, cik ilgi vien būs iespējams”.

Paula tēvs dzimis 1938. gadā, mamma – 1939., tātad Pauls noteikti ir diezgan mazu trimdas bērnu bērns un labi iederas manu rakstu serijā. Pats viņš stāsta:

„Es piedzimu 1963. gadā Ohaio štata galvaspilsētā Kolumbusā, jo tēvs tai laikā tur studēja magistrantūrā. Mana tēva ģimene pēc ierašanās Amerikā tur apmetās. Tā es līdz četru gadu vecumam nodzivoju Kolumbusā, tad ģimene

līdz sestajai klasei gāju arī Bostonas latviešu skolā, tad divus gadus Beverinas Vasaras vidusskolā. Aktīvi latviešu sabiedrībā iesaistījus pēc tam, kad 1981. gadā biju piedalījies 2x2 nometnē. Tur iepazinos ar Vairu Viķi Freibergu un Jāni Krēslīnu senioru, tur bija arī vairāki citi interesanti un pazīstami latvieši. Pēc tam sāku dejot tautasdejas un piedalīties dažādos sarīkojumos un uzvedumos. 1983. gadā bija dziesmu svētki Milvokos, un tajos Andrejs Jansons uzveda mūziklu „*Homo novus*” pēc Anšlava Egliša ro-

sas un Daces Aperānes mūziklu „*Tango Lugāno*”, kā arī ar paša un trīs LSC draugu – Elīsas Freimenes, Lienes Kalniņas un Nila Muižnieka izveidotu izrādi „*Krišjānis Barons*”, kam pamatā Ulža Bērziņa tā paša nosaukuma poema. Biju jau nolēmis atsākt studijas Amerikā, tāpēc rudeni apmeklēju dažus kursus Kolumbijas universitātē. Tomēr Latvijā notika aizraujošas lietas, un es ar Sarmīti Ēlerti sarunāju darbu viņas tolaik vadītajā Latvijas Tautas frontes Preses dienestā. Sākumā bija grūtības ar vīzas

gadā, Niklāvs – 2001. gadā. Ieva jau ir studijas beigusi, viņa izstudejā filozofiju Latvijas Universitātē, bet tagad nodarbojas ar mākslas fotogrāfiju. Viņa strādā organizācijā, kas riko fotogrāfijas kursus un vasaras skolas. Pati arī fotogrāfē, nesen viņai bija izstāde. Savukārt Mikelis 2015. gadā uzsāka studijas *Warwick* universitātē Anglijā, kur studē politiku, filozofiju un ekonomiku. Niklāvs tikko pabeidza 8. klasi. Pats pa šo laiku esmu bijis klāt nevalstiskās organizācijas *Delna* dibināšanā un vairākus gadus biju tās padomē, tagad gan esmu tur tikai biedrs.”

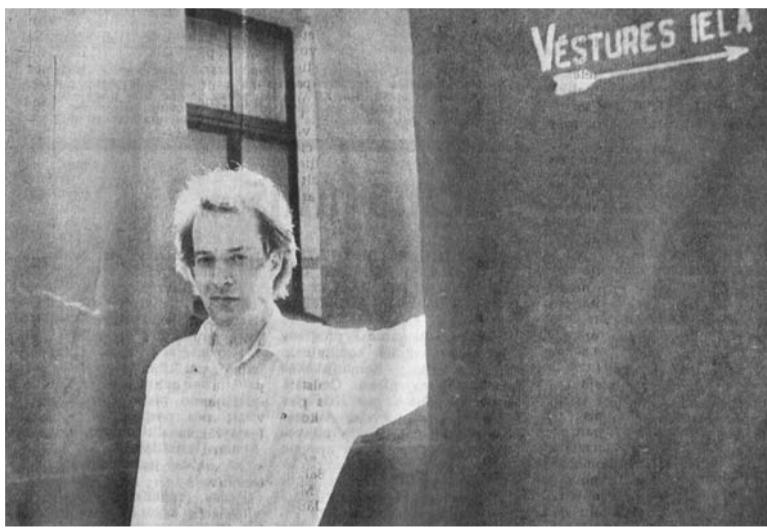
(*Sabiedrība par atlātību – Delna ir sabiedriskā labuma biedrība, kuras darbības mērķis ir veicināt demokratiskas sabiedrības veidošanos, sekmējot informācijas atlātību un korupcijas novēšanu. 1998. gada 27. augustā Delna tika izveidota kā starptautiskās pretkorupcijas organizācijas Latvijas nodaļa, kas kopā ar 85 citu valstu nodaļām darbojas gan valsts, gan starptautiskā līmenī. – Red.*)

Pauls turpina: „Tagad *Delna* ir iesaistījusies diezgan daudz jaunu un aktīvu jaunu cilvēku, un mēs, tagad “vecākā paaudze”, varam amatus vairs neieņemt.

Jā, tagad *Delna* ir daudz jaunu darbinieku, un es domāju, ka tur viss ir kārtībā. Tad es vēl ap gadsimta mijū darbojos komisijās pie *Baltic American Partnership Fund*, ko atbalstīja Sorosa fonds. Viņi atbalstīja Latvijas nevalstiskās organizācijas. Vienu laiku es arī biju Latvijas Žurnālistu asociācijas Ētikas komisijā. Šo organizāciju ir vadījušas Latvijā ļoti pazīstamas un iecienītas žurnālistes – Anda Rožkalne, Inga Sprīnģe, Sanita Jemberga, un tagad par vadītāju ievēlēts Ivo Leitāns. Arī šajā organizācijā tagad es esmu tikai biedrs, jo vairāk laika gribu veltīt rakstīšanai. Esmu redīģējis vairākas grāmatas un esmu līdzautors grāmatai „*VVF*” par Vairu Viķi-Freibergu. Esmu arī lepns par grāmatu „*Diena 15*”, kas ir Latvijas atjaunošās neatkarības 15 gadu vēsture caur *Dienas* pirmajām lappusēm. Tā iznāca 2006. gadā.”

Mana saruna ar Paulu tuvojas beigām. Mēs vel parunājamies par notikumiem politikā Latvijā, Amerikā, gan arī Eiropā, un mēs neesam priečīgi. Jautāju, ko Pauls domā par Anglijas *Brexit*, viņš iesmejas tik skaļi, ka man kļūst skaidrs, ka neko labu viņš nedomā. Vēl brīdi pārrunājam politiskos notikumus pasaule, kas pašlaik nekur nav mums īsti patīkami, un Pauls vēl tikai pie min, ka ir sācis dziedāt kori „*Jubilate*” un cer piedalīties Latvijas Simtgades dziesmu svētkos.

Pēc sarunas ar Paulu man ir atkal skaidrs, ka viņš ir viens no tiem trimdas bērniem, kuŗi Latvijai bija vajadzīgi atjaunotās neatkarības sākuma gados. Viņš ir vajadzīgs tagad un būs Latvijai vajadzīgs un piederīgs vienmēr. Es esmu lepna un priečījos, ka man bijusi izdevība viņu iepazīt.

AP Preses centra darbinieks Pauls Raudseps 1990. gada jūlijā

jas jautājums. Pēc brītīna klusuma Pauls atbildējis tā: „Zini, kad tajā augusta dienā man no rīta piezvanīja un pateica, ka ir noticis pučs, es uzreiz sapratu, ka palikšu Latvijā, cik ilgi vien varēšu. Tajā laikā es dzivoju K. Valdemāra ielā, viesnīcā, un man likās, ka

pārcēlās uz Bostonu, kur es sāku iet skolā. Līdz sestajai klasei gāju priekšpilsētas parastajā skolā, bet no 7. līdz 12. klasei gāju mazā, loti vecā privātskolā. Tā bija zēnu skola. Manā klasē bija 57 puiši, kas bija lielākā klase skolas vairāk nekā trīsmit gadu garajā vēsturē.

māna motīviem. Pieteicos piedalīties un sev par lielu pārsteigumu dabūju galveno lomu. Pēc tam piedalījos dažādos teātra uzvedumos Nujorkā, Bostonā un Toronto. 1987. gadā vienu semestri pavadiju Kalamazū Latviešu studiju centrā kopā ar citiem latviešu studentiem. Īpaši interesants man likās bija Lalitas Muižnieces kurss par latviešu literātūras vēsturi un profesora Leļa kurss par latviešu literātūru.

Pēc Hārvarda universitātes beigšanas 1986. gadā padzīvoju dažādās Amerikas pilsētās un meklēju iespējas nodarboties ar teātri, taču vasarās biju vai nu audzinātājs vai skolotājs latviešu vasaras vidusskolās.

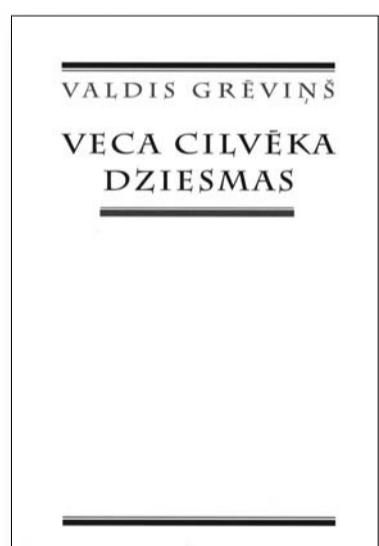
1988. gada vasarā man Nujorkas Latviešu teātris piedāvāja iespēju piedalīties Anšlava Egliša lugas „*Omarija kundze*” izrādē, kuŗā man atkal iedeva galveno lomu. Bija sarunāts ar Latvijas Kultūras ministriju un Kultūras sakaru komiteju, ka šo lugu varēs izrādīt Latvijā. Bija norunāts, ka izrādes būs vairākas, arī ārpus Rīgas, turklāt piemērotās zālēs, lai pēc iespējas vairāk cilvēku to varētu noskatīties. Nujorkieši negribēja spēlēt tikai izmeklētai publikai. Latvijas puse tam bija piekritusi, bet Nujorkā nebija, kas nospēlē viršeša lomu, un viņi uzaicināja mani.

Tad nu es 1988. gada rudeni pārcēlos uz Nujorku, visu rudeni bija mēģinājumi, un 1989. gada janvārī ieradāmies Latvijā. Izrādes notika VEF Kultūras pili, Ventspilī, Valkā, Cēsis, Ogrē un Ādažos. Tas bija ļoti aizraujošs piedzīvojums, jo pēc katras izrādes bija tikšanās ar skatītājiem, loti sirsniņas, un vienmēr tās beidzās ar lielu dziedāšanu. Tas man bija ļoti spēcīgs pārdzīvojums. 1989. gada maijā atkal biju Latvijā, šoreiz ar Banutas Rube-

dabūšanu, bet 1990. gada februārī man tas izdevās, un es atkal biju Rīgā un sāku strādāt Tautas frontē. Tur nostrādāju līdz maijam, kad sanāca jaunievēlētā Augstākā Padome. Kopā ar Sarmīti Ēlerti izveidojām Preses centru. Biju klāt 4. maija deklarācijas pieņemšanas brīdi. Tas bija neaizmirstami – viens no mana dzīves spēcīgākajiem pārdzīvojumiem!

1990. gada vasarā radās doma dibināt laikrakstu *Diena*. Rudenī atgriezos Amerikā studēt Indiānas universitātē, taču novembrī atkal biju Rīgā – vadīt apmācības *Dienas* jaunajiem reportieri, bet 1991. gada pavasarī Sarmīte man piezvanīja un lūdza braukt pa vasaru uz Rīgu. Viņa gaidīja bērnu un gribēja, lai dzemdiņu un atvalinājuma laikā viņu aizvietoju *Dienā*, kur viņa bija galvenā redaktora pirmā vietniece. Tā maijā jau atkal biju Rīgā. Augustā – pučs, pēc kuŗa Latvija kļuva pilnīgi neatkarīga. Saprotams, ka es nekur prom vairs negribēju braukt. Te satiku savu sievu Daci Smildziņu, kuŗā pēc izglītības ir teātra zinātniece un kādu laiku *Dienā* vadīja teātra nodaļu, pēc tam bija žurnāla *SestDiena* redaktore. Tagad arī viņa strādā nedēļrakstā *IR* par redaktori. 1992. gadā mums piedzīma pirmsākums – meita Ieva. 1997. un 1998. gadā es pabeidzu studijas ASV un ieguvu maģistra gradu Krievijas vēsturē, bet kopš 2001. gada vadīju *Dienas* komentētāju nodaļu. Diemžēl 2009. gadā zviedru īpašnieki pārdeva *Dienu*, un mēs ar kollēģiem nolēmām aiziet, jo negribējām strādāt uzņēmumā, par kuŗu patiesajiem īpašniekiem ir liela neeskaidrība. Tagad jau sešus gadus strādāju žurnālā *IR*.

Bez meitas Ievas mums ir arī divi dēli. Mikelis ir dzimis 1995. gads, Filozofs Ilmārs Šķērīns žurnālā *Rīgas Laiks*

Interesenti ASV grāmatu var iegādāties –
Rasma Adams, 114 4th Ave NW,
Largo, FL33770, USA
Cena USD 25,-

Grāmata iznākusi sērijā
Laika grāmata

“Šīs ir mans milākais grāmatu formāts – mīkstie vāki reljefiem burtiem, viegli tonēts “papīra krāsas” papīrs, atturīgs vāka dizains, kas izmanto tikai fontu un grafisku detaļu saspēli, melnā un sarkanā krāsa (tā pati, starp citu, slēptajā vāka iekšpusēs krāsojumā), lappušu griezums eleganti atkāpies par pusmilimetru no vāku maliņas (vāki atloctie, kas rada papildu stabilitāti, neradot smagumu un spriedzi, kas neizbēgama cieto vāku gadījumā). (...) Šķirstīt tādu grāmatu nozīmē mesties aizraujošā ceļojumā” valodas vēstures dzīlēs.”

Filozofs Ilmārs Šķērīns žurnālā *Rīgas Laiks*

Sanfrancisko Teātra Darbnīcā top jauna izrāde

„Emīls un Berlīnes zēni”

BIRUTA MAGONE

Nākamo izrādi, kuŗa pēc skaita būs jau ceturtā, šai samērā jaunajai teātra trupai var ieskaitīt pozitīvā kontā. Radit aktīvu un nopietnu teātra trupu ir kompli-cēts uzdevums, to zina katrs, kuš jebkad mēģinājis veidot teātra iestudējumus kādā no latviešu sabiedrības centriem. Kaut kas lidzīgs brīnumam ir teātra trupa, kas dibināta pirms sešiem gadiem un turpina rēgulāri iestudēt jaunas izrādes. Tas ir sevišķs ieguvums sabiedrībai visādā ziņā: gan kā skatītājiem, gan arī vietējās sabiedrības cilvēkiem klūstot par aktieriem, dejotājiem, skatuves dekorātoriem un tēru māksliniekim.

Parasti iesākums visam ir viena cilvēka ideja, energija un talants; tas kā magnēts pievelk tos, kuri sevī ietver līdzīgu energiju – radošo energiju. Sanfrancisko Teātra Darbnīcas pamata „būves meistars” jau no tās iesākumiem ir Māra Lewis – režisore. Māras energija un iztēle ir kā zelta atslēgu saīšķis pie saimnieces jostas. Viņa redz, ievēro, un atver tādas slepēnas durtiņas cilvēku dvēselēs, kur tiek slēptas smalkas stigas. Tām pieskaroties, rodas un veidojas māksla. Tādā veidā darbojoties, Māra Lewis ir spējusi pulcēt ap sevi lojālu aktieņu un mākslinieku pulciņu. Aktieris Gints Danne, kuŗš, ir spēlējis lomas krievu TV detektīvos, kā arī latviešu filmā „Sapņu komanda”, pastāvīgi dzīvo Parīzē, taču attālums no Parīzes uz Sanfrancisko nav šķērslis tam, lai Gints ierastos atkal. Viņš pievienojies teātrim, kuŗu viņš uzskata it kā dabiski par savējo. Gints būs aktieris jau trešajā izrādē. Uzticības ziņā savam teātrim līdzīgs ir arī Mārtiņš Zinbergs, kuŗš dzīvo Losandželosā, un ir viens no publikas ļoti augsti vērtētiem aktieriem. Mārtiņš, protams, atkal būs uz skatuves Sanfrancisko.

Izrāde paredzēta 2017. gada 4. martā, bet jau tagad notiek intensīvi mēģinājumi. Tieki iestudēta izrāde pēc Ērika Kestnera (*Erich Kästner*) populārās grāmatas „Emīls un Berlīnes zēni” motīviem. Grāmata sarakstīta 1929. gadā Vācijā, tā ir aizraujoša gan bērniem, gan pieaugušiem, un tāpēc arī Māra Lewis izrādi veido stilā un formā, kas varētu iepriecināt un pārsteigt gan lietus, gan mazus. Kā parasti, režisore iecerejusi bagātināt izrādi ar mūziku un deju iestudējumiem. Es palūdzu režisori Māru Lewis pastāstīt vairāk par savu radošo ieceri, jo tikai viņa zinās runāt par to, kādus nodomus drikst atklāt, bet kādi būtu jāturētēji līdz pašai izrādei.

Māra Lewis:

„Iecere veidot izrādi bērniem un pieaugušajiem radās pirms pieciem gadiem, pēc mūsu pirmās izrādes – Leldes Stumbres „Plīvurītis ar punktiņiem”, kuŗas sagatavošanas procesā galvenās lomas atveidotāja Edgara Kalna ģimenē piedzima meitīna Amanda. Esmu nodzīvojusi līča apkārtnei 20 gadus, bet neatceros, ka būtu uzvesta kāda izrāde bērniem. Kā lai mēs uzaudzinām teātri un latviešu kultūru milošu paaudzi,

1. rindā no kreisās: Karīna Vasilevska-Das, Gundega Ozola, Laima Klaviņa. 2. rindā no kreisās: Biruta Magone, Sallija Filitsa. 3. rindā no kreisās: Marta Mannenbacha, Džoanna Pāvuliņa, Māra Lewis, Armiņs Staprāns

Bērnu lomu tēlotāji: 1.rindā no kreisās: Amanda Kalns, Aleksandra Das, Adina Mayer, Ričards Dugans. 2.rindā no kreisās: Lote Veilande, Brennan Bezdecheck, Troy Sidlo, Artūrs Scholom. 3.rindā no kreisās: Ellie Mayer, Kelly Melbardis, Armands Kalns, Emily Melbardis, Madara Linde

ja nesākam to darīt jau agrā bērnībā? Tā ideja brieda un brieda kā rauga mīkla – *Sprīdītis? Maija un Paija? Karalis Brusubārda?* Kamēr izvēle apstājās pie Emīla un Berlīnes zēniem. Vēl joprojām spilgti atceros kādreizējo Drāmas teātra izrādi ar Edmundo Freibergu galvenajā lomā. Gribējās radīt kaut ko spilgtu, kaut ko atmiņā paliekošu jaunajiem skatītājiem, bet vecāka gadagājuma skatītājs varēs kavēties gan bērniņas atmiņās, gan varbūt pat atmiņās par Berlīni vai Vāciju – gandrīz katra latvieša likteņa ceļi ir veduši uz Vāciju.

Šī gada janvārī sāku strādāt: jādabū luga, jāsāmeklē grāmata, jāizveido Sanfrancisko Teātra Darbnīcas skatuves variants, kas atbilstu mūsu iespējām un skatuvei, jādabū domubiedri, jāsarunāt sadarbība ar Ziemeļkalifornijas Latviešu skolu; jāmeklē aktieri, jāsāk meklēt sponsorus un ieteikuma vēstules (diemžēl PBLA, kā arī Latviešu fonds atteica finansiālu atbalstu mūsu iecerei). Jāizstrādā dekorāciju un tēru koncepts,

INGRĪDA MAZUTE

Tērvetē, Kvebekas provincē, 2016. gadā, no 4. līdz 8. jūlijam pulcējas latviešu „titariņi”. Tā saucam mazos bērnus, kuri ir par jaunu, lai piedalītos lielā bērnu nometnē, bet kuŗi varēja baudīt priekus, ko lielā nometne piedzīvo kopā ar ģimeni.

“Titariņu” tikšanās sākās 2015. gada vasarā, kad Tērvetes lielā mājā sanācā tikai dažas ģimenes un 7 bērni, kuŗi sadraudzējās un pavadija jauku nedēļu. Gribējām nākotnē dot iespēju arī citiem baudīt tik jauku nedēļu. Tā izziņojām par iespējām, un šogad “titariņu” skaits dubultojas. Jaukas latviešu ģimenes no Bostonas, Vermontas, Hamiltonas, Toronto, Ottavas un North Bay, Ontario, sirsnigi iepazinās, dalījās ar savu talantu bērnu nodarbīšanā un pārrunāja mūsu galveno izaicinājumu – kā uzturēt latviešu valo-

du diasporā.

Programma bija izplānota bērniem 3-5 gada vecumā – tādi bija 11. Visās nodarbībās piedalījās arī kāds no bērnu vecākiem vai vecvecākiem. Pulciņam kātā nāca pieci bebiņi, kuŗi vēroja, kas notiek apkārtnei, kamēr mātes pārrunāja audzināšanas gudrības. Runājām tikai latviski!

Pirma dienā meklējām paslēputus burtus Tērvetes apkārtnei. Sekoja krāsu parāde varavīksnes dienā, kukaiņu ledus zvejošana pingvinu dienā. Notika pastaigas, vingrošana, teātris, haizivs izpletņu spēles, makaronu futbols, rotaļas un peldēšana. Raibi rodarbi tika izveidoti, limēti un krāsoti, un daudz grāmatu izlāsīts. Bija reizes, kad vairākiem bērniem uznāca niķis. To atrisinājām ar kopīgu blaušanas stundu, kur vecāki nikojās līdzi, kamēr

jāmeklē piemēota mūzika, dejas, butaforijas. 1. septembrī iecere bija tik tālu izstrādāta, ka salasījāmies kopā pirmajam mēģinājumam. Man vienmēr ir droša aizmugure – zinu, ka Gints Danne no Parīzes un Mārtiņš Zinbergs no Losandželosas, ja visi striki trūks, metis visu pie malas un būs klāt kā slicēju glābšanas komanda – nav jau joks sameklēt 17 pieaugušus aktieņus un trīs aktieņus bērnus, kas tēlotu 26 lomas, un vēl masu skatu aktieņus, gan lielus, gan mazus.

Iepriekšējās izrādes izkristalli-zejušas atbalsta grupu – zinu, ka uz Birutu Magoni (vecmeistars tēlotājmākslā un rakstu darbos), Ilzi Pleišu (izrādes vadīšana), Salliju Filitsu (butaforijas un tēri) varu paļauties. Tie ir cilvēki, kas dara, – jo vairāk pienākumu viņiem uzdot, jo vairāk izdara (bez cīkstēšanas un gaušanās par laika trūkumu un visādiem citādiem *force majore* apstākļiem). Man patik strādāt ar cilvēkiem, kuŗiem nav jālūdz palīdzība, bet kuŗi paši piesakās: tāda ir Astrīda Lācītis un šīs sezonas jaunieguvums Džoanna Pāvuliņa. Džoanna ienāca teātri netīšam: sati-kāmies Latviešu skolinā, jautāju, vai viņa var nākt palīgā ar bērniem aktieriem, – jā, varot. Tad vēl nebija mātes lomas tēlotājas, to viņa arī varot. Kad radās jautājums par programmām – arī to var un tērus sameklēt arī. Man šķiet, ja vajadzētu, viņa arī visas 26 lomas nospēlētu. Man patik atrast jaunus aktieņus – tā, lai ir interesanti skatītājiem un pašiem arī. Karīna Vasilevska-Das mūsu teātri spēlē pirmo reizi, un, pretēji iepriekšiedalītajai mātes lomai, viņa iejuties Emīla ādā.

Turklāt, loti priečajos, ka manas trakās dekorāciju idejas ištenot palīdzēs māksliniece Inga Briķe. Mēģinājumi rit pilnā sparā, mazie aktieņi gan dejo, gan runā savas rindiņas, gan iejūtas Berlīnes zēnu lomas, lielie aktieņi mēģina neatpalikt.”

Parole – Emīls! Uz tikšanos 4. martā plkst. 4 pēcpusdienā, Sanfrancisko Latviešu Draudzes namā.

Latviešu „titariņu” neaizmirstamā tikšanās Tērvetē

bērniem tas likās smiekliņi.

“Titariņi” pievienojās lielās no-metnes karogu ceremonijai, tāpat māltītēs, dziedāšanas stundās, ballē un ugunskura vakara, snie-dzot savu priekšnesumu: “Alfa-beta dziesmu” – Aldis Sukse pa-vadīja ar akordeonu, un bērni dziedāja un tēloja. Vispatikāmā diena bija tā, kas tika pavadīta pie Gailīša vasarnīcas pie ūdens-krituma, kur bērni paši sevi no-darbināja stundām, roket bedres un bradājot pa plašo seklo pludmali.

Nedēļas beigās, kad pirmais “titariņš” brauca prom (Aleks uz *North Bay*), notika liela raudā-šana. Bija ķēl šķirties, jo jaunas draudzības bija izveidotas. Tiksi-mies atkal nākošgad. “Titariņi 2017” paredzēti no 10. līdz 15. jūlijam. Viemēr gaidām jaunus “titariņus”. Tuvāka informācija – sūtiet epastu: valde@tervete.ca

MĀRIS
BRANCIS

Savai jubilejas izstādei septembrī un oktobrī Jelgavas Svētās Trīsvienības baznīcas tornī māksliniece Lolita Zikmane (dz.1941) izvēlējusies pavism vienkāršu, pat tradicionālu nosaukumu, it kā nebūtu nekādas fantazijas, – „Gleznas”. No citas puses raugoties, te nav nekā lieka, bez jebkāda pompa vai skaļuma. Tāda allaž ir bijusi arī

Latvijas Mākslas akadēmijas Grafikas nodaļā, kuļu absolvē 1965. gadā ar diplomdarbu oforta technikā „Gadalaiki” (vadītājs Arturs Apinis). Tas iegūst izcilu vērtējumu, tiek bieži publicēts, atklājot, ka latviešu grafikā piedzimis spēcīgs, nepārasts talants. Poētiskā pasaules uztvere, cieša cilvēka un dabas saistība, izcila dabas formu

tautiskajā grafikas triennālē „Intergrafika” Berlinē, VDR (1980). Bez grafikas viņa darina arī plakātus, illustrē grāmatu. Blakus ofortam māksliniece labprāt arī glezno.

2000. gadā daudz kas mainās – Lolitu Zikmani piemeklē ierūs. Pēc tā cieš labā puse, taču māksliniece neizsamist, viņa dienu no dienas trenējas, līdz var atkal

iekrāsošanos rudenī, Jelgavas ūdenstorni saules staros, nosūbējušu šķūņu zelmini, vēja trausmainās nebēdnības kokos un meldrājā, lietus mākoņu sabriesanu padebešos, putnu ceļus debesīs un tepat uz zemes.

Viņas ainavās vai klusajās dabās un retajās figurālajās kompozīcijās, šķiet, nekas īsti nenotiek, liekas, dzīve rit rāmā mierā,

brīdis ir svarīgāks par nemieru uz zemes. Acumirklis taču stāsta par mūsu dzīvi ne vien kā par ātri skrejošu un zūdošu, bet arī par to, kā īsīsajā brīsnīnā ieziņmējas kas paliekošs, ilglaicīgs, nozīmīgs, tik jāaptver – tas ir brīdis no mūžības. Tikpat lielu vērību Lolita Zikmane velta detaļām, tās ir rūpīgi izstrādātas. Arī tās nav nejausi izvēlētas, lai

Lolitas Zikmanes izstādes atklāšanā r meitu

Krasts. 2015

Pie vecās ēkas. 2016

viņas māksla – vienkārša, visiem saprotama, reālistiska, bet dziļa – kompozīcijā, tēlu izvēlē un vēstījumā.

Pēc Rīgas Lietišķas mākslas vidusskolas Dekorātīvās tēlniecības nodaļas beigšanas 1959. gadā Lolita Zikmane iestājas

plastikas izjūta un tikpat izcils zīmējums – tas raksturo jaunās mākslinieces rokrakstu. Laika gaitā Lolita Zikmane saņem daudzus starptautiski nozīmīgus apbalvojumus, starp tiem droši vien ievērojamākā ir viena no desmit prēmijām VI starp-

sevi apliecināt mākslā, gleznotot nelielus darbus eļļā – aina-vas, klusās dabas vai interjerus.

Kā savulaik ofortos, arī glez- nās Lolita Zikmane rāda šķie- tamīgi gluži parastas lietas vai ikdienīšķus notikumus: pava- saņa iestāšanos parkā, koku

kuļu neizjauc pasaules knāda, negācijas. Māksliniece tik konstatē faktu, ka, lūk, miglainā rītā upēs līci satikušies divi gulbji, sieviete stāv pie vecas kūtiņas vai šķūniša un ka lietus līst pār ābeli un pavism parasto aina- vu. Ar to jubilāre izceļ, ka šīs

gan tā var likties.

Lai ko arī gleznotāja attēlotu, dzīvē un mākslā viņa meklē harmoniju kā radošas darbības un skaistuma, un arī visas pasaules pamatu. To pastiprina arī ļoti niānsēto, jūtīgo tonu maigā saskaņa, miers un garīgums.

INDIANAPOLES DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBAS PIKNIKS UN LATVIEŠU SABIEDRISKĀ CENTRA TALKA

Gadskārtējais Daugavas Vanagu pikniks, t.s. cūku bēres, notika 2016. gada 10. septembrī, Latviešu sabiedriskā centra jaunatvērtajā paviljonā. Jau trešo gadu DV biedri pulcējās kopā ar LSC darbiniekiem, lai uzpostu centru un pēc tam draudzībā pavadītu pēcpusdienu, baudot garšīgu maltiti.

sanāca krietns apmeklētāju pulciņš – pāri par 70 cilvēku, ieskaitot latviešu skolas bērnus

Piknika mielastam domāto cūciņu jau no agra rīta sagatavoja un cepināja DV “pavāri” – Māris Kārkliņš un Nikolajs Kārkliņš. Vēlāk viņiem pievienojās griešanas speciālisti, kuŗi cūciņu sadalija aši un lietpratīgi.

Mazie piknikotāji

Kaut rīta lietus un vēja brāzmas atbaidīja daļu talkas dalibnieku, pēcpusdienā pat saulīte brižiem pasmaidīja gar tumšo mākoņu malīnu un

Par garšīgām piedevām māltītei gādāja čaklās darbinieces – Rasma Kancs, Nora Ceriņa un Molly Giles – savas lietpratīgās DV saimniecības vadītājas

Rutas Kārkliņas vadībā.

Mielasta galda blakus smaržīgajai cūciņai bija brūni kāpostiņi, apcepti kartupeliši, kreftīgas pupiņas, zaļas salātu lapiņas un saldais ēdiens. Ne-trūka arī “neiztukšojamās” alus un vīna glāzes.

Ēdienu izdalīšanā un viesu apkalpošanā dalību nēma vairāki jaunākās paaudzes DV biedri, kuŗi ar šo iesaistīšanos centās nopelnīt pielikumu stipendijai Gaņezera vasaras vidusskolas apmeklēšanai.

Pēc garšīgas maltītes bija patīkami pakavēties, patērzēt ar draugiem un klausīties visiem mīlu latviešu mūzikai, par ko gādāja mūžam enerģisks DV apv. prka. vietnieks Gunārs Kancs.

Loti patīkami bija redzēt pa visam jaunos, mazos viesus – skolniekus, kuŗi priecīgā pulciņā smaidošām sejām, pie gaļa galda sasēdušies, mielojas ar dažādiem našķiem.

Ceram, ka nākamajā gadā laiks būs labvēlīgāks un redzēsim vairāk talcinieku, kā arī piknikotāju.

AC

GADSKĀRTĒJAIS DAUGAVAS VANAGU PIKNIKS ST.PĒTERSBURGĀ

Karstā Floridas vasara ir pārciesta! Arī lielais orkāns Matthew mums, laimīgā kārtā, pagāja gařām! Tā 8. oktobra rītā piknikotāji bija sabraukuši no malu malām, pat ciemiņi no Latvijas, lai mēs visi kopā iesāktu mūsu rudens sabiedrisko cēlienu. Kad desas bija izcepitas, kāposti uzsildīti, mūsu DV apvienības priekšnieks Aivars Pelds atklāja pikniku ar lūgšanu un speciālu ziņojumu: “Šis jau nav tikai pikniks, jo Daumantam Vikam tieši šodien ir dzimšanas diena.” Tad parkā vareni skanēja latviskais apsveikums – “Daudz baltu dieniņu” Pēterē Ozola ģitaras pavadijumā.

Izrādījās, ka viņš nav vienīgais gavilnieks. Mūsu vidū bija Aina un Anita, kuŗām bija vārda dieinas. Tā mums atkal bija labs iemesls arī viņām nodziedēt laimes vēlējumus.

Mācītājs A. Pelds paziņoja par

pienākušo ziņu, ka Latvijas valdība beidzot ir piešķirusi Okupācijas mūzejam atļauju turpināt nama pārbūves darbus, un tiem jābūt pabeigtiem pirms svinam Latvijas 100 gadu proklamācijas dienu. Šo labo ziņu saņēmām ar skaļiem aplausiem!

Tad mācītājs ar lielu sajūsmu visus aicināja uz 18. novembra sarīkojumu, kuŗā Līga Ejupe, ALAs kultūras nodaļas vadītāja, teiks svētku runu “Kā jūs svinēsiet Latvijai 100 gadus?” Līga ir ļoti spējīga referente, liela patriote ar lielu latvisku darbu vēsturi, un mēs būsim priecīgi viņu sagaidit.

Liekas, ka šī diena iesākās visiem ar priecīgu prātu, beidzās ar jauki pavadītu laiku, par ko pateicamies Floridas DV apvienībai. Ceram, ka šis skaistais gadskārtējais pasākums atkārtosies vēl daudzus gadus.

IRĒNE EZERINŠ

Punished Peoples Fight Putin's War on History with Monuments to Their Deportations

PAUL GOBLE

Staunton, October 9 – A new book documents the way that the peoples whom Stalin deported are seeking to preserve the memory of that crime by erecting monuments in the face of Vladimir Putin's effort to kill such recollections via a new crime for which the author Pavel Polyan suggests a neologism, "historiomor" – or a war on history for current purposes.

Today, the Polit.ru portal publishes a chapter of this book, *Istoriomor, or The Drilling into the Brain of Memory: Battles for the Truth about the GULAG, Deportations, the War and the Holocaust* (in Russian; Moscow: AST, 2016, 624 pp.; ISBN: 978-5-17-098145-8) by geographer

and historian Pavel Polyan.

"Istoriomor," Polyan argues, is a necessary "neologism and metaphor" to cover "the triumph of politicized mythology and anti-historicism over what is really history and memory." It involves making certain themes and sources taboo, falsifying and mythologizing events, and both denial of the obvious and relativism about anything negative.

In the chapter Polit.ru posts today, he discusses the ways in which those who were deported in Stalin's time have sought to recover their past in various ways. (Other chapters cover World War II, individual heroes in the struggle in the defense of

historical memory, and Holocaust deniers).

The deportation of peoples either whole or in part remains one of the most contentious issues in Russian historiography, Polyan argues. While it was not always a death sentence for those involved, "you wouldn't call deportation one of the easier forms of repression." And he discusses its extra-judicial character and its treatment of entire peoples as collectively guilty.

According to Polyan, ten peoples were deported *en masse* with seven of them – the Germans, the Karachays, the Kalmyks, the Ingush, the Chechens, the Balkars, and the Crimean Tatars – losing their

ethnic territory as a result. Three others – the Finns, the Koreans and the Meskhetian Turks – did not have such structures to lose.

In addition to these, many other peoples were deported in part, including most prominently portions of the three Baltic republics following their annexation, Ukrainians, Belarusians and Moldavians.

Most of the 7,000-word chapter is devoted to descriptions of the efforts of these peoples to memorialize their past in monuments and museums and the absence of any effort by Moscow to help them, or to recognize in some way the victims of this mass crime against humanity.

Much of the activity by these groups took place in the 1990s, he reports, but there has been "an interesting new 'trend' in the North Caucasus" where many peoples are memorializing Nikita Khrushchev out of a naïve belief that he was not implicated in Stalin's crimes and in fact helped to overcome them.

But the most important trend if one can call it that, Polyan continues, is "the complete absence of the federal center in any undertaking in this process." The Russian government in Moscow has done nothing to help and has often gotten in the way, itself the clearest possible case of the phenomenon of "historiomor" one can think of.

VIEDOKLIS

BY INARA MANTENIEKS

For those American Latvians undecided on who to vote for in November, or who want to vote for Trump, this may be a good time to take a look at both Clinton's and Trump's records when it comes to dealing with Latvia.

Let's start with Hillary Clinton.

In 1994 First Lady Hillary Clinton, with her husband Bill, visited Riga where she met with several Latvian notables, among them doctors. After the visit, Irma Kalnina, head of a humanitarian group, called the Latvian Renaissance Association providing medicine and medical equipment to Latvia, sent a letter to Hillary's Chief of Staff from the Latvian Association of Pediatric Infectious Diseases explaining Latvia's medical needs. Hillary was interested, and within months she brought about a \$1 million US AID Joint Hospital Partnership between American hospitals in St. Louis and Latvian hospitals in Riga. To announce this accomplishment she hosted a White House ceremony on June 28, 1995. Over 100 leading Baltic Americans attended, including Latvian Renaissance Association president Irma Kalnina, Latvia's First Lady Aina Ulmane and Dr. Peteris Apinis, Latvian Minister of Health.

Bill Clinton's foreign policy team worked with Latvia, and many of them are on Hillary's foreign policy team today, all NATO supporters. While a New York senator Hillary steadfastly maintained contact with Latvia.

In 2011 as Secretary of State she wrote to Ojars Kalnins, Chairman of the Latvian

Foreign Affairs Committee, thanking him for taking part in a visit to the US. "The United States values its partnership with Latvia, and I remain grateful for your continued efforts to strengthen our countries' close cooperation." As she had praised Latvia's bakers for their rye bread during her 1994 visit to Latvia, Kalnins presented her with an official loaf. She wrote, "I would also like to thank you for the delicious rye bread, which is always such a treat to receive. Your thoughtful gift will serve as a warm reminder of the enduring friendship between Latvia and the United States."

Also in 2011 Secretary of State Clinton sent newly elected Latvian Foreign Minister Edgars Rinkevics best wishes and assurances the US remained a trusted partner who could always be relied on. Clinton wrote of the US's appreciation for the strategic partnership between Latvia and the US along with both countries' participation in NATO's mission to Afghanistan. She further stressed the US's determination to strengthen the already strong economic ties and good will between the two allies.

In 2012 the Baltic American Freedom League presented Hillary with a Freedom Award. Honored by this award, Clinton wrote to the League's president Imants Leits to say the Baltic nations and the US had a long standing tradition of mutual support. She pointed out the US had never accepted the Soviet Union's illegal occupation of the Baltics and guaranteed future support to ensure safety and freedom in the

region.

In June 2012, Secretary of State Clinton visited Riga and met with Latvia's president Berzins, prime minister Dombrovskis and foreign minister Rinkevics. At the Maza Guild, they signed a memorandum for a Fulbright exchange program between the two countries. She also attended a ceremony renaming a street by the US embassy to Sumner Wells street (*Samnera Velsa iela*). In 1940 US Under-secretary of State Sumner Wells announced the US did not acknowledge the incorporation of the Baltic states into the Soviet Union. This later became the Wells' declaration and was used as a basis for the US's long held stance of not recognizing the Soviet Union's seizure of the Baltic states. Eventually more than 50 nations followed the US's lead.

In November, 2012 Latvia's Academy of Science bestowed Clinton, with its prestigious Cicerons award for the many ways she has supported Latvia such as with education projects. Latvia's president, Vaira Vike-Freiberga has also received this award.

On September 23, 2014 Clinton received one of Latvia's highest honors, the Honorary Order of the Three Stars. Latvian President Berzins presented it to her while attending a meeting of the United Nations. Clinton offered thanks and support stressing the US was committed to ensure peace and security remained in the Baltic region.

What about Trump's record on Latvia? As he has not been a politician until recently, he has

Clinton, Trump and Latvia

not done anything for Latvia, but his records reveal he has not done much for any charity or cause over the years despite his supposed great wealth. He is not interested in helping others even if he can. What we do now know, because Trump has told us, is his expressed admiration for Putin, Latvia's nemesis, whom he described as a strong and good leader. He has also made it clear the US would not feel obligated to help countries like Latvia unless they pay up.

While Hillary was arranging financial help for Latvian hospitals in 1995, Trump went bankrupt from his business dealings in a huge way, losing nearly one billion dollars. He then manipulated tax loops so that he legally did not pay federal taxes for 18 years. Such actions do not bespeak of a man of high morals, principles, wisdom or empathy, characteristics desired in a strong leader.

During the 1995 White House ceremony celebrating the US's pledge to send one million dollars to Latvian hospitals, Hillary Clinton said the following:

"As citizens of our country, which is the longest living democracy, we can, through partnerships such as these, help countries whose peoples have made great sacrifices in their own struggles for democracy...

The United States, now more than ever, bears a special responsibility for reaching out and assisting those brave people in nations throughout the world that are struggling to create their own democratic countries, their own market systems.... Partnerships such as this are a testimony to the way in which the United States can provide a

helping hand, not a hand out, to its partners, allies, and friends around the world in countries such as Latvia."

Judging by Trump's past track record, it is doubtful he would share these sentiments.

How sad to think that where Hillary Clinton reached out to help a fledgling democratic country like Latvia when it was first struggling to create anew its own market systems, voting in Trump as US President may very well spell the end of a small democratic nation like Latvia. Nothing Trump has said has assured Latvia he would protect them against his "friend" Putin should Putin decide to retake all three Baltic countries in the near future. On the contrary, Trump has made it clear Latvia and all the other NATO countries must pay to get help from America. Specifically all NATO countries must pay 2% of their GDP. To date only about 5 out of 28 countries pay the 2%. Latvia is not one of them, paying 1.5%. And let's not forget Trump endorsed Putin's annexation of Crimea. If he is

fine with Crimea's annexation, he will be fine with Latvia's as well. With Trump at the helm in America, things don't look good for countries like Latvia.

And personally, I don't think junk-food Trump will ever come to appreciate the goodness of Latvian rye bread.

Given all Hillary Clinton has done for Latvia, having been a loyal staunch supporter for decades, it is she who has earned our vote. A vote for Trump is a kick in Latvia's gut.

Food for thought as you head for the polls in November.

„Šachs un zinātne ir mana pasaule, kurai esmu piederīga”

Starptautiskā lielmeistare, Latvijas finanču ministre Dana Reizniece-Ozola intervijā Pēterim Karlsonam

Nesen Azerbaidžānas galvaspilsētā Baku risinājās 42. pasaules Šacha olimpiāda, kurā piedalījās Latvijas vīriešu un sieviešu komanda, izcīnot attiecīgi 17. un 44. vietu. Par spraigajām sacensībām un par citiem ar intelektuālo spēli saistītiem jautājumiem lūdzu pastāstīt mūsu dāmu komandas pirmā galddiņa spēlētāju Danu Reiznieci-Ozolu.

42. Šacha olimpiadā Baku mūsu dāmu komandai negađiti zema vieta – tika gūtas 5 uzvaras, 2 neizšķirti, 4 zaudējumi. No sākuma bija trīs uzvaras pēc kārtas un augsta vieta, vēlāk neveicās. Pēdējā kārtā zaudējums potenciāli vājākai vienībai – Ekvadorai (1,5:2,5) – bija īpaši sāpīgs. Uzvaras gadījumā komanda paceltoši padsmīt vietas uz augšu. Jūsu rezultāts komandā – viens no labākajiem – 6 punkti no 10, – 5 uzvaras, 2 neizšķirti un 3 zaudējumi. Vai komanda varēja izcīnīt augstāku vietu?

Latvijas vienībā spēlēja Laura Rogule, Ilze Bērziņa, Inguna Erneste, Elīna Otkova un es. Tiesa, šis ir mūsu sieviešu šacha izlases pēdējā laika neveiksmīgākais starts olimpiādā, kaut arī kopumā individuāli atzinīgi vērtējams Ilzes Bērziņas (7,5 punkti no 10), Lauras Rogules (6 punkti no 10) un arī mans rezultāts. Šacha olimpiādām raksturīga iezīme, ka ļoti svarīgi ir labi nospēlēt pēdējās divās kārtās, jo tad izšķiras vietu sadalījums. Mums tās bija neveiksmīgas – zaudējumi Austrijai un Ekvadorai ar 1,5:2,5. Pietrūka fiziskās un emocionālās izturības. Sieviešu šachā Latvija šobrīd izsīkst rezerves. Nepieciešams būtu dažu gadu laikā Latvijas izlasi papildināt ar vismaz divām jaunām, labām šachistēm. Elīnai Otkovai šī bija debīja tik augsta līmeņa turnīrā, vēl nepieciešams krāt pieredzi, lai viņa varētu būt labs atbalsts pamatsastāvam.

Jūsu uzvara pār pasaules čempioni kīnieti radīja lielu sensāciju un lika Latvijas un jūsu vārdam izskanēt tālu pasaulei. Kā izdevās to izdarīt?

Šachs nav tikai sauss aprēķins vai spēka spēle – rezultāts nereti ir atkarīgs tiesī no emocionālā noskoņojuma. Olimpiādās vienmēr jūtu ipašu pacilātību, jo pārīlīkot motivāciju rada atbildība, ka pārstāv valsti. Šogad arī no pietri gatavojāmies – organizējām šacha nometnes, paplašinājām atklātnu repertuāru un stiprinājām komandas garu. Turnīrs ie sākās veiksmīgi, un tas deva pārliecību, ka ar pasaules čempioni varu cīnīties līdzvērtīgi. Priečājos, ka uzvara deva iespēju Latvijas vārdam plaši izskanēt pasaulei, apliecinot, ka esam dinamiski, gudru cilvēku valsts.

Vai Baku olimpiadā vēl kādā dāmu komandā spēlēja augsta valsts ierēdne?

Arī Lietuvas izlasi pārstāvēja politiķe, mana pastāvīgā cīņubiedre – Seima deputāte, lielmeistare Viktorija Čmilite. Tomēr domāju, ka lielāku uzmanību vērts pievērst jaunajai filmu zvaigznei, Ugandas komandas ceturtā gal-

dīja spēlētājai Phionai Mutesi – viņa ir jaunās Holivudas filmas *Queen of Katwe* varones prototips. Ar interesu gaidu šo viņas stāstu, kā šachs dod cerības un iespējas.

Kādas ir jūsu iecienītākās atklātnes, spēlējot ar baltajām un melnajām figūrām?

Kopš agras bērnības, spēlējot ar baltajām figūrām, esmu uzticīga Anglu atklātnei, savukārt ar melnajām figūrām, atkarībā no pretinieka spēles, izvēlos Ufim-

turnīri palidz uzturēt šachistisko formu.

Cik lielā mērā dators var palidzēt atklātnu variantu izpētē? Pēc apmēram cik gājiem šachistam pašam jāliek lietā sava prāts un izdoma?

Dators šobrīd ir neaizstājams, lai sagatavotos partijām ar pretinieku. Datu bazēs pieejamas visas partijas, kas spēlētas oficiālos turnīros. Līdz ar to milzīgs teorijas sagatavošanas darbs notiek jau pirms partijas. Praktisku

dvēsele. Pateicoties Ozoliņam, nākamgad Latvijā tiks organizētas Eiropas sieviešu meistarsacīkstes, 2018. gadā – Eiropas jauniešu meistarsacīkstes, Rīgas Šacha federācijas vadītājs Alberts Cimīņš ik nedēļu organizē amatiņturnīrus.

Kādas īpašības nepieciešamas, lai klūtu par labu šachistu?

Augsta līmeņa šachistu veido vispirms milzīgas darbaspējas un pašdisciplina, taču klūšanai par lielmeistarū nepieciešams arī Dieva dots talants. Esmu bieži jautājusi sev: vai tādas īpašības kā stratēģiskā domāšana, spēja jebkura dzīves nozarē pārredzēt spēles laukumu un ieplānot vairākus gājienus uz priekšu ir priekšnoteikumi, lai klūtu par labu šachistu, vai arī notiek otrādi – šachs cilvēkā izveido un attīsta šīs prasmes? Un nosliecos drīzāk par labu otrajam variantam. Ne velti dažās valstis šachs ieviests par obligātu mācību priekšmetu vispārējā izglītībā. Arī manā Kulīgā šachs ir mācīts bērnu dārzos un dažās skolās.

Jūs uz sacensību esot uzainījās Krievijas lielmeistars Jevgenijs Svešņikovs. Vai iepriekš esat spēlējusi kādu partiju ar šachistu vīrietī?

No pietras partijas ar vīriešiem līdz šim neesmu spēlējusi, tāpēc būs ļoti interesanti mēroties spēkiem ar legendāro teorētiķi Jevgeniju Svešņikovu.

Vai iespējams salīdzināt vīrieša šachista un sievietes šachistes spēles spēku?

Kaut šachs nav fizisks sporta veids, kur būtu acīmredzamas vīriešu spēka priekšrocības, tomēr arī šachu vīrieši spēle spēcīgāk. Domāju, tas skaidrojams ar to, ka vīrieši daudz azartiskāk spēj nodoties vienai nodarbei, distancējoties no visa cita. Sievieti, kas ilgstoši spējušas lidzvērtīgi cīnīties ar vīriešiem, nav daudz. Varu minēt ungārieti Juditi Polgari, arī šībrīža pasaules čempioni kīnieti Hou Jifanu. Vīriešu spēles stila pārstāvē bija gruziniete Maija Čiburdanidze.

Vai piekrītat apgalvojumam, ka, spēlējot šachu, vajag noteiktīti nodarboties ar fiziskajiem sporta veidiem, lai būtu labā formā? Savulaik mūsu izcilais šachists Jānis Klovāns uz turnīriem ārzemēs īņema līdzi sporta piederumus, piedalījās garos pārgājiens. Jūs spēlējat tenisu, esot kāpusi Ķīnas mūri... Redzēju jūs televīzijas pārraidē, sportojot par paraugu citiem?

Sākās federācija dara daudz, kaut arī līdzekļi ir stipri ierobežoti. Pateicība pienākas tiem, kuri Latvijā uztur spraigu šacha dzīvi, organizējot starptautiskos atklātos turnīrus, bērnu un amatieru sacensības. Aleksejs Širovs nu jau vairākus gadus Jūrmalā organizē Vladimira Petrova pieņīmai veltītus un arī „ātro“ turīnus. Egons Lavendelis Rīgā pulcē šachistus no visas pasaules nu jau tradicionālajā RTU atklātajā turnīrā. Enerģiski darbojas federācijas prezidents Āris Ozoliņš, kuriš ir arī ikgadējā turnīra *Liepājas rokāde* mecenāts un

jums ir kupla ģimene. Jūs spēlejat šachu vēl arī divos Vācijas klubos.

Tā ir mana pasaule. Cilvēks ir sociāla būtne, mums gribas un ir svarīgi būt piederīgiem kādai grupai, kādai sabiedribai. Šachs ir viena no pasaulem, kam jūtos piederīga un kurā varu paslēpties no šīs sabiedrības, ja šeit kaut kā klūst par daudz. Šacha spēlēšana ir veids, kā es sevi uzturu formā, jo šachs kā jebkāš sporta veids ir ļoti grezsīdīgs un egoistisks – prasa daudz laika un energijas. Kopš 1999. gada spēlēju Vācijas klubā. Un no septembra līdz aprīlim dažas reizes mēnesi braucu turp. Šachs ir labs prāta treniņš un meditācijas forma. Lai gan tā ir intensīva prāta darbināšana, tomēr var atslēgties no tā, ko dari šobrīd. Šachs sniedz arī intensīvas emocijas – zaudējuma rūgtums, vilšanās un uzvaras prieks, kas ir tik sātīgs kā nekur citur.

Kādas ir jūsu intereses ārpus šacha, zinātnes un valsts darba?

Man patīk lidot uz Vāciju, kad pa ceļam varu beidot palasīt kādu grāmatu, jo mājās, vakarā no darba pārnākušai, nav spēka pārkirt vairāk par vienu lappusi. Lasu gan populārzinātniskos darbus, gan dailliterātu. Lasu par geopolitiku, kā veidojās islāma valsts. Kinomākslā man patīk Nikita Mihalkovs. Gandrīz pusgadsimtu veco filmu „Grieķis Zorba” ar Entoniju Kvinnu esmu skatījusies neskaitāmas reizes un joprojām skatos atkal. Gleznīcībā jūsmoju par franču impresionistiem. Būdama ārzemēs līdpilsētās, vienmēr iegriežos turienes Nacionālās mākslas galerijā.

Paldies par ļoti interesantu sarunu! Lai jums labi veicas valsts darbā un lai ir jaunas uzvaras uz melnbaltajiem lauciņiem!

UZZINAI

Dana Reizniece-Ozola dzimus un augusi Kulīgā. Mācījusies Kulīgās 2. vidusskolā, pēc tam Viļa Plūdoņa Kulīgās ģimnāzijā, kur ieguvusi vidējo izglītību. Pēc vidusskolas beigšanas studējusi Ventspils Augstskolā, kur 2004. gadā ieguvusi tulka un tulkoša profesionālo kvalifikāciju un 2008. gadā profesionālo maģistra gradu tulkošanā un terminoloģijā. Juridiskajā koleģijā apguvusi tiesību zinātnes. 2013. gadā ieguvusi profesionālo maģistra gradu uzņēmējdarbības vadībā (*Executive Master of Business Administration*). Starptautiskajā kosmosa universitātē (*International Space University*) Francijā. Skolas gados nopietni pievērsusies šacham, kur sasniegusi ievērojamus panākumus. 2001. gadā kļuvusi par starptautisko lielmeistari. Pārvalda piecas svešvalodas: angļu, krievu, vācu; pamatprasmes franču un spānu valodā.

Ventspils domē bijusi Investīciju nodaļas vadītāja, vēlāk vadījusi Ventspils Augsto technoloģiju parku. Bijusi Latvijas ekonomikas ministre, šobrīt ir Latvijas finanču ministre.

Dana Reizniece-Ozola šacha cīņu virpulī

ceva aizsardzību, Siciliešu aizsardzību vai Vecindiešu aizsardzību.

Ja kādā turnīrā jūs zaudējat pretinieci un nākamajās sacensībās atkal jāspēlē ar viņu, vai viegli pārvarat psichologisko barjēru jeb arī neveiksme jūs nekādi neietekmē?

Man patīk šachā spēlēt ar cilvēku, nespēju no tā distancēties. Līdz ar to, protams, iepriekšējais rezultāts ieteikmē noskoņošanos, dažkārt tieši radot vajadzīgo niknumiņu. Ir gan arī neērti pretinieki, ar kuriem īpaši nepatīkami spēlēt neatkarīgi no viņu objektīvās meistarības.

Kuras ir jūsu šacha autoritātes Latvijā un pasaulei un ko jūs esat mācījusies no viņām?

Latvijas šachisti kopumā, domāju, pārstāv romantisko šacha skolu, ko ar savu talantu nodibinājis un nostiprinājis ekstravagantais šacha burvis Michails Tāls. No viņa partijām visi esam mācījušies un guvuši iedvesmu. Romantiķu pulkam pieskaitāms vīriešu izlases līderis Aleksejs Širovs, kurš mēdz dēvēt par „spridzekli” (*fire on board*), viņš arī olimpiādā demonstrēja izcili spēli. Mums patīk spēlēt dinamisku, dzīvu, rotāļīgu šachu. Tāds ir arī šībrīža pasaules čempions, norvēģu šacha brīnumbērns Magnuss Karlsens.

Kāda ir jūsu attieksme pret šacha ātrspēli? Vai tā palīdz paaugstināt meistarību vai tomēr ne? Vairāki ieverojami meistari izteikušies negatīvi par ātrspēli.

Tikai ar ātrspēli meistarību paaugstināt nevar, bet prasmju paaugstināšanas nolūkā ir pat ieteicams spēlēt „ātro šachu”, jo tādējādi mēs attīstām reakciju un izmēģinām jaunus atklātnu variantus. Turklat šobrīd, kad maz laika nopietniem šacha turnīriem, nedēļas nogāļu ātrspēles

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Latvijā apvienojas bēglu ģimene no Afgānistānas

Lidostā Riga 17. oktobri emocionālā gaisotnē bēglu ģimene no Afgānistānas atkal satika savus vecākos bērnus. Pēc pusotra gada atšķirtības visi četri bērni beidzot būs kopā ar savu mammu. Bērnu mammas Koči rokas koši krāsotas ar hennu. Tāpat izkrāsotas viņas meitas un draugu bērnu rokas. Ar persiešu valodas tulkā palīdzību viņa paskaidro, ka šādi Afgānistānā izrāda lielu prieku.

ir 12, otrs 13 gadu. Pirmais darbs Latvijā – nomainīt mirdzošās iešķūcamās kurpes pret slēgtiem apaviem.

Atradums Baltijas jūrā – *Baltijas Atlantīda?*

Klaipēdas universitātes zemūdens archeoloģijas speciālisti Baltijas jūrā netālu no krasta, iepretī Kuršu kāpu ziemeļu galam, atraduši akmens laikmeta cilvēku darbības pēdas – domājams, senu zvejas riku atliekas, vēstī

laikraksts *Lietuvos žinios*.

Viena no Lietuvas labākā akmens laikmeta eksperta, profesora Algīrda Girininko ieskatī, šo atradumu nosacīti var uzskatīt par *Baltijas Atlantīdu*, jo nav šaubu, ka kaut kur netālu no senā zvejas aizsprosta atradusies arī akmens laikmeta apmetne. Ne-pilnu kilometru uz rietumiem no Klaipēdas dienvidu mola pētnieki jūras dibenā 11 metru dziļumā atraduši zemē ieraktus uz pusēm pārķeltus mietus. "Domājams, tās ir sena zvejas aizsprosta paliekas," uzskata pazīstamais archeologs, akadēmīkis Vlads Žulkus. "Tas ir pirmais un pagādām vienīgais šāda veida atradums visā Baltijas jūras austrumu piekrastē."

"Redzu Latviju kā tīru zemi..."

Smalki krāsinai smilšu graudiņi lēnām birst uz zilās mandā-

las pamatnes. Tibetiešu mūks un ezoteriskais dziednieks lama Nima Ozolnieku novadā uzceltais Latvijas Miera pagodā jeb stūpā veido mandalu kā veltījumu sievišķas enerģijas līdzvaro-šanai, vizualizējot to arī debesīs – pāri visai Baltijai.

Budistu mūks Ozolniekos atraisa sievišķo enerģiju

"Mandala darbojas ne tikai uz Latviju, bet strādā uz visu Baltiju un vēl tālāk. Šeit ir ipaša vieta, ari ģeografiski trīs valstu centrs. Tā enerģija, kuŗu es varēšu šeit radīt, ies ne tikai pār Latviju, bet visu Baltiju. Latvija man ļoti patīk, redzu to kā tīru zemi," sacīja budistu mūks

Atklāj starptautisko kinofestivālu *Riga IFF*

Kinoteātri *Splendid Palace* ar saviesīgu sarīkojumu atklāts Rīgas Starptautiskais kinofestivāls *Riga IFF*. Uz atklāšanu ieradās daudz ar kino jomu saistītu ļaužu un kinomīlotāji.

Starptautiskais kinofestivāls *Riga IFF* tika atklāts ar filmu *Radinieki un saviesīgu patērzēšanu par kino*

Jau par tradīciju kļuvis, ka festivāls tiek atklāts ar nacionālu pirmizrādi. Šoreiz tā bija festivāla *Artdocfest* un Rīgas programmas kurātora Vitalija Manska otrs Latvijā producētās filmas *Radinieki* pirmizrāde Latvijā. Producents no *Ego Media* Guntis Trekeris skaidroja, ka filma *Radinieki*, iespējams, ir viena no personiskākajām un intimākājām režisora Manska filmām. Filma ir personisks režisora stāsts par viņa radiniekiem Ukrainā, kas šajā valstī piedzīvotā konflikta laikā ir sašķelušies.

Teātra izrādei *Antigone* – prestiža preses balva Sanktpēterburgā

14. oktobrī Sanktpēterburgā, beidzoties 26. Starptautiskajam teātra festivālam *Baltijskij Dom*, sīvā konkurencē Latvijas Nacionālā teātra izrāde *Antigone* saņēmusi prestižo Sanktpēterburgas teātra kritiķa Leonīda Popova vārdā nosauktu preses balvu. Svinīgajā ceremonijā balva tika pāsniepta Latvijas Republikas ģenerālkonsulei Irinai Mangulei, kuŗa to tālāk nodos Latvijas Nacionālajam teātrim. Savā uzrunā ģenerālkonsule atzīmēja festivāla ciešās sadarbības ar Latvijas teātriem un kultūras sakaru veicināšanas nozīmību. Elmāra Senkova režijā tapusi izrāde *An-*

tigone pēc Žana Anuija lugas sengrieķu Sofokla tragedija tiek pārrakstīta mūsdienu cilvēka pasaules izpratnē. Pagājušajā gadā Latvijas Nacionālais teātris šajā festivālā piedalījās ar izrādi *Idiots*, kuŗa ari izpelnījās lielu skatītāju atzinību.

Izdod Raimonda Paula koŗa dziesmu albumu

Valsts Akadēmiskais koris *Latvija* un Māris Sirmais ir ierakstījuši komponista Raimonda Paula koŗa dziesmu albumu *Rozes gars*. Albuma prezentācijas koncerti notiks Latvijas Universitātes Lieļajā aulā 1. un 2. novembrī.

Albumā sakopotas 24 komponista dziesmas jauktajam, vīru un sieviešu korim, kas tapušas pēdējo četrdesmit gadu laikā. Daudzas no tām ierakstītas pirmreizi. Dažas savus pasaules pirmsatskanojumus piedzīvojušas pērn Valsts Akadēmiskā koŗa koncertos, bet ir arī tādi opusi, kas ilgi un rūpīgi glabāti komponista darbistabā un tagad atraduši savu ceļu pie klausītājiem, un, kā cer albuma izdevēji – arī uz Latvijas koŗu repertuāriem. Albumā ir ieklautas koŗa dziesmas, kas kādreiz izskanējušas tādās leģendārās teātrā izrādes kā "Elizabete, Anglijas karaliene" un "Brands". Albuma tituldziesma *Rozes gars* ar Jāna Petera vārdiem ir Rai-monda Paula veltījums Emīlam Dārziņam. Kompaktdiska vizuālo noformējumu veidojusi māksliniece Gita Treice.

Rīgā būs Modes mūzejs

Ar pazīstamā modes vēsturnieka un kolekcionāra Aleksandra Vasiljeva kollekcijas tērpū un aksesuāru izstādi "30. gadu elegance" 24. oktobrī Vecrīgā, Grēcinieku ielā 24, netālu no Melngalvu nama, durvis vērs Modes mūzejs.

Modes mūzeja izveide ir pirmā iniciatīva. Mūzeja veidotāja un vadītāja Natalja Mužičkina ir Maskavas architekte, kuŗa jau vairākus gadus par savām īstajām mājām dēvē Rigu, atzīstot, ka Rīgas mērogs, brīnišķīgā architektūra un bagātīgā kultūras dzīve ir ideāli piemērota mūsdienu cilvēkam. Viņas senā ideja izveidot mūzeju ieguva konkrētākas aprises, kad Natalja Mužičkina Rīgā satika savu seno paziņu Aleksandru Vasiljevu. Viņa iero-

sinājums sadarboties ar prieku tika pieņemts, un tā radās Modes mūzejs sadarbībā ar Aleksandra Vasiljeva fondu.

Starptautiskais Latgales grafikas simpozijs 2016

No 17. līdz 28. oktobrim Daugavpils Marka Rotko mākslas centrā norisināsies 5. Starptautiskais Latgales grafikas simpozijs. Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs sadarbībā ar Mākslu pedagoģu apvienību, rezidentu programmu ietvaros, jau piekt reizi organizē Starptautisko Latgales grafikas simpoziju. Starptautiskais Latgales grafikas simpozijs ir tikšanās, diskusija un radošs darbs Latgales kultūras telpā, kas vieno līdzīgi un atšķirīgi domājošos Latvijas un ārvalstu grafiķus, kuŗu mākslas izpausmes forma ir grafika.

Starptautiskā žūrija dalībai simpozijs izvēlējās 11 dalībniekus no deviņām pasaules valstīm. Simpozijs piedalās: Zoran Mishe (Makedonija), Laura Manfredi (Italija), Vaida Varnagiene (Lietuva), Agnieszka Zawadzka (Polija), Robert Rabiej (Polija), Miroslav Mandic (Serbijs), Jürgen Hörlitzsch (Vācija), Taida Jesarevic Hefford (Bosnija un Hercegovina), Inga Heamagi (Igaunija), Irene Podgornik Badia (Italija), Latviju simpozijs pārstāv māksliniece Anastasijs Dubovska.

Melānijas chronika ieklauta

Tallinas starptautiskā kinofestivāla konkursa skatē Viestura Kairiša jaunā spēlfilmā *Melānijas chronika* 21. novembrī piedzīvos starptautisko pirmizrādi Tallinas starptautiskajā kinofestivālā *Melnās naktis*. Festivāla *Melānijas chronika* izvēlēta par vienu no 12 oficiālā konkursa filmām.

Aina no filmas

"Man ir liels gods, ka ar *Melānijas chroniku* starptautiskā auditorija tiks iepazīstīnāta Tallinas festivāla *Melnās naktis*, jo tā ir vislabākā vieta, kur pievērst uzmanību tematikai, kas saistīta ar Baltijas reģiona īpašo, turklāt kopīgo vēsturi. Filma tapusi, sadarbojoties dažādu valstu kino profesionāļiem, un tieši tas darba procesā *Melānijas chroniku* no nacionāla stāsta padarīja par universālu," skaidroja Kairišs. Tallinas kinofestivāls šogad notiek 20. reizi, un otro reizi tas nostājies vienā rindā ar Kannu kinofestivālu, Venēcijas, Sansebastianas un citiem, kopumā 15 pasaules kinofestivāliem, kuŗus starptautiskā producentu apvienība FIAPF akreditējusi kā A klases festivālus.

Zīnas sakopojis
P. KARLSONS

Vairāk lasiet 11. lpp. politisko komentāru // Karikatūra: Zemgus Zaharans

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

"A Russian bear in the neighborhood" – šis virsraksts izpletās pāri visai lappusei Telavivas liberalā laikraksta "Haaretz" angļiskajā izdevumā. Ar "neighborhood" te domāts Tuvo Austrumu reģions. Un šo metaforu pēc būtības latviskojot, virsraksts būtu lasāms tā: "Krievu lācis pagalmā!"

"Haaretz" raksta autors ir šīs arī ārpus Izraēlas ar interesu lasītās avīzes vadošais apskatnieks Amoss Harels. Viņš uzsvēr: "Kopīgais uzbrukums, ko uzsāka Krievijas un Sīrijas režima kārtā aviācija, tika plānots kā kārtā noziegums, krasī pārkāpot starptautiskās tiesības. Krievijas spēki un Asada kārtā aviācija tīšuprāt par mērķiem izraudzījās slimnīcas, ambulances, glābēju grupas, ūdens filtrēšanas ierīces un cilvēkus, kas stāv rindā pie maizes ceptuvēm".

Harels raksta, ka šīs barbariskās rīcības mērķis ir nokausēt iedzīvotājus un "radīt klejojošas bēglu

masas". Un ja bēgli joprojām plūdis uz Eiropu un graus stabilitāti Eiropas Savienības dalībvalstis, tas Putinam būs svarīgs sasniegums, piebilst raksta autors.

Krievu un amerikānu eksperti likuši saprast laikraksta "New York Times" redakcijai, ka Putins ir lielummānijas apsēsts, bet pašnāvniecisku tendenci viņam nav, un viņš neriskēs militāru konfrontāciju ar ASV, ko Krievija neapšaubāmi zaudēs.

Citejīs šo rindkopu, Amoss Harels konstatē, ka Izraēlas vadība Alepo traģēdiju "apiet ar klusēšanu". Politiskās un diplomātiskās bremzes var saprast, raksta Harels, "galu galā tas nebija Netanjahu, kas ielūdz krievu lāci pagalmā, un viņam jābūt piesardzīgam, kad tas lācis ir tepat blakus, bet tā ir morāli apšaubāma klusēšana, īpaši nemot vērā atmiņas par holokaustu".

Kamēr krievu lācis ārdās Sīrijā, Putins kurina kārtā histēriju

savā zemē, liekot Krievijas iedzīvotājiem aizmirst ekonomisko lejupslīdi un augošās grūtības un iedvest tiem "varoņgaru": sak, "Dzimtene briesmās kātoreiz..." Un lai rādītos paša zemes ļaudim, tāpat kā "pūstošajiem Rietumiem", ka viņš ir "vīrs kā nākas" (varētu teikt, "alfa-tēviņš"), Putins dusmās par Amerikas "rusofobisko politiku" atcēla kādu diezgan otršķirigu vienošanos ar ASV par plutoniju un izvirzīja Amerikai visai strupu un nekaunīgu ultimātu: ja amerikāni vēlas korrekti sadarboties ar Krieviju, ir jāatceļ visas pret Krieviju vērstās sankcijas, jāatlīdzina visi zaudējumi, ko Krievija cietusi šo sankciju dēļ un, galvenais, vajag samazināt ASV militāro infrastruktūru un amerikānu kaļaspēku kontingentus valstis, kas iestājušās NATO aliānsē pēc 2000. gada 1. septembra, sašaurinot tos līdz 2000. gada līmenim. Tas bija apzināti

brutāls ultimāts, ieturēts nacistiskās Lielvācijas stilā, lai neteiktu vairāk. Nolūks bija demonstratīvs: rādīt pigu, rādīt dūri.

No otras puses – par plāuku Putinam jāuzskata tas, ka bija jāatceļ viņa iecerētā oficiālā vizīte Francijā. Jau pirms plānotā vizītes datuma Francijas prezidents Olands, sašutis par krievu lāča ārdīšanos Sīrijā, lika saprast, ka apšaubot šīs vizītes liederību "pašreizejā momentā". Putins savukārt saistīja savu vizīti Francijas prezidenta rezidenčē – Elizejas pilī ar noteikumu, ka Olands kopā ar viņu svinīgi atklātu pašā Parīzes viduci, iepriem Francijas ārlietu ministrijai, grandiozo Krievu kultūras centru – ar zeltītu pareizticīgās baznīciņas kupolu, plašām izstāžu un konferenču telpām (un noklausīšanās iericēm...). Kad Olands atteicas šādi demonstrēt franču-krievu draudzību, vizīte tika atcelta.

Maskavā un Damaskā pazinots, ka Sīrija "uz visiem laikiem" un par brīvu atdod Krievijas rīcībā kārtā aviācijas bazi Vidusjūras piekrates joslā, un ne tikai bazes personāls, bet arī ģimenes locekļi bauða pilnīgu neaizskaramību.

Putinam auga apetīte uz bažēm, un viņš vērsās pie formāli vēl komūnistiskās Vietnamas valdības: vai Krievija nevarētu atgūt stratēgiski svarīgo Kamranas kārtā ostu, kas līdz PSRS sabrukumam bija padomju Klusā okeana flotes rīcībā? Atbilde bija noraidoša: neatkarīgā Vjetnama nepiešķir nekādas bazes nevieinai ārvilnstij!

Tā kā Nobela miera prēmija Putinam pagāja secen, viņam nākas samierināties ar "Hugo Čavesa prēmiju par mieru un tautu suverēnitāti", ko viņam piešķīra Venecuelas prezidents Nikolass Maduro. Atšķirībā no Nobela miera prēmijas Putins šoreiz nesāņem ne centa.

KĀRLIS
STREIPS

Pieņemu, nebiju vienīgais, kuriem pagājušajā nedēļā žoklis atkārās uzzinot, ka šogad Nobela prēmija literātūrā piešķirta dziedātajam un mūzikām Bobam Dilanam. Noskatījos video, kurā Zviedrijas Karaliskās akadēmijas pārstāvē par to paziņoja, un zālēsākās reakcija starp pārsteigu mu un gavilēm. Vairāk tā pirmā. Akadēmija skaidro, ka Dilanam balva piešķirta par "jaunu poētisku izpausmu radīšanu Amerikas lielās dziesmu tradīcijas kontekstā". Reakcija literātu pasaulei nebūt nebija viennozīmīga, franču tautības romānists Pjērs Asulins paziņoja: "Dilana užvārds pēdējo gadu laikā minēts vairākkārt, bet mēs vienmēr domājam, ka tas ir joks. Lēmums ir nicinājums rakstniekiem. Man Dilans patīk, bet kur ir literārais darbs? Manuprāt, Zviedrijas akadēmija pati sevi ir padarījusi par izsmieklu." Toties rakstnieks Sālmans Rušdi twiterī rakstīja: "No Orfeja līdz Faizam, dziesma un dzeja allaž bijušas cieši saistītas. Dilans ir lielisks bardu tradīcijas mantinieks. Lieliska izvēle."

Mūzikā pasaulei paziņojums lielākoties raisīja urravas. Brūss Springstīns savā interneta vietnē rakstīja, ka Bobs Dilans viņu kā pusaudzi ir iedvesmojis, uzrunājis, Dilans ir rādījis ceļu chaosā, kāds Amerikas sabiedrībā bija pagājušā gadsimta 60. gados. Kanadiešu dziedātāja Bafija Seintmarī rakstīja, ka patiesībā Dilans Nobela prēmiju bija pelnījis jau tad, kad viņam bija 25 gadi (patlaban viņam ir 75). Kāda cita mūziķe Kanadā ieteica – varbūt vajadzētu atsevišķu

Nobelā prēmiju konkrēti mūzikā?

Bobs Dilans dzimis 1941. gadā kā Roberts Alans Zimermans. Par Dilanu viņš pārtapa tāpēc, ka cienīja velsiešu dzejnieka Dilana Tomasa darbus. Kādā intervījā Dilans par to visai nepieklājīgi bildīja: "Tu piedzimsti ar nepareizo vārdu un nepareiziem vecākiem. Tā tas var notikt. Tu sevi sauc, kā pats vēlies sevi saukt. Te tomēr ir valsts, kuŗā ir brīvi cilvēki." *Laika un Brīvās Latvijas* lasītājiem varu arī pateikt, ka Boba Dilana senči ir no mūspuses, konkrēti, mātes vecāki no Lietuvas, bet tēva vecāki no – Odesas Ukrainā. Bobs Dilans ir ebrejs, ivritā viņa vārds ir Šabtai zīsl ben Avraham. Vēlāk viņš pārgāja uz kristību, kādā intervījā vēlāk skaidrojot: "Jau pirms daudziem gadiem man teica, ka esmu pravietis. Es vienmēr atbildēju, ka neesmu pravietis. Viņi teica, jā, tu esi pravietis. Es teicu, nē, tas neesmu es. Viņi teica, tu noteikti esi pravietis. Viņi centās mani pārliecināt, ka esmu pravietis. Tagad es saku, ka atbilde ir Jēzū Kristū. Tad viņi saka, Bobs Dilans nav pravietis. Viņi to nevar saprast."

Kad ASV prezidents Bils Klintons Dilanam piešķira Kenedija centra balvu, viņš teica: "Bobam Dilanam droši vien bijusi lielāka ietekme manā paaudzē nekā jebkāram citam māksliniekam. Ne vienmēr bijis viegli klausīties viņa balsi un dziesmu tekstus, bet savas karjeras laikā Bobam Dilanam nekad mērķis nav bijis apmierināt citus. Viņš ir traucējis mieram un radījis neērtības tiem, kuri ir pie varas." Preziden-

tam taisnība. Nu, nav Bobam Dilanam nekāda skaistā balss. Kad viņš tikko bija sācis savu karjēru, laikrakstā *The New York Times* recenzents rakstīja: "Par Dilana kunga balsi var teikt daudz ko, bet skaista tā nav. Viņš apzināti cenšas aptvert nepieklājīgo Amerikas dienvidu laukstrādnieka skaistumu, kuŗš uz aizmugures balkona pauž pārdomas melodijā. Viņa notīs dzirdama riešana, viņa dziesmās – degoša intensitāte." Recenzents arī aprakstīja dziedātāja paskatu: "Dilans atgādina kaut ko starp koņa zēnu baznīcā un bītniku. Viņam ir eņģeļa paskats un nekārtīgs matu cekuls, ko viņš pie sedz ar melnu velvetu cepuri. Iespējams, viņam vajadzīgs kārtīgs skroderis, bet tad, kad viņš darbojas ar savu ģitāru, ermonīku vai klavierēm un komponē jaunas dziesmas ātrāk nekā viņš tās spēj atcerēties, nav nekādu šaubu, ka viņā ir prātam neaptverams talants."

Taču Nobela prēmiju Bobam Dilanam nepiešķira par balss kvalitāti, to piešķira par to, ka viņa dziesmās ir dzirdama dzēja, pavisam konkrēti – dzēja. Nobela prēmija dzejniekiem piešķirta vairākkārt, pirms bija indiešu dzejnieks Rabindranats Tagore, 1913. gadā, tad arī poliete Vislavai Zimborskai, 1996. gadā. Tomēr, nudien, pirmoreiz tā piešķirta mūzikām.

Manuprāt, pelnīti, lai gan, ja Zviedrijas akadēmija meklēja dziedošu dzejnieku, acis varētu mest arī kanadiešu dziesminieka Leonarda Koena virzienā. Vēl viens mūziķis, kuram nav nekāda spīdošā balss, bet, ai, kādas

dziesmas, tostarp, piemēram, chrestomatiskais ševedrs "Susanne". Taču arī par Dilanu var teikt, ai, kādas dziesmas! "All Along the Watchtower" rokenrola fani pazīst, pateicoties nelaiķa Džimija Hendriksa ugunīgajai versijai, bet tā bija Boba Dilana dziesma. "Knocking on Heaven's Door" – vislabāk pazīstama Ērika Kleptona izpildījumā, bet arī tā ir Boba Dilana dziesma. Par visu vairāk chrestomātiskā "Blowin' in the Wind", kuŗu laika gaitā dziedājuši teju vai visi, kuriem nav slinkums. Veiksmīgākā versija komerciālā nozīmē bija folkmūzikas trio *Pinters, Pauls un Mērija* variants, ko viņi laida klajā vien trīs nedēļas pēc tam, kad pats Dilans bija laidis klajā albamu ar savu variantu. Marlēna Ditricha dziesmu dziedāja vācu valodā: "Die Antwort weiss ganz allein der Wind". Legendārajiem Čikāgas Piecišiem bija sava variants latviešu valodā – "Lai atbildi tam mums nedod tikai vējš, lai vējš brīvas pēdas neizdzēš." Pats Dilans, kad dziesma debitēja naktsklubā, paziņoja, "tā nav nekāda protesta dziesma, jo es protesta dziesmas nerakstu." Gadu vēlāk *Pinters, Pauls un Mērija* dziesmu dziedāja manifestācija Vašingtonā, tumšādaiño Amerikānu tiesību labā, tajā pašā, kuŗā Martins Luters Kings nāca ar savu leģendāro "Man ir sapnis" uzrunu. Dziesma, kuŗā ir teksts "cikreiz ir lielgabala lodēm jālido, pirms tās uz mūžu tiek aizliegtas" un "cik ilgi var dzīvot atsevišķas tautas pirms tās beidzot ir brīvas" ... nu, varbūt tā nav protesta dziesma, bet ar sabiedrisku un politisku nozī-

mi tā ir noteikti. Un leģenda vēsta, ka tajā pirmajā reizē, kad Bobs Dilans "Blowin' in the Wind" dziedāja naktsklubā, viņš nevarēja saprast pats savu rokrakstu un tāpēc atsevišķas rindas dziesmā vienkārši improvizēja.

Bobs Dilans savas gaļas karjēras laikā ir saņēmis dažādas balvas, tajā skaitā 11 Grammy balvas, arī ASV Kinoakadēmijas balvu par dziesmu "Things Have Changed" no filmas "The Wonder Boys". Dilans ir izdevis neskaitāmi daudz albumu, plates ar oriģinālu mūziku, gan koncertierakstus, gan kaverversijas. Savos 75 gados viņš joprojām aktīvi koncertē, šomēnes, oktobrī, viņam paredzēti koncerti Kalifornijā, Arizonā, Nūmeiskā, Tekساسā, Oklahoma, Luizianā, Misisipi, Alabama, Kentuki, Rietumvīriešu zemi. Pirmajā koncertā pēc tam, kad Dilans uzzināja, ka ir ieguvis Nobela prēmiju (ne tikai diploms un medaļa, bet arī gandrīz miljons dolaru), viņš par to pateica tieši neko. Pielicīgs cilvēks. Kad no cita prezidenta, Baraka Obamas, viņš saņēma Amerikas Prezidentālo brīvības medaļu, viņš arī teica tieši neko.

Man nav ņēl, ka Bobs Dilans ir saņēmis Nobela prēmiju. Nevaru teikt, ka esmu viņa fans, kā jau minēju, vina balss man īpaši neiet pie sirds. Bet saprotu, ka viņš mūzikas pasaulei ir patiesīs milzis. Nu viņš ir milzis ar Nobela prēmiju. Visā Nobela prēmiju vēsturē to ir saņēmis 881 cilvēks un 23 organizācijas. Nedomāju, ka kopējā saņēmēju kvalitātē nu būtu samazinājusies.

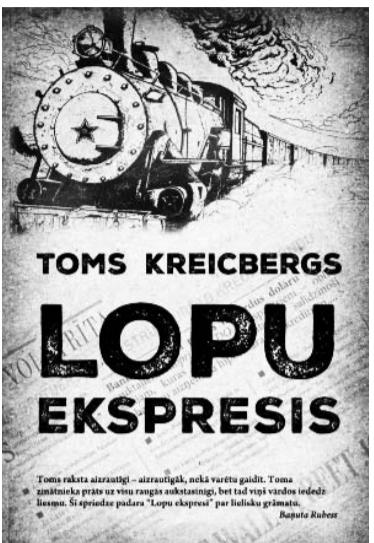
Krievu lācis pagalmā!

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Dilans

EDUARDS
SILKALNS

Ieraugot Toma Kreicberga *Lopu ekspresā* vāka zīmējumu un tvaika lokomotīvi, kam (jādomā – sarkana) zvaigzne purnā, velkam lopu pārvadāšanai domātu vagonu rindu, potenciālam lasītajam jau skaidrs: te būs kārtējais romāns par padomju okupantu lielāko noziegumu pret latviešu tautu, mūsu cilvēku masveida deportāciju uz Sibiriju. Mums jau ir bijusi Ilonas Leimaness *Kailā dzīvība*, Rūtiņas U. *Vēl tā gribējās dzīvot*; Dzintras Gekas *Sibirijas bērnu* sējumi. Liecību par dzīvi Sibirijas izsūtījumā mūsu grāmatniecībā nav mazums. Tomēr taisnība vien ir tiem, kas saka, ka tik grandiozi noziegumi tautas atmiņā jāsaglabā mūži. Katra jauna grāmata par deportāciju un Sibirijas tematu tāpēc vien principā ir apsveicama, bet *Lopu ekspresis* liekas īpašu uzmanību izpelnījies ar to, ka tās autors dzimis 1985. gadā, necik tālu no puses gadsimta pēc 1941. gada

jūnija. Skaisti, ka “tiem, kas neaizmirst” (Rainis!) var pieskaitīt arī kādu, kas neaizmirstamo pats nemaz nav pieredzējis. “Šo grāmatu uzrakstīju Latvijai un Latvijas iedzīvotājiem,” raksta autors savā grāmatas priekšvārdā. Paldies, Tom Kreicberg!

Grāmatas sākotnējā publicēšana angļu valodā ar *Tom Cross-hill* vārdu un virsrakstu *The Cattle Express* nebūtu nosodāma. Vāciskais uzvārds Kreicbergs lasītājiem angļiski runājošās zemēs būtu ne mazāk grūti izrunājams kā latviskais Krustkalns, tāpēc vārda “tulkosana” angļiski šoreiz ir tikpat attaisnojama kā reiz profesora Gundara Kēniņa pārdēvēšanās par Kingu. Ja angļiskā pirmraksta nolūks būtu bijis iepazīstināt nelatviešus ar mūsu tautas 20. gs. lielo tragediju, arī tad būtu bijis labi, jo cittauteiši to pazīst un saprot mazāk nekā mēs paši. Taču lasītājam liek saspringt autora priekšvārda turpinājums:

Rakstnieks iepazīst un iemācās pārvaldīt savu materiālu – valodu, tieši lasot. Jau kopš agras bērnības es lasu gandrīz tikai angļiski, jo literātūra, kuŗa mani uzrunāja, latviski nebija pieejama. Tāpēc man ir bagātīgi resursi angļu valodā. Literāro latviešu valodu es diemžēl neizjūtu tik labi, kā vēlētos.

Tādu skaidrojumu varētu sagaidīt no kāda angļiski runājošā zemē dzimušā cilvēka, it īpaši tad, ja tikai viens no viņa vecākiem bijis latvietis un ja viņa vieņīgā saskarsme ar latvisko pasaule bijusi sestdienas skolā un/vai vasaras nometnē. Bet Toms Kreicbergs, ticiet vai ne, dzimis

Rīgā un ASV nonācis tikai tad, kad jau beidzis skolu ar visaugsstāko prestižu Latvijā, proti – Rīgas Valsts 1. ģimnazijs. Diez vai pēc grāmatas parādišanās šīs skolas latviešu un angļu valodas skolotāji būs sanākuši kopā apspriedē, lai padiskutētu par šo abu priekšmetu mācīšanas efektivitāti? Vai tad to lasītāju labad, kam sirdi iesēdušies pirmās Tautas Atmodas laikā atskanējušie vārdi “Man nav mīļakas valodas par latviešu valodu”, savu viņiem nepatikamo atzišanos jaunais autors nevarēja pa taupīt līdz kādam pēcvārdam, nevis sabojāt viņu lasīšanas prieku jau pašā sākumā?

Bet nu pie romāna satura.

Gluži kā reiz pats autors, tā romāna varonis Pēteris Ostbergs 2006. gadā no Latvijas nonāk Amerikā un apbrīnojami viegli pēc vairākām intervijām tiek pie darba finanču pasaules pašā virsotnē, Volstrītā. Lasītājam, kam lielu naudas summu apgūšana, zaudēšana un tad atkal visa sākšana no gala ir sveša pasaule, aprakstītās manipulācijas, machinācijas vai operācijas finanču jomā varētu šķist par plašu un detalizētu. Pētera maigošās un sekss ar meitenēm jau tad tekstā iebārstīti kā patīkams atslogs naudas tematam. Nauda un baula ir Pētera galvenie dzenuļi Amerikā, ja arī naudas varēja būt mazāk, bet baujas vai rāk romānos, kuŗus jau skolas laikā angļu valodā būs lasījis Toms.

Tomēr Pēteris nav tukšgalvis. Viņš apjēdz, ka ir bijuši pasaulē laiki un apstākļi, kad naudai un baudai cilvēku dzīvē nav bijusi

tikpat kā nekāda loma, bet kad augstākais mērķis bijis dzīvības saglabāšana, izvairīšanās no slimībām un sāpēm. Tā tas bijis 1941. gadā uz Sibiriju deportētajai Pētera vecmāmiņai Laurai Ostbergai. Pētera darbošanās nopietnākā, cienījamākā puse tad nu ir vecmāmiņas likteņa iemiesošana amerikānu “lasītājiem” (jā, pēdinās!) domātos komiksos. Komiksu zīmējumus grāmatas latviešu izdevumam, vismaz kā atsevišķus paraugus, bet bez cilvēku mutēs ielikta teksta, sarūpējis Mikus Duncis. Tomēr vecmāmiņas likteņi ir izstāstīti arī paša Toma Kreicberga sarakstītajā tekstā.

Tiri kvantitatīvi nemot, stāsts par Lauru un Sibiriju, šis dzīves nopietnības stāsts kā pretstats amerikānikajai izlaidei aizņem varbūt tikai kādu ceturto daļu no grāmatas lappušu kopšaita, bet tieši tas piešķir romānam “svaru”. Tuvu grāmatas beigām, 325. lappusē, autors lūko Sibirijas sižetu pietuvināt amerikānikajam, iedomājoties, ka arī naudas taisītāji un no viņiem atkarīgie kaut kādā pārnestā nozīmē ir kā tādi braucēji lopu vilcienā, tomēr šādu pielīdzinājumu nevar uzskatīt par izdevušos. Jau dažas lappuses tālāk (330.) Pēteris saka:

Cilvēki domā, ka Volstrīta ir jaunuma perēklis, kuŗā baņķierīto tik vien plāno, kā sagraut ekonomiku. Taču vairums šo cilvēku ir parasti, glēvi, nekompetenti lautiņi, kas darbojas vienīgi savā interēs.

Uz kuriem tad nu Sibirijas sižetā būtu attiecināmi vārdi “parasti, glēvi, nekompetenti lautiņi”.

Grāmata pievelk ar to, ka vērā nēmama tās daļa ir par Latvijas 20. gadsimta vēsturē nozīmīgu tematu.

Dažas piezīmītes par valodu.

Ražotāji un komersanti negrib, ka viņu produktu nosaukumus “izkroplo”, pielāgojot tos dažādu valodu īpatnībām. Tāpēc, piemēram, Latvijā nerēdz afišas ar mudi “Dzeriet kokakolu”, bet visur teikts “Dzeriet Coca-Cola”. Bet ja Pēteris Volstrītā strādā naudas iestādē vārdā Arnis Brothers jeb, saīsināti, Arnis, vai tad viņam vismaz romānā, piemēram, nevarētu laut ierasties Arnī, nevis likt ierasties Arnis? (116., bet lidzīgi daudzviet!).

Kopš pag. gs. 50. gadiem, kad tur mita un pulcējās ievērojami latviešu dzejnieki un mākslinieki, Helkičēna (88., 233.) rajonu Nujorkā turienes latvieši drīzāk sauc par Elles ķēki.

Tautai, kam ir Nacionālā opera, Nacionālais teātris un tagad arī Nacionālais mākslas mūzejs, uzmanīgāk jāapieties ar vārda “nacionāls” un tā atvasinājumu lietošanu. Kur Kreicbergs raksta par “desmitiem tūkstošu ebreju, ko uz Latvijas zemes iznīcināja gan vācu, gan latviešu nacionālisti” (258), precīzāk būtu bijis runāt par vācu nacionālistiem un dažiem viņu latviešu līdzskrējējiem.

Grāmata pievelk ar to, ka vērā nēmama tās daļa ir par Latvijas 20. gadsimta vēsturē nozīmīgu tematu.

TERĒZE
BOGDANOVA

15. oktobra vakarā Londonas *All Saints Notting Hill* bazīnīcu pieskandināja latviešu koristu balsis, Londonas latviešu korim un viņu viesiem – Luksemburgas jauktajam korim “Meluzīna” – vienojoties skaištā latviešu komponistu daiļradi suminošā koncertā, kas arī atzīmēja īpašu un ļoti nozīmīgu gadadienu Londonas korā ilggadējai diriģentei Lilijai Zobens.

Londonas latviešu koris jau tradicionāli klausītājus priece ar rūdens koncertu, taču šoreiz tas izvērtās par neaizmirstamu notikumu ne tikai Luksemburgas latviešu koŗa līdzdalības dēļ, bet tamēlē, ka tas iezīmēja 40. gadadienu, kopš Londonas kori pirmo reizi diriģēja nu jau tā ilggadējai diriģentei Lilija Zobens.

Koncerta programmu veidoja latviešu koŗa mūzikas klasiku kompozīcijas: gan jau iepriekš dzirdētas, gan mazāk zināmas. Koncertu atklāja abu koŗu veidošais kopkoris, nodziedot Pētera Barisona “Latvijā”, Jāzepa Vitola “Upe un cilvēka dzīve” un Pētera

Plakida “Ar dziesmu dzīvībā”. Turpinājumā Londonas latviešu koris diriģentu Lilijas Zobens un *Leslie East* vadībā, kā ikvienā savā koncertā, sumināja koŗa tēvu – dibinātāju un pirmo diriģentu Alberta Jērumu, priecējot ar trīs viņa tautasdzesmu apdarēm: “Šūpo mani, māmuliņa”, “Ej, Saulite, drīz pie Dieva” ar solistēm Heli Metsmaa-Pētersons un Vitu Milleri, kā arī “Māsiņas atvadu deju”. “Ej, Saulite, drīz pie Dieva” L. Zobens ir ļoti īpaša dziesma, jo tieši šo viņa savulaik diriģēja 1993. gadā – XXI Vispārējo latviešu dziesmu un XI deju svētku nobeiguma koncertā Mežaparka estrādē. Netika piemirsts arī koŗa draugs un līdzgaitnieks – Londonā dzīvojušais trimdas komponists Helmers Pavasars, no kurā plašā repertuāra šoreiz tika atskānotas divas kompozīcijas: “Viens vieņīgs vārds” un korim tā 21. dziesmotajā gadā īpaši tapusi tautasdzesmu apdare “Viņpus Rīgas un Almu Ulmani. Savukārt luksemburgieši priecēja ar Selgas Mences “No tālienes es pazinu”, Wolfganga Dārziņa “Birzēm rotāts Gaiziņš” un Valda Zilvera “Šī diena”.

Noslēdošajā koncerta daļā kopkoris vienojās trīs dziesmās: Raimonda Paula “Pacel galvu, baltā māt!”; Zigmara Liepiņa “Es atnācu uguntiņu”; Mārai Pukšei

burgas koŗa “Meluzīna” sadaļu. Koŗa māksliciekās vadītājas Jūlijas Norveles vadībā viesi priecēja ar Richarda Dubras “Ave Maria” un šī gada lielā jubilāra Pētera Vaska “Pater noster” un “Madrigāli”.

Koncerta otro daļu Londonas latviešu koris ar diriģentēm L. Zobens un Andru Zobens-East priekšgalā aizsāka ar Ērika Ešenvalda “Seši mazi bundzinieki”, to teatrāli izspēlējot, Paula Dambja “Vakars nāca”, kas bija pirmā dziesma, ko tieši pirms 40 gadiem L. Zobens diriģēja Londonas latviešu korī, Tālivalža Kēniņa “Saulīt vēlu vakarā” un Raimonda Paula “Ogres siciliāna” ar solistēm Lieni Grundmani un Almu Ulmani. Savukārt luksemburgieši priecēja ar Selgas Mences “No tālienes es pazinu”, Wolfganga Dārziņa “Birzēm rotāts Gaiziņš” un Valda Zilvera “Šī diena”.

Noslēdošajā koncerta daļā kopkoris vienojās trīs dziesmās: Raimonda Paula “Pacel galvu, baltā māt!”, Zigmara Liepiņa “Es atnācu uguntiņu”, Mārai Pukšei

Lilija diriģē ar meitu Andru rokā, 1985. gads

un Alisei Virbulei izpildot solo partijas, kā arī nu jau par klasiku kļuvušo 2013. gadā notikušo XXV Vispārējo latviešu dziesmu un XV deju nobeiguma koncerta noslēdošo kompozīciju – Ērika Ešenvalda “Dvēseles dziesmu”, kur solo dziedājumus izpildīja Andra Zobens – East un David Clarke.

Klausītāju ovācijām norimstot, tika sumināta L. Zobens viņai tik nozīmīgajā gadadienā. Sveicēju vidū bija arī legendārais dziesmu svētku virsdirigents Edgars Račevskis, kurš uzteica

korus un diriģentus par lielisko koncertu un pateicās L. Zobens par viņas ilggadējo kalpošanu koŗa kultūras uzturēšanā un kopšanā. Viņš arī ielūdza abus korus uz 2018. gada 18. novembra sazdiedāšanas koncertu Latvijas universitātes Lielajā aulā. Luksemburgas koŗa mākslinieciskā vadītāja norādīja, ka ar tādiem cilvēkiem kā Lilija, kas tautas kultūras tradīciju kopšanai ir veltījusi tik lielu daļu savas dzīves, Latvijai ir jālepojas.

Pēc lielajiem ziedu klēpjiem un emocionālajiem pateicības un apsveikuma vārdiem kopkoris un klausītāji vienojās kopīgā “Pūt, vējini!” dziedājumā.

Liels paldies Londonas koŗa diriģentiem Lilijai Zobens, viņas vīram *Leslie East* un meitai Andrai Zobens-East, kā arī Luksemburgas koŗa mākslinieciskajai vadītāji Jūlijai Norvelei par īpašo un neaizmirstamo koncertu. Lai Lilijai Zobens veselība un izturība turpināt kopt un uzturēt savu mūža prieku un darbu, kordziedāšanu un Londonas latviešu koŗu vadišanu!

Londonas latviešu kora koncerts īpašas gadadienas zīmē

“Kādam to vajadzēja pateikt”

Vilis Vītols intervijā Ligitai Kovtunai pēc viņa grāmatas “Pārdomas par Krieviju” nākšanas klajā

Publicists Otto Ozols:

Vilis Vītols ir nozīmīgs 20. gadsimta liecnieks, pieredzējis dažādas valstu iekārtas – dzīmis Ulmaņlaikā Latvijā, piedzīvojis krievu un vācu laikus, kā bēgļu bērns vērojis Vācijas demokrātijas atdzimšanu no briesmīgā nulles punkta, Venecuēlā strādājis gan diktatūras, gan ilgstošas demokrātijas periodā. Arī par Latvijas atjaunošanas laiku pēc padomju okupācijas viņš var spriest kā aculiecinieks, jo bijis kopā ar savu valsti grūtos un labos brīzos. Viņa Vītola grāmatās savijas viņa bagātīgā pieredze un plašās zināšanas.

Par šo grāmatu varu teikt par visam vienkārši – skarbi, godīgi, precīzi. Un satricinoši. Kādam to vajadzēja pateikt. Vilis Vītols ir to izdarījis.

Grāmatā ir arī Eiroparlamenta deputātes Sandras Kalnietes priekšvārds, kurā viņa, starp citu, raksta:

Ilgī strādājot diplomātiskajā dienestā un nu jau otro sasaukumu Eiropas Parlamentā, vienmēr esmu sašutusi, saskaroties ar illūziju un nepatiessību pilnajiem pieņēumiem par Krieviju, kas Rietumeiropas lielākajās valstīs ir veidojušies kopš Katrīnas II valdišanas laika un kas ir tik pašpietiekami iesaknojušies, ka turpina plaukt pat pēc asināinajiem notikumiem Ukrainā. Eiropiešu atmošanās notiek pārāk gausi, jo neērta un satraucoša ir patiesība, ka pēc Krimas aneksijas un iebrukuma Austrumukrainā ir beidzies laikmets, kurā valstu sadzīvošana un līdzāspastāvēšana balstījas starptautiskajās tiesībās un līgumos. Spēka politika ir atgriezusies Eiropā, un šo jauno īstenību miera kultūrā uzaugušajām eiropiešu paaudzēm ir grūti pieņemt. Tomēr tā būs jāpieņem, ja mēs vēlamies nosargāt savas valstis un mūsu sabiedrības modeli.

Vilis Vītols noteikti ir optimists, jo viņš ar savām “Pārdomām par Krieviju”, kas nu piepulcējas tam milzīgajam rakstu darbu kalnam, kas jau sacerēti par šo temu, cer atmodināt “apburto princesi Eiropu” no tās nomoda sapņiem un illūzijām par Krieviju. Un tādu nomoda sapņu, illūziju un mitu Eiropā ir daudz.

Jau pagājis kāds laika spridis, kopš tava grāmata ir pie lasītāja. Kāda bijusi reakcija? No savas puses varu minēt divus faktus – kādā Sibīrijas bērnu tikšanās reizē mācītājs Guntis Kalme to pasniedza Dzintrais Gekai, teikdam: “Šī ir aizvadītā gada vērtīgākā grāmata.” Un kāds nejausi satikts Latvijas kultūras darbinieks jautāja: “Vai izlasīji Vītola grāmatu? Kādam to vajadzēja izdarīt!”

V. V. Lielākoties esmu saņēmis sirsniņus apsveikumus. No krievu puses – Latvijai lojālie pagaidām nav teikuši neko, nelojātie – lamājuši grāmatu un mani.

Nopirku populārāko krievu avizi *Vesti Segodnja*, lūk, te tā

ir, – pirmo lapu rotā liels tavs portrets, 4. lappusē puslapu garš apskats, kurā apstāstīta tava biografija, pēdējās rindkopās teikts, ka savā grāmatā tu dod rekomendācijas Rietumiem, kā tikt galā ar pēdējo “launuma imperiju”, un paliec nesodīts par to, ka mudini iznīcināt kaimīvalstī... Raksta autors ir Nikolajs Kabanovs, tas pats, kurš reiz tēloja, ka nošaucas Latvijas karogā.

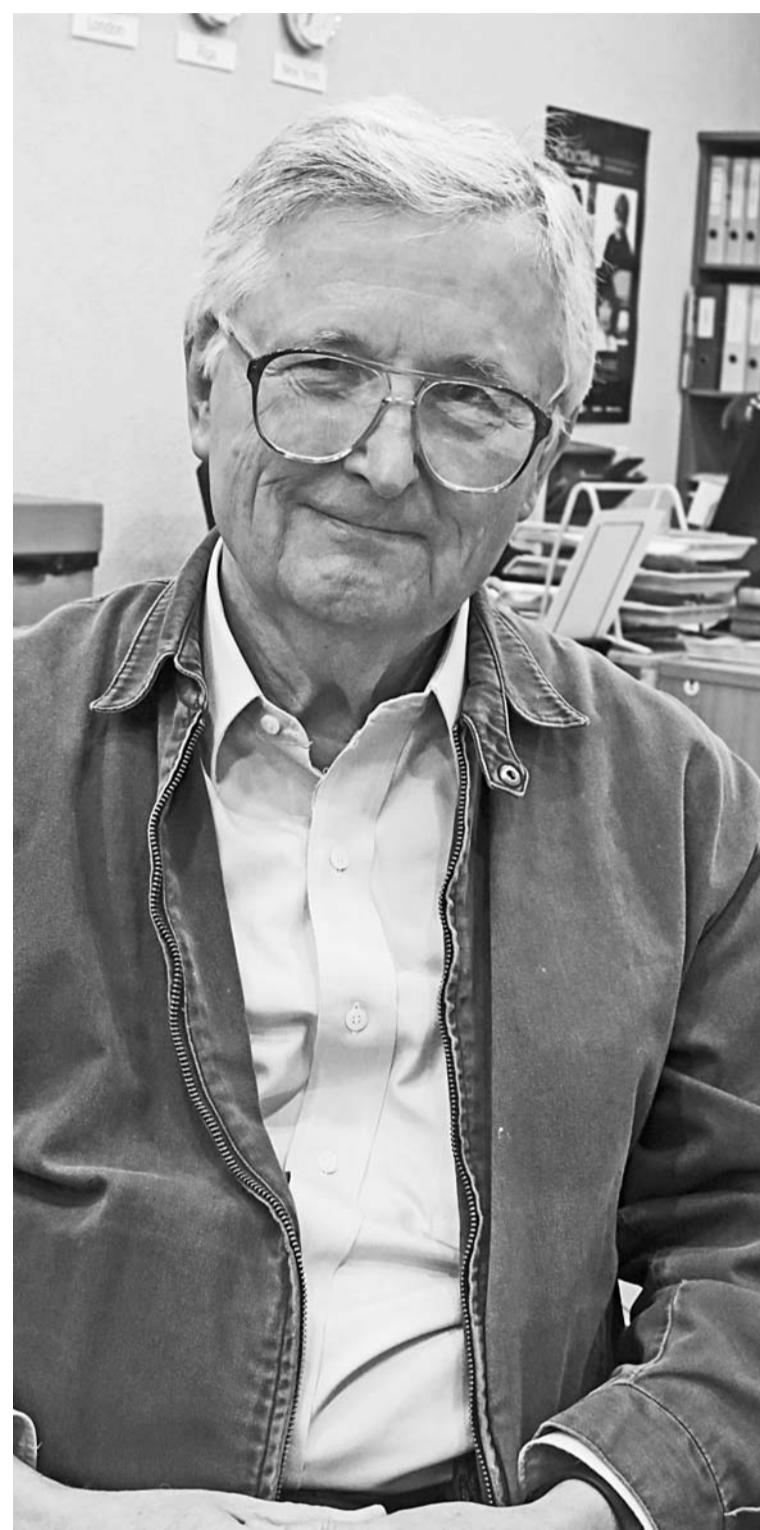
Mums, katram godprātīgam latvietim, savu iespēju robežas ir jādara kaut kas Latvijas labā. Es izjutu par savu pienākumu uzrakstīt šo grāmatu. Jo redzu, ka neviens cits to tik atklāti un tieši neņemas pasacīt. Taču – ne-pārprotiet mani. Krievija nebūtu nolidzināma ar zemi, kā romieši izdarīja ar Kartāgu. Krievija ir tikai jāsadalī, kolonijas jāatbrīvo, kaimīvalstīm jāatdod atņemtās zemes, un krievu tautai jāpalīdz dzivot mierā, labklājībā, patiesā demokratijā un saticībā ar kaimīniem, visā, ko viņi paši neprot sasniegt.

Vai tavā paziņu lokā ir krievi?
Nedaudzi, bet redzu manu mazbērnu skolasbiedrus – Latvijas krievu atvases, ko īstenībā gribu saukt par krievu izcelmes latviešiem, – viņi ir pozitīvi, gudri jauni cilvēki, un esmu diezgan pārliecināts, ka viņi jau ir iedzīvojušies latviešu sabiedrībā, ir lojāli mūsu valstij. Domāju, ka tādu ir vismaz puse no Latvijas krieviem.

Pēc uzturēšanās atlauju “slūžu” atvēršanas Latvijā ir ienācis daudz krievu, kas sevi lielākoties pozicē kā Latvijai lojālus, izsaka gatavību iedzīvoties mūsu vidē, apgūt valsts valodu. Ciktāl tu tam tici?

Domāju, ka vairākumam tiešām varam ticēt. Amatciemā, pie Cēsim, kur mums ir māja, dzīvo vairākas krievu ģimenes, kas te nopirkūšas īpašumus. Viņi savus bērnus sūta latviešu skolās, ir iekļāvušies mūsu vidē. Viņi aizbraukuši prom no Krievijas, jo droši vien ir neapmierināti ar Krievijas korumpēto režīmu. Pieņemu, ka viņi vēlas stabilitāti un drošību, ari saviem īpašumiem. Šī situācija ir līdzīga ar Venecuēlu, kur cilvēki, kam ir kāda lieka nauda, to nogulda ASV bankās. Viņi neuzticas Venecuēlas valdībai. Kopš briža, kad pie varas nāca Čavess un ari Maduro valdības laikā noteicosie ir ekstrēmi kreisie un populisti vai vienkārši nekompetenti cilvēki, kas tikuši pie varas, bet neprot valsti vadīt. Venecuēla pamazām ir novesta situācijā, kad trūkst zāļu, trūkst ēdamā, nav stabilas un nepārtrauktas elektības un ūdens piegādes. Šobrīd tur tautai klājas pat sliktāk nekā komūnistiskajā Kubā. Tagad arī no Venecuēlas cilvēki brauc prom.

Un tomēr – vai krievu masveida ierašanās Latvijā nedara bažigu? Diplomāti labi zina, ka darbojas t. s. Karagodina doktrīna, kas dod ari praktiskus padomus, kā veicināt Krievijas ideoloģijas iedzīvināšanu

Vilis Vītols: “..starp cilvēkiem ir kāds zināms procents mulķu. Jo vecāks klūstu, jo par to pārliecinos arvien vairāk. Viena no mulķības pazīmēm ir neprasme atšķirt svarīgo no mazāk svarīgā. Kā tai stāstā par lāci, kas nosita mušu uz sava saimnieka vaiga...”

tuvējās kaimīvalstīs, par īpašu mērķauditoriju izvēloties skolu jaunatni, sirmgalvus, tātad – visvieglāk ietekmējamo auditoriju.

Runājot par minētajām uzturēšanās atlaujām – tā lielā kļūda no Latvijas politiku puses bija tā, ka finansiālā ieguldījuma summa par to ir daudz, daudz par zemu. Kanada šādā situācijā prasa 1 miljona dollaru ieguldījumu ar zināmiem noteikumiem. Latvijai vajadzēja prasīt 1 miljonu eiro. Iebrauktu mazāk cilvēku, bet tie būtu vērtīgāki mūsu valstij – ar to domāju ne tikai ekonomisko ieguldījumu.

1940. gadā un pēc tam pasaules lielvalstis glēvi noraudzījās, kas notiek Padomju Savienībā... Vai nesaskati parallēles?

Nesen Saeimā apspreeda likumu par nelojālu skolotāju un skolu direktoru nekavējošu atlaišanu no darba. Pirmā, kas par to publiski protestēja, bija vietējā vidē pazīstama latviete, latviešu valodas un literatūras skolotāja...

Nu, bet vai man tev jāstāsta, ka starp cilvēkiem ir kāds zināms procents mulķu. Jo vecāks klūstu, jo par to pārliecinos arvien vairāk. Viena no mulķības pazīmēm ir neprasme atšķirt svarīgo no mazāk svarīgā. Kā tai stāstā par lāci, kas nosita mušu uz sava saimnieka vaiga...

Nākamas jautājums būs provokatorisks – vai tev nešķiet, ka ar tavu grāmatu varētu notikt tāpat kā ar pretalkohola literatūru – istais adresāts jau to neizlasīs?

To es nevaru ietekmēt. Bet savu jūtos izdarījis – kā teicu mūsu sarunas sākumā. Un grāmatu lasītāju skaits Latvijā tomēr lēšams tūkstošos.

Redz, Okupācijas mūzeja projekts, kā cerams un ticams, uz Latvijas simtgadi tiks īstenošs. Kā būs ar Liktendārzu?

Tas, ka Likteņdārzs tiks pilnībā izveidots, nu vairs nav ne mazāko šaubu, bet – vai tieši uz Latvijas simtgadi? Tas tomēr ir ilglaicīgs projekts, kas tiek īstenošs ar tautas ziedojušiem un rit lēnām. Domāju, ka nav jāraizējas, cik lielā mērā Likteņdārzs tiks izveidots tieši uz valsts nozīmīgo jubileju – varbūt to veidosim vēl gadus desmit, divdesmit. Galvenais, ka projekts ir neatgriezenisks, ka tas ir iedvesmojošs. Likteņdārzs tiek veidots ne tikai kā pieminātiem vairāk nekā 600 tūkstošiem cilvēku, ko Latvija pazaudējusi aizvadītajā gadsimtā. Te mēs pieminam arī divas spožas minētā gadsimta uzvaras – mēs, maza valsts, uzvarējām lietus pretiniekus, nodibinot savu valstiskumu 1918. gadā, un atjaunojām neatkarību 1991. gadā. Un šīs uzvaras ne-nāca kā dāvana – pirmā tika izcīnīta ar ieročiem, otrā – ar gudrību un pareizu rīcību. Likteņdārzs ir sākotnēji iecerēts ari kā vieta, kur smelties spēku nākotnes darbiem.

Vītolu fonda īstenībā sākas ar trimdas latviešu ziedojušiem. Nu trimdas investīcijas strauji sarūk. Kā tas ietekmē fonda darbību?

Arvien vairāk ziedojušu nāk no Latvijas. Turklāt – ar tendenci pieaugt. No trimdas nāk nozīmīgi testamentārie ziedojuši, par ko esam ļoti pateicīgi

Likteņdārza “Kokneses fonds” rīko arī gleznu izsoles, no kurām nāk ieņēmumi.

Ar katru gadu nedaudz mazāk, tomēr nozīmīgi. Zinām tāču, ka ārzemju latviešu mājās ir daudz mākslas darbu, par kuriem jaunākās paaudzes cilvēkiem ir maz intereses. Mēs tos labprāt pieņemam un cenšamies pārdot izsoles. Arī tā ir iespēja palīdzēt, iesaistīties mūsu darbā Latvijai. Un visiem ziedotājiem sirsniņgs paldies!

ANDREJS
MEŽMALIS,
DV priekšnieks

Brīvības cīnītājam Gunāram Astram š. g. 22. oktobrī apritētu 85 gadi, ja vien viņš būtu piedzīvojis Latvijas neatkarību. Žēl, bet 1988. gada 6. aprīlī sveša vara aizrāva viņu nāvē un mūžībā, jo viņš iestājās par latviešu tautu, latviešu valodu un Latvijas neatkarību Pādomju savienības brutālos, nelegālos un nežēlīgajos okupācijas laika posmos 1940. – 1941. un 1944. – 1991. gados. Gunāra Astras vārdi runā paši par sevi:

“Tas nav netišām un nav vienalga, ka mūsu skaistā, dzimtā un bagātā valoda tiek izspiesta no sapulcēm, kabinetiem, iestādēm, lozungiem, ka tā aizvien vairāk tiek noplicināta un izkropļota.”

“Man sāp, un es jūtos pazemots, kad man jākonstatē, ka manai dzimtajai valodai jāieraujas rezervātos – Brīvdabas mūzejā, uz dažu teātru skatuvinēm, masu informācijas darbībā. Un arī tur to lēni un pārliecināti atspiež dižā krievu mēle.”

“Man sāp, un es jūtos pazemots, kad man jākonstatē, ka liebum lielais vairākums Latvijā dzimušo un augošo krievu nemācās un negrib prast latviešu valodu, ka vidusskolas absolventam krievam latviešu valoda ir nievu un nīrgāšanās objekts un neviens eksaminators šīs valodas prašanu no krievu skolēna neprasa, bet latviešu skolēnam krievu valodas prašana ir pilnīgi obligāta.”

“Dziļi apvainots un pazemots

es jūtos tad, kad man veikalā, iestādē, transporta līdzeklī vai citā Latvijas sabiedriskā vietā jāsauduras ik uz soļa ar augstprātīgu, šovinistisku attieksmi pret manu valodu.”

“Mani šeit (Pādomju Savienības tiesas priekšā) ir atvedusi mīlestība un cieņa pret manu tautu, kā arī varmācīgie pasākumi, kas vērsti uz manas taujas dvēseles nonicināšanu un noplicināšanu. *Sen patiesības akās ūdens rūgts, ar meliem sajaukts, nedzisina slāpes....*”

“Pirms 9 dienām, 6. decembrī (1983. g.), bija Somijas valsts svētki... Šā gada 5. decembrī *Izvestija* atzīmē: PSRS un Somijas ilggadējās nemai-

GUNĀRU ASTRU PIEMINOT

Gunārs Astra 1983. gadā ieslodzījumā // Foto: Leona Astras privātais archīvs

nīgi draudzīgās kaimiņattiecības var būt par piemēru mierīgas līdzāspastāvēšanas politikai.... Savā laikā vienādi svīnīgi Krievija paziņoja, ka tā uz mūžīgiem laikiem atsakās no jebkādām suverēnām tiesībām gan uz Somijas zemi un tautu, gan uz Latvijas zemi un tautu, ievērojot šo tautu noteikti pausto gribu uz neatkarības pastāvēšanu. Kādēl tad Rīgā 18. novembrī nesanāca svīnīgais kongress? Kādēl 18. no-

vembris netiek atzīmēts?”

“Es ticu, ka šis laiks izgaisīs kā ļauns murgs. Tas dod man spēku šeit stāvēt un elpot.”

Daugavas Vanagu Centrālās valdes (DV CV) prezidijs Daugavas Vanagu organizācijas vārdā aicina visas Latvijas pašvaldības un skolas, kā arī latviešu skolas ārzemēs izsludināt laika posmu no š. g. 22. oktobra līdz 2017. gada 22. oktobrim par Latvijas brīvības cīnītāja “Gunāra Astras piemiņas gads” un atzīmēt šo

laika posmu ar dažādiem atceres vai piemiņas sarīkojumiem visos Latvijas novados, pilsētās un skolās, kā arī visos latviešu centros un skolās ārzemēs. DV CV ir izdevusi grāmatu “GUNĀRS ASTRA. UN CITI”, kas tagad tiek izplatīta Latvijas skolām ar aicinājumu skolu direktoriem, lai 9. – 12. un 6. – 8. klašu skolēni piedalās literāro un vizuālo radošo darbu konkursā „Vai tu pazīsti Gunāru Atru?“

Brāļa Harija Astras stāsts

nostaigāt lemts nedaudziem. Šī ceļa staigātājs ir ar daudzšķautnainu raksturu, ātras dabas, ne vienmēr objektīvs savos spriedumos un darbos. Būdams sarežģīta laikmeta liecinieks, neatlaidīgi meklē jēgu un patiesību dzīvē un savu vietu tajā.

Ģimenē ieaudzinātie morālie un garīgie pamatpostulāti neļauj samierināties un kaukt vilku barām līdzi. Asais prāts mokoši meklē savu ceļu bez kompromisiem ar savu sirdsapziņu. Bet to nepiedod valdošais režīms, un 31 gada vecumā sākas ērkšķu ceļš (no šī paša dzīvokļa), kurš Gunāram jānoiet (izņemot sešus gadus nosacīti brīvībā) līdz nāves stundai 57 gadu vecumā. Gandrīz 20 gadus dažādu režīmu lēģeros. Ar sakropļotiem locekļiem, sabeigtu veselību, taču morāli nesaliekts un līdz savas dzīves pēdējai stundai nenododams savu pārliecību un nezaudēdams ticību savas tautas nākotnei.

– Es ticu... – ar šiem vārdiem Gunārs beidza runu savā pēdējā vārdā Augstākās tiesas zālē, un šie vārdi lasāmi arī uz ēkas fasādes – piemiņas plāksnē, kas vēstī, ka šeit tiesīsts un notiesīsts jau otro reizi “pādomju tautas sevišķi bīstams noziedznieks” – Gunārs Astra.

Arvien vēl tīcam...

Gunāra 75 gadu jubilejas reizē iztaisiju un savas lauku mājas mežmalā uzstādīju “kenotafu”, pie kuļa, vairs nevarēdamī aizbraukt uz Meža kapiem, piemiņas dienās aizdedzinām svecīti.

Harijs Astra

Stāstīsim pasaulei Rūtiņas ciešanu stāstu!

“Vēl tā gribējās dzīvot” ir latviešu meitenes Rūtas Upītes skarbo atmiņu stāsts par viņas ciešanām Sibīrijā, ko mēdz salīdzināt ar Annas Frankas zināmo dienasgrāmatu. Rūtiņas grāmata nāca klajā Amerikā 1978. gadā apgādā Grāmatu Draugs.

Redakcija sagatavojuusi izdošanai šo grāmatu latviešu, angļu un krievu valodā. To vēlamies darīt pieejamu pēc iespējas plašākam lasītāju lokam, jo nekas taču tā nepārliecina un neuzrunā kā personisku pārdzīvojumu stāsts. Pasaulei ir jāzina, cik daudz ļaunuma nodarījusi totālitārā vara un tās pakalpiņi kā pavisam konkrētam, nevainīgam cilvēkam, bērnam, tā visai mūsu tautai.

Ieņēmumus no grāmatu pārdošanas ziedosim Okupācijas mūzejam.

Ja arī jūs nolemjat piedalīties grāmatas izdošanā (būs trīs atsevišķas grāmatas – latviešu, angļu un krievu valodā, naudu tipografijas apmaksai (kopā nepieciešami EUR 3500) jūsu iespēju robežās ieskaitiet biedrības “Laiks-BL” kontā:

Biedrība “Laiks-BL”

Reģ.Nr. 40008190840

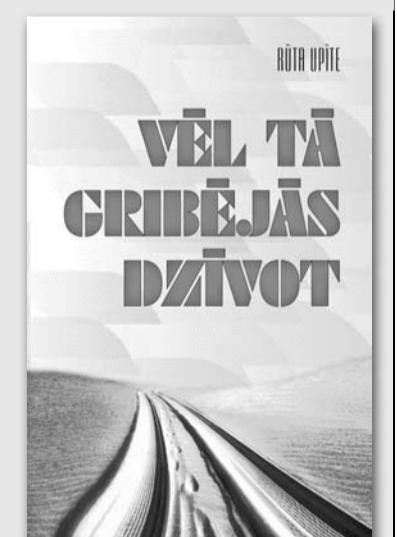
K.Valdemāra 106/108-73, Rīga, LV-1013

Konts: LV60UNLA0050018705154

AS SEB banka, kods UNLALV2X Rīgā

Dāvāsim šīs grāmatas Latvijas bibliotēkām un skolām!

Dāvāsim arī saviem cīttautu draugiem un paziņām!

ILZE
ATARDO

Kāda iemesla pēc oktobri latviešiem no Eiropas malu mālām braukt uz Vācijas dienvidiem? Nē, tas nav Oktoberfest. Tas ir mēģinājums Alberta Legzdiņa, Lolitas Ritmanes un Andra Ritmaņa dziesmuspēlei "Eslingenā".

Sarīkojuma "Eslingenās Ņziesmu svētkiem – 70!" galvenie rīkotāji, Štutgartes biedrība "Saime", svētkus nespēj iedomāties bez šīs dziesmuspēles, kuļas stāsts dzimis trimdas latviešu Eslingenā un kuļš izskanēs uz Eslingenās skatuves, tādējādi veidojot īpašu saikni starp laikiem, notikumiem un cilvēkiem.

Idejas īstenošanā aktīvi iesaistījās jaunizveidotā darba grupa – Štutgartes latviešu kultūras biedrība "Saime" tā priekšsēdētājas Lauras Putānes vadībā, Milānas latviešu koņa diriģente Ilze Atardo un režisors Jānis Mūrnieks no Rīgas. Vasara un rudens celiens pagāja, aktīvi un neatlaidīgi meklējot solistus, koristus un dejotājus, lai "Eslingenās" stāsts, ko caurvij, protams, arī mīlas linija, varētu īstenoties nu ļoti īsā mēģinājumu procesā. Līdz izrādēm, kuļas notiks 2017. gada 17. un 18. jūnijā Eslingenās teātrī, klātienē paredzētas tikai trīs nedēļas nogales, un šai laikā visam jātop gatavam. Tāpēc jau pirms satikšanās visi daļīnieki aktīvi gatavojās savās mājās pēc sagatavotiem balss ierakstiem un notim.

Pirma mēģinājumu sesiju viesmīligi piekrita uzņemt un līdzfinansēt Latviešu centrs Bērzaine Freiburgā, Vācijā.

Tā piektdienas, 7. oktobra, varā te sabrauca un salidoja

Dziesmuspēles "Eslingenā" iestudējuma pirmie mēģinājumi Bērzaine, Vācijā, 2016. gada 7. – 9. oktobri

radošie latvieši no tuvākām un tālākam Eiropas pilsētām – individuāli un grupās. Visplašāk pārstāvēts bija Frankfurtes latviešu sieviešu koris "Silava", Milānas latviešu koris, Dublinas koris "eLVē", kā arī solisti no Bāzeles, Kopenhāgenas, Minsteres, Berlīnes, Libekas, Štutgartes un citām vietām. Darba grupas saņaksme un reizē arī lomu sadale notika, sagaidot daļīniekus ierodoties, visa vakara garumā. Lai arī galveno lomu atveidotāji bija izraudzīti, pētot iesūtītos videoierakstus, daudzās otrā plāna un epizodiskās lomas vēl gaidīja savus izpildītājus. Galvenajā mīlētāja Andreja lomā – Raitis Grigalis no Bāzeles, kura darbs ikdienu vairāk saistīts ar seno mūziku. Viņa skatuves partneres Ilzes lomā – Sabīne Soida – Kopenhāgenas latviešu koņa diriģente; Lailas lomā – Ilona Popova, kuļa šobrīd Minsterē studē dziedāšanu. Pārējo lomu atveidotājiem dziedāšana ir valasprieks. Kā Pēterim Klaviņam komandanta Liepas lomā, Jānim Vizulim – spekulanta Mika raksturam, Signim Jaunzemam – Ērika Gobas lomā, Edijam Folkmanim – komisāra atveidojumā un Laimai Španheimerei – Lido Šantēzes tēlā. Ūn kur vēl citas – lieķakas un mazākas lomas bez solo dziedāšanas! Augšpēdu pāris – Inese un Āris Aveni, koloritā Apses kundze – Indra Jākobsone, leģionāri, kaucmindetes un pavāre, oglrači un visi pārējie. Krāšņa kompānija, kurā katram sava uzdevums raibājā latviešu bēglu saimē.

Sestdienas darbs sākās ar libreta lasījumu, kad notika iepa-

zišanās ar libretu un mūziku kopumā. Vaigā ieraudzīts režisors un diriģente. Mēģinājums noritēja ražīgi un ļoti patikamā gaisotnē, jau līdz pusdienām bija iepazīts materiāls un pēcpusdienā bez kautrēšanās atrādīts LTV raidījuma "Piektais novads" veidotājiem. Pēcpusdienas lasījums veicās vēl raitāk, un pirms vakariņām vēl pagūts parstrādāt individuāli ar atsevišķu numuriem jaunradītajiem ansambliem un solistiem. Pēc vakariņām turpinājās vakarēšana koristu garā – ar labāko latviešu tautas un koņa dziesmu, kā arī

populārās mūzikas hītu izdziedāšanu, savstarpeļu jokošanos un pat iejušanos izrādes lomu varonu attiecībās un raksturos.

Svētdienas rīta pusē notika mēģinājums "uz skatuves" – apgūvām tēlu attiecības, mizanscēnas, norises un, cik vien ie-spējams, arī tekstus un dziesmas. Laiks ritēja strauji un tika arī ļoti vērtīgi izmantots. Režisors noslēgumā valīsirdīgi atzina, ka, dodoties šurp no Rīgas, nevarēja neiedomāties, ka to visu varētu paveikt amatieru grupa tik īsā laikā, turklāt iepriekš nekad kopā netikušies. Šķiroties

valdīja emocionāls savīnojums un atvadu skumjas, jo nākamais mēģinājums tikai februārī. Līdz tam – mājasdarbs ar libretu, notīm un ierakstiem – kārtīgi jā-ievēro savu lomu teksti un dziesmas, lai visam klāt vēl pievienotu choreografiju. Paldies Bērzainei un Daugavas Vanagiem! Uz tikšanos februārī Anabergā – Baltiešu centrā.

Paldies visiem daļīniekiem, organizatoriem un atbalstītājiem! Uz tikšanos "Eslingenā" 2017. gada jūnijā! Sekojiet rekkāmai *Laikā un Brīvajā Latvijā*.

Izlasiet un pastāstiet citiem!

Aicinām atsaukties cilvēkus, kuri izvairās atgriezties Latvijā nesakārtotu kreditsaistību dēļ

Pieredze rāda, ka ir gadījumi, kad Latvijas lauku klienti ar liekiem parādiem izvairās meklēt risinājumus un dadas uz ārzmēm, lai gan patiesībā problēmas ir iespējams atrisināt – bezmaksas Konsultāciju un mediācijas centrā (KMC) nepilna gada laikā sniegs atbalsts jau 429 klientiem. Tāpēc iedzīvotāji, īpaši ārzemēs dzīvojošie, kuļiem ir palikušas nesakārtotas kreditsaistības, aicināti sazināties ar KMC, kas var palīdzēt sakārtot ieilgušas un sarežģītas finanču problēmas. "Katrām cilvēkam ir sava stāsts un izvēles iemesli, tomēr ir skumīgi dzirdēt, ka situācijās, kad atalgojums ir pārāk zems vai vispār nav iespējams gūt ienākumus, iedzīvotāji to patur pie sevis, ignorē bankas aicinājumus uz tikšanos, kā rezultātā problēma samilt un kļūst šķietami neatrisināma. Diemžēl pieredze rāda, ka nereti tiek pieņemti pārsteidzīgi lēmumi, kas vēlāk rada negatīvas sekas. Daudzas ilgtermiņa problēmas varētu novērst, ja pirms izvēles izdarīšanas pakonsultētos ar profesionāļiem. Konsultāciju un

mediācijas centra mērķis ir palīdzēt grūtībās nonākušajiem klientiem atgriezties aktīvajā ekonomikā – saņemt oficiālu algu un maksāt nodokļus," stāsta KMC speciāliste Diāna Kvedere.

Šobrīd lielākās bankas, kam ir arī lielākais hipotekāro kreditu portfelis Latvijā, ir izrādījušas gatavību sadarboties ar KMC un klientiem. Bankas atkarībā no savas politikas ir gatavas klientiem piedāvāt dažādus restrukturizācijas un atbalsta pasākumus. KMC konsultāciju pakalpojumi ir bezmaksas, tie pieejami arī anonimi un attālinātā veidā.

Konsultāciju un mediācijas centra kontakti: tālr. +371 27335508, e-pasts: info@kmc.org.lv, <http://www.kmc.org.lv/media-cija-raksts/>

Finanču problēmas visbiežāk ieinteresēti atrisināt galvotāji un cilvēki, kuri zaudējuši darbu.

KMC apkopotie dati parāda, ka galvotāji ir tie, kuri visbiežāk vēršas pēc palīdzības centrā, jo dažādu iemeslu pēc ir kļuvuši

atbildīgi par aizņēmēja kreditsaistibām. Savukārt pašiem kreditnēmējiem finanču problēmas visbiežāk izraisa ienākumu samazinājums vai bezdarbs, tam seko kreditnēmēja vai viņa ģimenes locekļa slimība, trauma, kā arī laulības šķiršana un bijušā partnera nevēlēšanās iesaistīties kreditsaistību izpildē. Izplatīta problēma ir tā sauktie ātrie krediti, kas kļuvuši tik lieli, ka traucē norēķināties, piemēram, par hipotekāro kreditu.

KMC pakalpojumi jebkuras bankas klientam pieejami bez maksas. Katra situācija tiek izvērtēta individuāli, vienkāršākos gadījumos konsultants nodrošina neitrālu situācijas novērtējumu, sniedz padomus tās atrisināšanai un palīdz sazināties atjaunot komunikāciju ar banku. Savukārt sarežģītākos gadījumos tiek piesaistīts sertificēts mediators jeb sarunu vedējs, kas darbojas kā starpnieks starp klientu un banku, lai palīdzētu atrast abām pusēm pieņemamu risinājumu.

Baiba Melnace,
baiba.melnace@lka.org.lv

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES
PIE LIELĀKĀ GRĀMATU TIRGOTĀJA

"LATVIJAS GRĀMATA"

RAKSTIET, ZVANIET,
UN GRĀMATAS
JUMS PIESŪTĪS PA PASTU.

SIA "L. Grāmata"
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālraksts +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

GRĀMATU VARAT IEGĀDĀTIES
ARĪ TIEŠI NO APGĀDA
"JĀNIS ROZE" TĪMEKLĀ VIETNĒ

WWW.JANISROZE.LV

LIGITA KOVTUNA

Mākslinieka Osvalda Rožkalna (1910 – 1989) pirmā izstāde "Dialogi" ārpus Latvijas galvaspilsētas šobrīd notiek Valmierā, mākslas galerijā "Laipa". Rosīgā Vidzemes pilsēta ar teātri saistīta jau no 1885. gada līdz pat šodienai. Osvalds Rožkalns ari ir vidzemnieks – dzimis Smiltenē, un liela daļa viņa radošās dzīves bija saistīta ar teātri: gan strādājot par dekorāciju izpildītāju Latvijas Operā (1931 – 1940), gan zīmējot Putlosas un Zēdelgemas kaļķa gūstekņu nometnēs (1944 – 1945), gan veidojot patstāvīgus ietērpus izrādēm Vircburgas DP nometnē (1946 – 1951) un vēlāk – esot Vircburgas teātra mākslinieks (*Mainfranken Theater Wurzburg*, 1962 – 1972).

Osvalda Rožkalna mākslinieckā valoda ir piesātināta un daudzveidiga. Tās ir sarunas ar pagātni, šodienu, teātri, skatuves tēliem, lielajiem meistariem – Kazāku, El Greko, Vermēru, Pi-kaso un daudziem citiem, kurus mākslinieks pētījis, kopējis, izmantojis kā ierosmes avotus patstāvīgiem darbiem. Šis process viņam bijis ļoti nozīmīgs, jo savas dzīves laikā viņš nevarēja mācīties ne mākslas skolās, ne Latvijas Mākslas akadēmijā, kas liek patiesi apbrīnot Rožkalna meistarību, kādu viņš sasniedzis neatlaicīgā ikdienas darbā. Daļa gleznu un zīmējumu jau bija aplūkojami izstādē Ed. Smilga

Mākslinieka audžumeita Jutta Burhardtē

Teātra mūzejā šogad no 5. februāra līdz 5. maijam. Valmieras ekspozīcijas kuratore un iekārtotāja, mākslas zinātniece Ingrīda Burāne šajā reizē izvēlējusies 64 darbus no bagātā, dzīvesbiedres Maijas Rožkalnas saglabātā un daļēji Latvijā pārvestā radošā mantojuma.

Mākslinieka Osvalda Rožkalna personība un sarežģītais dzīves ceļš "Trešā atgriešanās", kurās autori ir mūsu laikraksta mākslas apskatnieks Māris Brancis un mākslinieka audžumeita Jutta Burhardtē.

Ingrīda Burāne un Māris Brancis pie Osvalda Rožkalna gleznām un ar jauno grāmatu

cis un mākslas vēsturniece Ingrīda Burāne. Osvalda Rožkalna pirmā atgriešanās dzimtenē notika 1989. gadā, kad viņa pelnī urna tika guldīta Rīgas Meža kapos. Otra – 2013. gadā (20. – 28. februāris), kad Berga bazāra galerijā "Arte", pateicoties audžumeitās Juttas Burhardtēs uzņēmībai, tika sarīkota neliela pieņēmības izstāde, tādējādi dodot Latvijas iedzīvotājiem un vieniem iespēju pirmo reizi redzēt mākslinieka darbu kopojumu atklātībā. Trešā – jau pieminētā plašā darbu ekspozīcija Ed. Smilga Teātra mūzejā. Jāpiebilst, ka savas dzīves laikā mākslinieks nesarīkoja nevienu solo skati.

Jaunās grāmatas prezentācijā Okupācijas mūzejā 17. oktobrī Māris Brancis, cita starpā, teica:

"Mēs esam pateicīgi savam profesionālajam liktenim, kas mums deva iespēju atklāt līdz šim nezināmo spožo personību Latvijas mākslā. Un esam pā-

steigt par to intensitāti un garīgo energiju, kuļu saņēmām, kā Rožkalna darbu pirmie skatītāji un vērtētāji, še, Rīgā, un Vircburgā, Vācijā, kur Osvalds Rožkalns vadīja savas dzīves lielāko daļu. Bija patiess prieks iepazīt Osvalda trimdas dzīves uzticamo līdzgaitnieci Maiju, kurās možums un skaidrā doma vadīja mūs pa pasaules un Osvalda mākslas gaitām.

Laiku, kamēr dzīvojām Osvalda Rožkalna mākslas un personības atklāsmes gaismā, mūs tomēr pavadīja arī kāda sāpju ēna – rūgtums par visiem tiem talantīgajiem Latvijas zēniem, kuļu dzīves neatgriezeniski pārtrauca un izmānīja Otrais pasaules karš."

Ingrīda Burāne savu patiesām spožo uzstāšanos pabeidza ar domu: "Liekas, ar šo izstādi un grāmatu esam arī zināmā mērā nolidzinājuši to parādu, kas radies no Latvijas visai augstprātīgās attieksmes pret latviešu trimdas mākslu."

ZINAS ĪSUMĀ

Ogres Zilajos kalnos notika tradicionālais militāri patriotiskās audzināšanas pārgājiens Ogres un Iksķiles novada skolēniem. Tā iniciators ir Ogres novada domes priekšsēžē vietnieks Egils Helmanis. Jaunieši guva vēsturisku ieskatu par kaujām 1917. gada 1. un 2. septembrī Mazās Juglas upes krastos (tagadējā Iksķiles novada teritorijā), kurā varonīgi cīnījās 2. latviešu strēlnieku brigādes karavīri (6 000). Skolēni iepazīnās ar Zemessardzes 54. inženiertechniskā bataljona un Latvijas NBS militāro techniku, piedalījās sacensībās un lauku virtuvē baudīja karavīru biezputru ar tēju.

Latvijā Samariešu apvienība (dibināta 1992. g.) **14. oktobrī no plkst. 10 līdz 21 Rimi veikalos Rīgā, Jūrmalā, Daugavpilī, Rēzeknē, Liepājā, Ventspili, Jelgavā, Jēkabpili un Valmierā organizēja pārtikas programmas akciju "Paēdušai Latvijai", kur iedzīvotāji tika aicināti līdzās saviem ikdienas pirkumiem piepildīt arī pārtikas paku trūkumā nonākušajiem līdzcilvēkiem. Šogad tā palīdzēts jau 4 878 mazturīgajiem.**

Liepājas un Rīgas labdarības veikali "Otra Elpa" izsludina š. g. 4. sociālo projektu stipendiju (3 000 EUR) konkursu LR reģistrētām juridiskām personām. Par prioritāriem tiks uzskatīti to organizāciju projekti, kurām ir sabiedriskā labuma statuss un kuras sniedz sociālo palīdzību vai atbalsta maznodrošinātās personas. Informācija <http://www.otraelpa.lv/stipendijas/>. **Pieteikšanās līdz 31. oktobrim.**

Smiltenes novada dome ir iesaistījusies projektā "Latvijas karogs", kas tiek īstenots sadarbībā ar biedrību "Latvijas karogs" un veltīts valsts simtgadei. Smiltenē monumentālais (2,5 x 5 m) Latvijas karogs atradīsies Jāpukalnā 35 m augstumā, kuru mastā plānots pacelt šogad Lāčplēša dienā 11. novembrī.

Kuldīgas slimnīcas vienā korpusā, klātesot labklājības ministram Jānim Reiram, svinīgi tika atklāta **moderna rezidence senioriem** ar 54 vietām. Dārzā tika iestādītas pirmās trīs ābelītes un eglite, ko rotāt Ziemassvētkos. Uz šejieni tiks pārcelts pansionāts "Venta" ar 32 senioriem. Rezidencē, kas tapa ar Kuldīgas novada domes finanču atbalstu, iekārtotas labiekārtotas divvietīgas istabīnas ar sanitārajiem mezgliem. Slimnīcas virtuve nodrošinās ar maltītēm, bet mediķi rūpēsies par veselību.

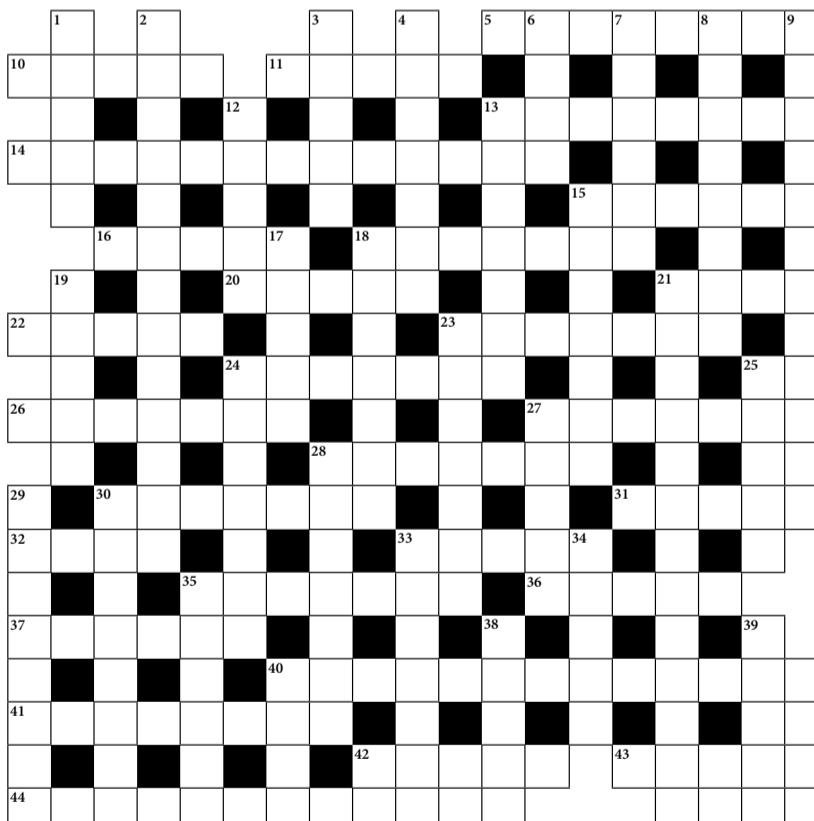
Liepājā atklāta ziemas peldēšanas sezona, ziņo Liepājas veloaktīvistu un ziemas peldētāju klubu "Veloronis". Šogad "roņiem" ūdens priekiem ir jauna mājvieta – Beberliju ūdenskrātuves ziemeļu daļā – pie piedzīvojumu parka "Tzarāns". Pirms kopīgajiem treniņiem tiek novietoti "Liepāja – Eiropas Sporta pilsēta 2016" kārogī. Nākamā ziemas peldētāju pulcēšanās reize ar pēršanos pīrti būs 30. oktobrī.

Valkas novada Kārķu pagastā 22. un 23. oktobrī notiks Zemessardzes 2. brigādes 22. kājnieku bataljona taktiskās mācības. Tiks veidoti kontrolposteņi uz valsts, pašvaldības un A/S "Latvijas Valsts meži" piederošajiem ceļiem. Notiks militārās technikas un personāla pārvietošanās pa autoceļiem un to pieguļošajām teritorijām. Tiks lietoti imitācijas līdzekļi – skanēšanai, sprādzieni, būs redzami dūmi, taču tie neapdraudēs iedzīvotāju veselību un dzīvību. Tiks izslēgts ielu apgaismojums, un 22. oktobrī pulksten 12 atskanēs ugunsdzēsību trauksmes signāls. Zemessardze atvainojas par sagādātajām neērtībām un aicina iedzīvotājus būt uzmanīgiem mācību laikā.

Īsniņas sagatavojusi **Valija Berkina**

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

"Spēlēju, dancoju" autors. 8. Monopola forma. 9. Sagrāva. 12. Tīši mānīt. 13. Neizbēgamā stāvokli. 15. Vīrieša vārds (janv.). 17. Piena produkts. 18. Latviešu strēlnieku pulkvedis (1888 – 1918). 19. Rentēt. 21. Anšlava Eglīša romāns (1973). 23. Atsaukties, reagēt. 24. Debess ķermenis. 25. Ātrs, veikls. 27. Kurināmais. 28. Dzelzs taiņas. 29. Personāžs Pučīni operā "Toska". 30. Violēts pusdārgakmens. 33. Nenovelis. 34. Sadauzza. 35. Iekārta radioviļņu uztveršanai. 38. Pasargāt no briesmām. 39. Balsts. 40. Latvijas nauda pirms euro.

Krustvārdu mīklas (Nr. 38) atminējums

Līmeniski. 1. Laterna. 6. Katedra. 10. Brasa. 11. Kla-sika. 12. Šautuve. 13. Mucas. 14. Iloki. 15. Agasi. 16. Toto. 19. Pasakas. 23. Kama. 25. Fra. 26. Kio. 27. Leki. 28. Lietuva. 29. Lira. 30. SAS. 31. Līt. 32. Lats. 34. Anadira. 37. Skat! 42. Tatri. 43. Nante. 45. Lanka. 46. Islande. 47. Slepens. 48. Nomāt. 49. Apsītis. 50. Ikebana.

Stateniski. 1. Liksmot. 2. Trau-cēt. 3. Reimsa. 4. Abatija. 5. Salto. 6. Kašmira. 7. Trulas. 8. "Daugava". 9. Amerika. 17. Omega. 18. Ofiss. 19. Palsa. 20. Siena. 21. Kausi. 22. Skala. 23. Kolts. 24. Mirza. 32. Latvija. 33. Totālas. 35. Nansens. 36. Rieksti. 38. Kanbera. 39. Trausla. 40. Cienīt. 41. Kliene. 44. Nurmi.

Līmeniski. 5. Sabījās. 10. Iemantot. 11. Maizes šķēles. 13. Darīt saprotamu. 14. Grāmatniecības uzņēmums Latvijā. 15. Sienāžiem līdzīgi lidotājkukaiņi. 16. Sīksts. 18. Kliedzējs. 20. Romas upe. 21. Izrāda padevību. 22. Jūras zīditājdīvnieks. 23. Čūska vai ķirzaka. 24. Skuju koki. 26. Novads Vidzemes dienvidrietumos. 27. Franču gleznotājs.... Redons (1840 – 1916). 28. Fantastiska cilvēkveidīga būtne, pa pusei cilvēks, pa pusei mašīna. 30. Latviešu nacionālās valodniecības pamatlīcējs

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr. baznīca (58 Irving St, Brookline MA).

22.oktobrī 14:00 Latviskā Mantojuma fonds rīko komponista **Ērika Ešenvalda** lekciju ar videoierakstiem par viņa multimedīalo simfoniju **Ziemeļu gaisma** un citiem skaņdarbiem. Sarīkojumā piedalīsies **Bostonas latviešu koris** un **Bostonas latviešu skolas bēri** diriģentes **Krisites Skares** vadībā. Ieeja: \$15, bērniem – brīva. Visi laipni aicināti!

30. oktobrī 13:00 ALTS 98. gada svētki. **Latvija un Baltijas reģions cauri gadīumiem:** sejas kartes no privātkollekcijām. Izstāde, stāstījumi, mūzikālais priekšnesums.

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia

Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek korja mēģinājums.

FILADEFIJA (PA)

Filadelfijas Brivo Latvju biedrība (531 North 7th St).

21. oktobrī 19:30 Filadelfijas Sv.Jāņa bazn. (301 N Newtown Street Rd, Newtown Square PA) starptautiski pazīstamā latviešu komponista **Ērika Ešenvalda** audiovizuāla lekcija „**Mana mūzikas pasaule vārdos un skaņās**”.

Filadelfijas latviešu koncertkoŗa koncerts ar Springfield Township High School un Choir College dziedātājiem, diriģentu **Guntas Plostnieces** un **Andrew Puntel** vadībā. Programmā: **Ē. Ešenvalda** koŗa dziesmas. Ieeja: \$25; studentiem – \$15, bērniem – brīva. Rīko Filadelfijas Sv. Jāņa draudze un Nujorkas latv. kult. Biedrība TILTS ar ALA

atbalstu. Info: M.Buka, tālr.: 610-383-5972.

The Print Center (1614 Lander St, Philadelphia PA 19103).

27. oktobrī 18:00 jaunas dzeju grāmatas prezentācija – **Laris Krēslīš un Kevin Mercer!**

1. novembrī 11:00 FBL biedrības telpās pensionāru kopas saiets. Programmā valdes ziņojumi, nākotnes darbība un **Ojāra Celles** skats uz Latvijas nākotni nākamajos gadu desmitos. Dzimumdienu svinēšana pie kafijas galda. Viesi arvien laipni gaidīti!

KANADA

Kanadas latviešu centrs Toronto.

22. oktobrī 20:00 **Reiz bija balle.** Spēlēs rokgrupa „**Testostertones**”.

23. oktobrī 11:30 **Rudenīgais azaids.** Lūdzam pieteikties pātār: 416-759-4900.

5. novembrī 9:00-16:00 **Mārtiņu tirdziņš un azaids.**

18. novembrī – **Diena Lat-**

vijai! Vesela diena veltīta Latvijai.

LINKOLNA

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.

5. novembrī 16:00 **Mārtiņu vakars.** Masku gājiens, *pig roast, wine-tasting*. Koncerts – **Zinta Pone.**

NUJORKA

3 West Club (51st St, NY 10019).

22. oktobrī 17:00 LNOP Gildes 25 gadu jubilejas balle – koncerts, vakariņas, polonēze un izcilā **Willi Aust** deju mūzika.

Balles zālē vietas ir ierobežotas – *kas pirmais brauc, tas pirmais ma!* Ja nosūtīsi ieejas maksu pirms 27.septembra, tā būs pa-

zemīnāta – \$150. Pēc tam – \$ 175. Čeks rakstāms: uz **LNOG** vārda un nosūtāms: LNOG c/o A.Padegs, 2 Merry Hill Rd, Poughkeepsie, NY 12603.

Atgādinājums – lūdzu piesaki ari vietu pie galda pa tel.: 516-319-9491 vai rakstot uz E-pastu: ajap@yahoo.com

Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers, NY).

23. oktobrī 11:30 starptautiski pazīstamā latviešu komponista **Ērika Ešenvalda** audiovizuāla lekcija „**Mana mūzikas pasaule vārdos un skaņās**” un **Nujorkas latviešu koŗa** koncerts diriģentes **Lauras Padegas Zamuras** vadībā. Programmā **Ē. Ešenvalda** koŗa dziesmas autora klavierpavadijumā. Ieeja \$15, bērniem – brīva. Rīko: Nujorkas latviešu kultūras biedrība TILTS un Nujorkas latv. ev. lut. draudze ar Amerikas latv. apvien. atbalstu. Info: D.Aperāne, tālr.: 914-234-3339, E-pasts: aperanscrd@aol.com. Visi sirsnīgi aicināti!

12.novembrī 12:00 Valsts svētku sarīkojums ar Latvijas Ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka ANO **Jāņa Mažeika** uzrunu. Koncertēs slavenā folkloras grupa „**Ilgi**”. Sarīkojuma

starpbīdi piedāvās siltas pusdienas pret ziedojušiem. Pēc koncerta saldais ēdiens, kafija un vīns. Ieeja: \$75 labvēlu biletēs; \$25, ja pasūtīna biletēs pirms 4. novembrā; \$30 pie durvīm. Jauniešiem līdz 14 gadīem ieeja brīva. Iepriekšēja pieteikšanās pie Imanta Kalniņa līdz 4.nov.: 42 Hackensack St, Woodridge NJ 07075. Čeki rakstāmi uz *“Council of American-Latvian Organizations of New York, Inc.”*. Lai saņemtu biletēs, atsūtiet čeku kopā ar sev adresētu aploksnī. Lūdzu, pieteikties koncertam un pusdienām, laikus iegādājoties biletēs! Info: Baiba Rudzīte-Pinne, tālr.: 917-270-4786, e-pasts: pinnis@banet.net

PRIEDAINE (NJ)

23. oktobrī 14:00 Baltiešu Vieņības dienas sarīkojums, kuļu rīko lietuvieši ar latviešu un igauņu piedališanos. Sarīkojumu pagodinās mūsu diplomāti un būs ari tautiski priekšnesumi.

Pusdienas – plkst.16:00. Lietuviešu mūzikālās grupas „**Vairas**” koncerts ar lietuviešu dziedātāju **Ingu Valinskieni**. Ieeja \$25. Lūdzam pieteikties pie J.Studenta, tālr.:732-836-9750. Info: www.priedaine.com

SIETLA (WA)

Sietlas latv. sab. centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125), www.seattlelatviancenter.com

8.novembrī 12:00 pensionāru pusdienas ar programmu.

12.–13.novembrī **Ziemassvētku tirdziņš.** Sestdien 10:00-17:00; svētdien 12:00-16:00.

(Turpināts 18. lpp.)

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS
Simtgades Testamentāro novēlējumu fonds
THE AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION
CENTURY BEQUEST FUND

Novēlot kaut mazu daļu savā testamentā šim ALAs nākotnes fondam, mēs liksim stipru un pa-

liekošu pamatu latvietības uzturēšanai ASV, mēs celsim un sargāsim latvju tautu, valsti un kultūru.

ALA dara daudz, un mums visiem jāgādā, lai tā savu darbu turpinātu vēl ilgus gadus nākotnē mūsu nākamajām paaudzēm!

400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850.
Tālr.: 301-340-1914, e-pasts: alainfo@alausa.org

Amerikas latviešu apvienības valde

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāgu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (*Muitas procedura LV papildus.*)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

Latvijas un ASV kopuzņēmums

BALTINAMI

piedāvā

apsaimnieket vai pirk
Jūsu daudzdzīvokļu namu
vai tā daļu Latvijā
A. Padegs 845-462-3317 (NY)
apadegs@optonline.net

PĒRK

Pērku cirsmas, meža īpašumus.
Juridiskā palidzība.
Tālr. 22154364.

Ņujorkas ev. lut. draudze meklē apkopēju / saimnieku Katsķiļu nometnei / lauku īpašumam

Pienākumi:

- pārvaldīt 78 akru īpašumā kārtību, drošību, tīrību un administrāciju
- apkopt/tīrīt 56 guļamistabas 5 ēkās
- uzturēt 15 ēkas un veikt vieglus remontus
- apzināt īpašuma sistēmas, piem., kanalizāciju un uguņu drošību
- veikt dārzniecības darbus un sniega šķūrēšanu
- veicināt latvisku gaisotni un viesmīlīgi uzņemt visus nometnes viesus

Nepieciešami legālie darba papīri –

ASV pilsonība vai zaļā karte

Sīkāku darba aprakstu var saņemt, rakstot Ervīnam

Kurēnam: ekurens@gmail.com

Lūdzu, piesakieties līdz 13. novembrim

ŅUJORKAS LATVIEŠU EVANGĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI JUMS UN JŪSU GIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 17. lpp.)

ST. PĒTERSBURGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St.Petersburg FL 33713).

Bibliotēka pārtrauc savu darbību un grāmatu ziedojušus vairs nepieņem. Par vēlmi izņemt grāmatas lasīšanai, lūdzu, zvanīt Mārai Prāvs, tālr.: 727-851-941.

3.novembrī 10:00 Biedrības valdes sēde.

5. novembrī 17:00 sezonas atklāšanas sarīkojums – **Mārtiņu vakars**. Viesi tiek aicināti ierasties ķekatnieku tērpos, ķekatnieku noskoņojumā. Vakara viesus Biedrības saimnieces cienās ar īsti latviskām siltām vakariņām. Par danču priekiem gādās **Ilmārs Dzenis**. Loterijā 3 lieliski dāvanu grozi! Jautrību veicinaši dzērieni līdzī jāņem pašiem. Ieejas ziedojušs, sākot ar \$ 15.

18.novembrī 15:00 LV dibināšanas **98. gadadienai** veltīts svinīgs vakars ar ALAs kultūras nozares vadītājas **Līgas Ejupes** svētku uzrunu, kas būs veltīta Latvijas simtgadei. Uz Latvijas veselību varēs pacelt pa glāzei vīna un baudīt svinību klingeri. Ieejas ziedojušs, sākot ar \$5.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturt dienu 19:00 Centrā. Info: 514-992-9700.

ZIEMĒLKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zkzb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koņa mēģinājums

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.**: (58 Irving St, Brookline, MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraude@gmail.com. Māc. Juris Cālitis. Māc. pers. tālr: 617-584-4535. **Dievk. notiek 10:00**.

• **Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.**: (651 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Cianas-draudze-255043897965234. Dievk. notiek svētdienās **10:00**. Pēc dievk. kafijas galda. Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

• **Denveras latv. ev. lut. dr.**: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Dievk. notiek svētdienās **9:30**. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.**: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās **10:00**, **21.oktobrī** 11:00 Bībeles stunda. **30.oktobrī** reformācijas dienas dievk. Nodarbiņas bērniem. **13.novembrī** Dievk. Latvijas Valsts svētku akts. **20.novembrī** Mirušo piemiņas dienas dievk. Nodarbiņa bērniem.

• **Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.**: *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmāne Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. **Dievk. notiek 14:00**. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda! Dievk. notiks **13.novembrī, 18.decembrī, 15.janvāri, 19.februāri**.

• **Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.**: baznīca (1927 Riverside Ave, Los Angeles CA 90039). **23.oktobrī** 11:00 Dievk. ar dievg. Māc. Mārtiņš Rubenis. **30.oktobrī** 11:00 laju vadits dievk.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.**: *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg.** Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.**: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Ieva Dzelzgalvis. **Dievk. notiek 11:00. 23.oktobrī** Dievk. ar Sv. vak. **30.oktobrī** Dievk. **6.novembrī** Dievk. ar Sv. vak. **13.novembrī** Dievk. **18.novembrī** Ekumēniskais Valsts svētku dievk. **20.novembrī** Mirušo piemiņas dienas dievk. ar Sv. vak. **27.novembrī** 1. Adventa angļu val. dievk. ar Sv. vak.

• **Kalamazū latv.apv.ev.lut. dr.**: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A. Graham. Pēc dievk. kafijas galda. **23.oktobrī** 10:00 Dievk. ar dievg. **23.oktobrī** 16:00 Svecīšu svētbīrīdis *Riverside* kapsētā. **26.oktobrī** 11:00 Bībeles stunda baznīca, lejas telpās. **30.oktobrī** 10:00 Reformācijas svētku dievk. ar dievg. **6.novembrī** 10:00 laju vadits dievk. Kafija. **11.novembrī** 11:00 lūgšanu grupa „Aka” baznīca, lejas telpās. **13.novembrī** 10:00 Latvijas Valsts svētku dievk. **16.novembrī** 11:00 Bībeles stunda ciemā Latvija. **20.novembrī** 10:00 Mūžības svētdienā. Dievk. ar dievg. Kafija. **23.novembrī** 11:00 Bībeles stunda baznīca, lejas telpās. **27.novembrī** 10:00 1.Adventes dievk. ar dievg. Kafija.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.**: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Baptistu draudzes dievk. notiek svētdienās 14:30.** Bībeles stundas notiek **10:00** katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. • **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arviðs Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.**: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galīņa, tālr.: 402-475-8106. Dr. pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. **Dievk. notiek 1.un 4.svētdienā 10:00. 2.svētdienā dievk. angļu val.** Pensionāru saiets katrā otrajā ceturtā dienā.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.**: (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.**: (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibīskape Lauuma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.**

• **Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.**: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). **Dievk. notiek 10:00.** Pēc dievk. sadraudzība. **27.oktobrī** 18:45 Svecīšu vakars *Crystal Lake* kapēstā. Sekos Jātnieku ģimenes gatavotas vakariņas baznīcā par labu „Pakāpieniem”. **23.oktobrī** Dievk. Sadraudzība. **25.oktobrī** 19:00 Bībeles stunda baznīca, bibl. telpās. **30.oktobrī** Reformācijas svētku dievk. ar Sv. vak. Sadraudzība. **4.-6.novembrī** LELBA Vidienes apgabala konference mūsu baznīcā. **5.novembrī** LELBA sadraudzības vakars. **6.novembrī** Dievk. ar Sv. vak. sadraudzība. Lūdzu ievērot, ka pulkstenis jāpagriež 1 st. atpakaļ, sakārā ar *Daylight savings time* beigām!

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.**: *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **Dievk. notiek 14:00.**

Mācītāja vieta vakanta! **30.oktobrī** 14:00 Reformācijas dievk. **20.novembrī** 15:00 Mirušo piemiņas dievk. Māc. Zvirgzds. **4.decembrī** 14:00 Otrā adventa dievk. **24.decembrī** 16:00 Norvēgu baznīca, Svētku vakara dievk.

• **Nubrānsvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.**: Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. **30.oktobrī** 13:30 Reformācijas svētku mūzikas un meditācijas dievk.

• **Nujorkas latv. ev. lut. dr.**: Jonkeru baznīca (254 Valentine Ln, Yonkers NY). **St. Andrew Lutheran Church** (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ). **Salas baznīca** (4Riga Ln, Melville NY).

Manhatena, Seafarers & Intl House (123 E 15th St, NY). **10:00** Jonkeru baznīca, dievk. ar dievg. Māc. Saivars. **22.oktobrī** 14:00 Manhatenā

dievk. Māc. Salīņš.

23.oktobrī 10:00 Jonkeru baznīca, dievk. Māc. Saivars. **10:30** Salas baznīca, dievk. Māc. Salīņš. **13:30** *St. Andrew* baznīca, dievk. ar dievg. Māc. Saivars.

30.oktobrī 10:00 Jonkeru baznīca, Reformācijas svētki ar dievg. Māc. Saivars.

10:30 Salas baznīca, Reformācijas svētki ar dievg. Māc. Salīņš.

• **Ročesteras ev. lut. Krusta dr.**: *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14450). Diakone Linda Sniedze-Taggart. **12.novembrī** 14:00 Latvijas Valsts dibināšanas svētku dievk. Sarīkojums. Lūgums atnest groziņus! **27.novembrī** 14:00 Mirušo piemiņas dienas dievk. ar dievg.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.**: (128 N Elm Str, Saginaw, MI). Māc. Roberts Franklins. Kontaktpersona Mary Beth Dzirnis: 989-781-1163, e-pasts: dzirnis@chartermi.net

• **San Diego latv. ev. lut. dr.**: *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@sbcglobal.net.

(Turpināts 19. lpp.)

Pēkšni mūžībā ir aizgājusi
bijusī Daugavas Vanagu ASV vanadžu priekšniece

MARIJA ZILVINSKIS DONOHUE MAHER

Dzimusi 1945. gada 24. aprīli Vaserafingenā, Vācijā,
mirusi 2016. gada 9. oktobrī Moristaunā, Nūdžersijā, ASV

Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas un tava mūža stāsts.
/J. Rūsiņš/

Mīlā piemiņā vinu paturēs
DV ASV VANADŽU SAIME

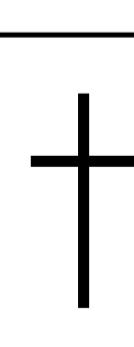

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais

MĀRIS BOLIS

Dzimis 1943. gada 30. aprīli Rīgā, Latvijā,
miris 2016. gada 1. oktobrī Nīhamā, Masačusetā

JĀNIS, VALDA, ANDREJS, MĀRA, TĀLIS, AINA, LĪVIJA, SILVIJA
DAINA, JOE, NIKLAUS, ANNA UN RADI ASV UN LATVIJĀ

104 gadu vecumā no mums šķīrusies

ALMA RĪTINŠ, dzim. MEŽBRAKSIS

Dzimusi 1912. gada 17. martā Liepājā, Latvijā,
mirusi 2016. gada 4. oktobrī Filadelfijā, PA

Uz nezināmu pusi
Mums mūžam soļi dim,
Kā gāju putni kļusi
Mēs ar reiz aiziesim.
/Valda Mora/

Viņu piemin un atceras
ARVĪDS LIELKĀJS UN INDRA SĀMĪTE
AR MEITĀM GUNDEGU UN LAIMU

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Māc. Mārtiņš Rubenis. **Dievk. notiek 12:00.** Pēc dievk. kafijas galds. **22.oktobri** Dievk. ar dievg. **12.novembri** 12:00 Latvijas Valsts dibināšanas atceres dievk. Svētku programma un pusdienas sarīkojumu telpās. **10.decembrī** Ziemsvētku Dievk. ar dievg. Kafijas galds un Ziemsvētku veciša sagaidīšana.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119).**

Dievk. notiek katra mēnesa 3. svētdienā 14:00. Pēc dievk. saiets ar groziniem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. Ī. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalnins@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.: (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125).** **Dievk. notiek 10:30.** Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvian-church.org **23.oktobrī** angļu val.dievk. ar dievg. **30.oktobrī** Reformācijas svētku dievk. ar dievg.

• **Skenkstedijas latv. ev. lut. dr.: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady NY 12308).**

• **St. Petersburgas latv. ev. lut. dr.: Dievk. notiek 14:00 Mūsu Pestītāja (Our Savior) bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707).** **Bībeles stundas notiek Biedrības namā 11:00.** Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Katras 1. svētdienas dievk. notiek Biedrības namā plkst. 14:00.** **23.oktobrī** Bībeles stunda. **30. oktobrī** Bībeles stunda. **4.novembri** draudzes valdes sēde. **6.novembri** Dievk. Biedrības namā. **13.novembri** Bībeles stunda.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, 110 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: bazni-ca@bellnet.ca.** Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.: Ebenezer Lut. Church (96 Oak St, Willimantic, CT).** dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **12.novembri** 11:00 Dievk.ar dievg. Māc. Daina Salnīte. Draudzības saiets pie kafijas galda lejas zālē. **10.decembrī** 12:00 Adventa dievk.ar dievg. Diak. Indrikis Kaņeps. Draudzes Ziemsvētku eglites iedegšana un kafijas galds lejas zālē. Visi būs mīli gaidīti!

• **Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. dr.: (425 Hoffman Ave, San Francisco).**

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlakais – SVĒTDIENĀS! Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

Mūsu loceklis

Fil! ELMĀRS ĒVELE, Sel!

Dzimis 1924. gada 9. decembrī Rāmuļu pag., Latvijā, miris 2016. gada 29. septembrī Barrington, IL

Viņu mīlā piemiņā paturēs
ČIKĀGAS KORPORĀCIJU KOPA

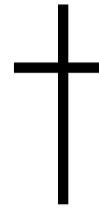
Dieva mierā aizgājusi mūsu mīlā māmiņa

MIRDZA ZIEDONIS, dzim. PODRATS

Dzimus 1925. gada 8. novembrī Jelgavā, mirusi 2016. gada 7. oktobrī Tūsonā, Arizonā

Mīlā piemiņā
ERIKS, RAIMONDS, RADI LATVIJĀ UN IGAUNIJĀ

Laimīgs, kas tic savam sapnim,
Arī nomirstot –
Rādās tam nākotnes krasti,
Aizsaulē ieejot.
/K.Skalbe/

Dieva mierā aizgājusi

ALEKSANDRA GARKLAWS

Dzimus 1914. gada 12. janvārī Latvijā, mirusi 2016. gada 25. septembrī Akron, PA

Dusi saldi
Svešās smiltīs...

Sēro
KRUSTMEITA INĀRA AR VĪRU JĀNI

Aizsaulē aizgājusi
mūsu mīlā mamma un omi

ŅINA PODNIEKS EGLĪTIS, Dr Med. Dent., dzim. JAGODKIN ROZENIEKS

Dzimus 1920. gada 31. augustā, mirusi 2016. gada 1. oktobrī

Dēls MĀRTIŅŠ, SIEVA BETH, MAZDĒLS SANDRIS
MEITA INGA, VĪRS RICKS, MAZMEITA KERSTI

Vēl vienu sārtu rožu ziedu
Tev spraužu matos cirtainos,
Vēl vienu dziesmiņu es dziedu
Par šķiršanos, par šķiršanos.

Mūžībā aizgāja mūsu mīlā tātīte

SKAIDRITE KUŠĶIS, dzim. LEJIŅA

Dzimus 1913. gada 1. februārī Burtniekos, Latvijā, mirusi 2016. gada 14. septembrī Middlesex, New York

Izdzisa pavardā pēdējā ogle,
Apklusa ierastā gājiena taks.
Kur bija diena, kur bija siltums,
Iestājās auksta un ledaina nakts.

Ar mīlestību viņu pieminam
MEITA MARUTA

MAZMEITA SKAIDRĪTE AR ALAN, ŽENIJA
MAZMEITA ALDA AR STEVEN, SYDNEY UN BROOKE
MAZMEITA ILZE AR BRIAN, JĀNĪTIS, BRUNO UN LILY

VILIS ŠPĪLBERGS

* 21. IV 1925. Rīgā, Latvijā † 4. X 2016. Mashpee, Massachusetts

Dievs ir mūsu patvērumus un spēks.
/Psalmi 46:1/

MEITA DEBORA AR MAZBĒRNIEM

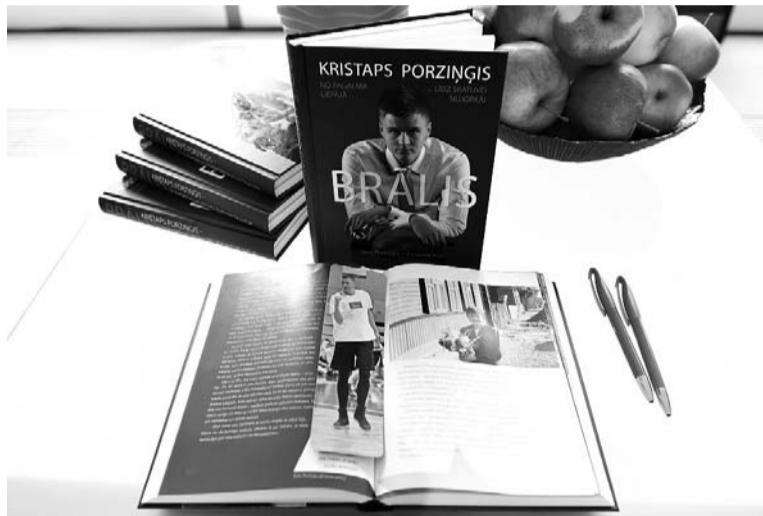
MEITA ESTERE

BRĀLIS GUNĀRS AR SIEVU DZIDRU
JĀNIS UN ANDRIS ŠPĪLBERGI AR ĢIMENĒM
ALNIS UN KALVIS CERI AR ĢIMENĒM

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULE

Porziņģis: Grāmata „Brālis” ir mans stāsts

Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) kluba Nujorkas *Knicks* uzlecošā zvaigzne Kristaps Porziņģis pēc iepazīšanās ar Latviju nule kā izdoto grāmatu „Brālis” uzsvēra, ka tas ir stāsts par viņu. Par Liepājas puiku, kurš no spēlēm pagalmā ir nonācis pasaules mētropolē spēcīgākajā basketbola līgā.

Tas ir mans stāsts,” par klajā nākušo grāmatu sacīja Porziņģis, kurš ar izdevumu iepazinās Nujorkā, kur gatavojas jaunajai NBA sezonai.

Grāmatā par 21 gadu vecā Kristapa gaitām stāsta viņa vecākais brālis Jānis Porziņģis, kura teikto pierakstījis Armands Puče. Jānis Porziņģis atzina, ka sākotnēji par grāmatas rakstīšanas ieceri bijis noskaņots skeptiski, bet vēlāk jau melnraksts viņu pārliecinājis, ka izvēlēts pareizais ceļš.

„Basketbolā svarīgas ir prasmes laukumā, tomēr ar to vēl nekas nebeidzas, un Kristaps apzinās savu atbildību, sacīja viņa vecākais brālis. Viņš savu jaunāko brāli raksturoja kā varbūt ne augsti izglītotu, bet tajā pašā laikā intēlīgentu personību. Grāmata ļauj iepazīt jaunieti, kurš nonācis līmenī, kur nav bijis neviens Latvijas sportists, kā arī iepazīstina ar pamatiem, kas basketbolistam deva spēku un ar mērķtieci darbu ļāva pakāpties pasaules basketbola élite,” pastāstīja Puče. Viņš cer, ka Porziņģa fenomens Latvijā veicinās milzu grūdienu sporta veida attīstībā, kas ilgs vismaz vairākus gadus desmitus. Galvenā persona Porziņģa panākumos ir viņa mamma, kam ģimenes vīrieši var būt pateicīgi.

Pēc spožas debijas sezonas Kristaps gatavojas otrajai sezonai NBA, kur Nujorkas *Knicks* ar viņu rekinās kā nozīmīgu faktoru jauniem panākumiem. NBA jaunā seansa sāksies 25.oktobrī.

Arī filma par Kristapu Porziņģi

“Porziņģis. No Liepājas līdz Nujorkai” – šādu nosaukumu filmas autors Reinis Ošenieks devis dokumentālajai filmai par Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) vienibas Nujorkas *Knicks* basketbolistu Kristapu Porziņģi. Filma 18. oktobrī bija skatāma LTV1.

Ošenieks atzina, ka kopējo stundu skaitu, kas pavadīts, gata-

vojot šo filmu, viņš pat nespēj saskaitīt. Nofilmētais materiāls par Porziņģi vien ir bijis 18 stundu garš – tātad, bija vajadzīga gan drīz diennakts, lai to visu noskatītos.

Reinis atklāja, ka sākotnējais plāns nav bijis veidot filmu par Kristapu – ja tāds būtu bijis sākotnējais mērķis, taču safilmētā materiāla bijis ļoti daudz. Kadri bijuši jau kopš 2014. gada pat vēl pirms NBA drafta. Filma atklāj, cik nosvērts un strādāt gribōs ir Kristaps, par spīti miljonu ligu-

karjēras laikā ir izcīnījis tik daudz uzvaru ar nokautu,” pēc aizvadītās cīņas atzina latvieša uzvarētais pretinieks Saimons Valilijs. „Šajā cīņā daudz uzzināju par sevi un joprojām ticus, ka varu izcīnīt titulus. Iespējams, šī cīņa manā karjērā bija pārāk īsa, tomēr neko nenozēloju. Izbaudīju, kāds ir pasaules līmeņa bokss. Kad vēlreiz tiekšu pie iespējas cīnīties šādā limenī, būšu tam gatavs.” Valilijs trenera Maikla Mersdena ieskatā viņa audzēknim vēl pietrūkst šādu cīņu pieredzes. „Pieredze bija lielākā atšķirība starp abiem bokseriem, jo Saimons ātri atkāpās no izstrādātā cīņas plāna un pēc pirmā raunda vairs neboksēja tā, kā viņš māk. Pirmajā raundā Saimons parādīja, cik bīstams var būt viņa sitiens, tāpēc no šīs cīņas jāpaņem līdzi labais,” sacīja treneris.

Mairis Briedis mēneša laikā uzzinās, pret kuru pretinieku viņš cīnīsies par Pasaules Boksa padomes (WBC) čempiona jostu pirmā smagā svara (līdz 90,7 kg) kategorijā. Pašreizējais WBC čempions Tonujs Beljū no Lielbritānijas sekmiņi aizstāvēja savu titulu šajā svara kategorijā, taču uzreiz pēc dueļa viņš izteica gatavību cīnīties ar slaveno taukti Deividu Heju, kurš sacenšas kategoriju smagākā līmenī. Tīkmēr Briedim, kurš ir obligātais pretendents uz WBC čempiona jostu, līdz martam jāpedalās cīņā par titulu, bet šobrīd nav konkrētas skaidrības, pret ko viņam būs jācīnās. Briedis sacīja, ka titula cīņa viņam šā vai tā būs jāaizvada.

Maira Brieža kārtējā uzvara

Latvijas labākais bokseris Mairis Briedis Liverpūlē reitinga cīņā trešajā raundā ar technisko nokautu pieveica mājinieku Saimonu Valiliju. Līdz ar to 31 gadu vecais Briedis karjēras laikā ir uzvarējis visās 21 profesionālajās cīņās, 18 gadījumos pretinieku nokautējot. Tīkmēr Valilijs pret Briedi piedzīvoja savu pirmo zaudējumu desmit cīņās. Brits gan ne reizi nav cīnījies ārpus Lielbritānijas, tāpēc viņam tieši profesionālajā boksā ir krietni mazākā piederze.

// FOTO: LETA

Abi bokseņi cīņu sāka diezgan piesardzīgi, turklāt pirmajā raundā nelieš pārsvars pierederēja pat Valilijam. Tomēr otrajā raundā Briedis pārņēma iniciātīvu, turklāt viņš tajā sagādāja pretiniekam nokdaunu. Briedis teicami aizvadīja raunda beigas, un tikai beigu zvans glāba viņa pretinieku no vēl ātrāka zaudējuma. Trešā raunda izskaņā latvietis uzsāka sitienu serijas, bet viņa pretinieks izrādījās jau manāmi savārdzis. Aptuveni 24 sekundes līdz trešā raunda beigām tiesnesis nolēma apturēt cīņu, piešķirot Briedim uzvaru.

Mairis Briedis ir ļoti augstas klases bokseris, jo ne velti savas

Alfrēds Krauklis (no labās) un viņa audzēknis Eiropas čempions Visvaldis Eglītis

Alfrēds Krauklis dzimis 1911. gadā, miris 1991. gadā. Astoņkārtējs Latvijas čempions *Starta* (1933., 1938., 1943., 1944.) un *Daugavas* (1945 – 1948) sastāvā. No 1932. līdz 1940. gadam spēlējis valstsvienībā, piedalījies 28 spēlēs. Eiropas vicečempions (1939). 1957. un 1963. gadā Latvijas izlases vecākais treneris. Spēlētāju Kraukli laikraksts *Sporta Pasaule* 1938. gada raksturoja tā: „Krauklis izceļas ar precīziem metieniem, tāpat viņš pilnīgi veido un nosaka komandas saspēli. Viņš ir smalks taktiķis, attapigs un reizē viltīgs cīnītājs.”

karjēras laikā ir izcīnījis tik daudz uzvaru ar nokautu,” pēc aizvadītās cīņas atzina latvieša uzvarētais pretinieks Saimons Valilijs. „Šajā cīņā daudz uzzināju par sevi un joprojām ticus, ka varu izcīnīt titulus. Iespējams, šī cīņa manā karjērā bija pārāk īsa, tomēr neko nenozēloju. Izbaudīju, kāds ir pasaules līmeņa bokss. Kad vēlreiz tiekšu pie iespējas cīnīties šādā limenī, būšu tam gatavs.” Valilijs trenera Maikla Mersdena ieskatā viņa audzēknim vēl pietrūkst šādu cīņu pieredzes. „Pieredze bija lielākā atšķirība starp abiem bokseriem, jo Saimons ātri atkāpās no izstrādātā cīņas plāna un pēc pirmā raunda vairs neboksēja tā, kā viņš māk. Pirmajā raundā Saimons parādīja, cik bīstams var būt viņa sitiens, tāpēc no šīs cīņas jāpaņem līdzi labais,” sacīja treneris.

Mairis Briedis mēneša laikā uzzinās, pret kuru pretinieku viņš cīnīsies par Pasaules Boksa padomes (WBC) čempiona jostu pirmā smagā svara (līdz 90,7 kg) kategorijā. Pašreizējais WBC čempions Tonujs Beljū no Lielbritānijas sekmiņi aizstāvēja savu titulu šajā svara kategorijā, taču uzreiz pēc dueļa viņš izteica gatavību cīnīties ar slaveno taukti Deividu Heju, kurš sacenšas kategoriju smagākā līmenī. Tīkmēr Briedim, kurš ir obligātais pretendents uz WBC čempiona jostu, līdz martam jāpedalās cīņā par titulu, bet šobrīd nav konkrētas skaidrības, pret ko viņam būs jācīnās. Briedis sacīja, ka titula cīņa viņam šā vai tā būs jāaizvada.

Piemiņas plāksne Alfrēdam Krauklim

16. oktobrī Rīgā, Zvaigžņu ielā 4 tika atklāta piemiņas plāksne leģendārajam basketbolistam un trenerim Alfrēdam Krauklim. Ceremonijā piedalījās Latvijas Basketbola savienības prezidents Valdis Voins, Alfrēda Kraukļa audzēknis olimpiskās sudraba medaļas ieguvējs Cēzars Ozers un citi.

Alfrēds Krauklis (no labās) un viņa audzēknis Eiropas čempions Visvaldis Eglītis

Trijos setos beigs un nobungots

Tā pēc spēles ar igauņiem sacītu Uldis Ģērmanis, ja no mākonu maliņas noskatītos spēli Tallinā. Pavisam nesen Latvijas sabiedrībā atzinīgi tika vērtēta Aigara Graubes filma „Sapņu komanda – 1935” par latviešu basketbolistu uzvaru pirmajās Eiropas meistarsacīkstēs. Ja volejbolistu aprindās būtu kāds uzņēmīgās cilvēks, līdzīgu lenti varētu uzņemt par tautiešu uzvaru Pasaules studentu olimpiādā Monako 1939. gadā, ko tad piedzīnāja pasaules meistarsacīkstēm. Un viela filmas scēnārijam būtu vēl pateicīgā, jo Eiropā jau bija sācies karš. Studentu pasaules čempioni ar piedzīvojumiem pilniem čemodāniem atgriezās dzītenē no Monako caur Berolini un Stokholmu. Latvieši uzvarēja tādas šodienas volejbola mērogiem ar mums nesalīdzināmas valstis kā Braziliju, Franciju un finālpelē – ļoti pašpārliecinātos igauņus. Kā savās atmiņas grāmatā „Zili stikli, zaļi ledi” raksta komandas dalībnieks, vēlākais pazīstamais Zviedrijā dzīvojošais vēsturnieks un rakstnieks, Uldis Ģērmanis: „Kā garais Viksteins „svētīja” savus igauņus par zaudējumu latviešiem! Divos setos beigs un nobungots. Labi, ka tā! Ja būtu jāspēlē vēl trešais, nez vai mēs jaudātu staipīties pret tiem garajiem”.

....Ir 2016. gads. Un atkal kādā citā izšķirīgā cīnā jātiecas abiem kaimiņiem. Šoreiz par iekļūšanu Eiropas meistarsacīkšu finālturīnā, kurā piedalās 16 Eiropas spēcīgākās komandas. Abas Baltijas komandas kvalifikācijas turnīrus uzsāka no otrā raunda, savās apakšgrupās paliekot otrā vietā, kas deva tiesības savstarpejās cīnās noskaidrot vienīgo, kura vēl pievienosies sešpadsmitniekiem. Pirmajā spēlē Jelgavā mūsējie zaudēja ar 2:3. Pēc nedēļas Tallinas jaunajā sporta hallē 5500 skatītāju klātbūtnē latvieši cerēja uz revanšu, jo galvenais treneris Raimonds Vilde solīja: „Mājās uz spēlētājiem bija liels spiediens, Tallinā būsim nomierinājusies, izpētījuši igauņu taktiķu....” Igauņi jau Jelgavā zināja, ka mūsējie uzbrukumu uztic galvenokārt trim spēlētājiem, bet sevišķi stingras bloka durvis jāaizver preti Hermanim Egleskalnam (attēlā).

Ja vēl Jelgavā Egleskalns guva 27 punktus, tad otrajā spēlē Tallinā tikai 10. Igauņi bija pārāki visos spēles elementos, svinot pārliecinošu 3:0 (20, 19, 16) uzvaru. Vērtīgākais punktu krājējs uzvarētājiem bija Roberts Tachts – pa 18 katrā spēlē.

Ja vīriešu izlase, kas Eiropas Volejbola konfederācijas rangā atrodas 25. vietā, bija salīdzinoši tuvu Eiropas meistarsacīkšu fi-

nālturnīram, tad Latvijas sieviešu izlases volejbolistes (rangā – 28.) savā kvalifikācijas apakšgrupā divos rīņkos spēja uzvarēt tikai divus setus pret Austrijas valstsvienību (rangā – 25.). Dažās sacensībās mūsējām tā bijusi katastrofa volejbola laukumā, jo tomēr spēlē nacionālās izlases nevis iesācējas. Piemēram, divreiz pret Italiju 0:3 (12, 15, 6) un 0:3 (8, 13, 15), pret Ukrainu 0:3 (12, 9, 12).

Šķiet, nu vajadzētu celt trauksmi. Lai gan, runājot par sieviešu izlasi, sarkanā poga bija jāspiež jau pirms gadiem trim ceturām, kad Ingunas Minusas vadītās jauniešu un junioru izlases no Eiropas meistarsacīkšu kvalifikācijas spēlēm atgriezās ar līdzīgiem graujošiem zaudējumiem. Klusums, jo „paši pūta, paši dega”. Kādreiz Volejbola federācijā aktīvi darbojās treneru padome, jauniešu komisija. Deva uzdevumus izlašu treneriem, analizēja, iesaistīja presi.

Kāpēc mūsu volejbolistu sniegumi izlašu līmenī pēc valsts neatkarības atgūšanas tā noslēdējuši, salīdzinot pat ar kaimiņiem, nemaz nerunājot par Italiju, Ukrainu? Pat Austrijai zaudējam. Vai Latvijā nespēlē volejboli? Un kā vēl! Pastāv dažādas līgas – Entuziastu, Kurzemes, dažādu reģionu Kausa izcīņas etc. Izlases ir sīka visas volejbola saimniecības piramidas augšējā maliņa. Ja nav pareizi sakārtota jaunatnes treniņu un sacensību sistēma, nav jaunatnes treneru darba stimulēšanas algoritma, gadiem praktiskie treneri mēģina mainīt, iestīstējās no padomju laikiem aizgūtās rēgulas jauniešu sacensībās, tad esam tur kur esam. Rīgas Volejbola skolai, kurā izauguši Hermanis Egleskalns, Romans Saušs un neskaitāmi citi izlašu balsti, trūkst treniņu iespējas sporta zālēs. Līdz Rio Olimpiādai dzīvojām eiforijā, gaidot Jāņa Šmēdiņa un Aleksandra Samoilova medaļas, tālāk? ...atkāl priešās par kādiem plūdmales volejbolistu panākumiem Eiropā (kas nav slikti) aizmirstot, ka, izņemot Samoilovu, visi ir klasiskā volejbola bērni.

ANDRIS KĻAVIŅŠ

DAŽOS VĀRDOS

- 2016. gada Spartatlona skrējiens Latvijai bija veiksmīgs, jo 246 kilometru trasi pieveica visi četri latvieši. – Edgars Simanovičs (28:59:08, 28. vieta), Vilnis Pleite (30:22:45, 38. vieta), Gūnārs Keģis (30:39:57, 40. vieta) un Pēteris Čābulis (35:01:36, 163. vieta). Spartu 36 stundu kontrola laikā sasniedza 234 dalībnieki no 370, kuŗi Atēnās uzsāka skrējienu.

- Spēkavīru Čempionu līgas posmā Portugalē pirmo vietu izcīnīja Dainis Zāgeris, vingrinājumu summā savācot 54 punktus.
- Pasaules meistarsacīkstes riteņbraukšanā Katarā, Dohā, 28,9 km distancē ar atsevišķu startu no Latvijas pārstāvjiem U-23 vecuma grupā labāko rezultātu sasniedza Krists Neilands, izcīnot 46., Ēriks Toms Gavars – 52., Kristers Ansons – 59. vietu.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS